

THE ANDHRA LEGISLATIVE ASSEMBLY.

Thursday, the 11th March 1954.

The House met in the Assembly Hall, Kurnool, at Eleven of the Clock, Mr. Speaker (the Hon. Sri N. Venkatramaiya) in the Chair.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS.

Transfer of Hosur, Gudiyattam etc. of Madras State to the Andhra State.

* 276-A.-Q.— Sri B. KRISHNAMURTHI RAO:— Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Andhras of Hosur, Gudiyattam, Panneri and Tiruvalloor taluks of Madras State are anxious that the said areas are to be transferred to the Andhra State; and

(b) if so, the steps taken by the Andhra Government so far?

A—The Hon. Sri T. PRAKASAM:—The people of those areas have been anxious to become members of the Andhra State. They have been agitating for a long time. Some of them have filed memorandum before Justice Wanchoo, when he was inquiring here. Now in each area the Andhras who have been anxious to become members of the Andhra State formed committees, collected evidence and have been pressing forward to represent their case to the Boundary Commission that would be coming down, having been appointed by the Government of India.

తెలుగులో చెబుతున్నాను. మద్రాసు మొదలైన రాష్ట్రములలో ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సరిహద్దులలోనున్న ఆంధ్రులందరూ ఆంధ్ర రాష్ట్రములో

[11th March 1954

చేసాలని చాలా ఆలోచిస్తారు. దానికి తగిన ప్రయత్నం అంతావారు అక్కడిచేసుకుంటున్నారని వున్నారు. పొండిక కమిషనువారు వచ్చినప్పుడు నాటితో చేస్తుంటే తగిన సాక్ష్యము అంతా కూడా వారు తయారుచేసుకుంటూ వున్నారు. అండ్రిగ్ వర్క్ మెంటు ఒక Special Officer ను కూడా ఏర్పాటుచేశారు. ఆయన ముందుగా బ్లౌటింగ్‌తో అక్కడి సరిహద్దు ప్రాంతాలను చూశీలింది. చెక్కలను సేకరించుతున్నాడు. ఆయన ఒక్కరినుంచి వచ్చిన తరువాత యితర సరిహద్దు ప్రాంతాలకు వెళుతాడు. అక్కడప్పుడు సరిహద్దు సంచాలకు కలుసుకొని, వాన్ దగ్గరనుంచి తీసుకొనివలసిన సమాచారాన్ని అంతా తీసుకుంటాడు. అటుతరువాత పొండిక కమిషను ఎదురు పెట్టడానికి తగిన ప్రయత్నంలో వున్నాడు.

Sri M. HANUMANTHA RAO:— మద్రాసు మొదలైన రాష్ట్రాలలోవున్న ఆంధ్రుల విషయం సరిహద్దు సంఘాలకు వేస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. అయితే ప్రధానంగా కోటిమంది ఆంధ్రులున్న తెలంగాణాను ప్రస్తుత ఆంధ్రులను కలిపి ముక్కోటి ఆంధ్రులను విశాలాంధ్రలో ఏకంచేయాలని ఆంధ్రప్రభుత్వం States Reorganisation Commission ముందుపెట్టేందుకు ప్రయత్నిస్తుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:—వారందరూ ఎంతోకాలంగా కృషిచేస్తున్నారు. పొండిక కమిషనువారు వచ్చినప్పుడు వారి ఎదుట సాక్ష్యములంతాపెట్టి చేయవలసిన కార్యక్రమమంతాకూడా చేస్తారు.

Sri B. KRISHNAMURTHI RAO:— అధ్యక్షా, మద్రాసు రాష్ట్రములో వుండిపోయిన తెలుగు తాలూకాలు ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేర్చడముకోసము, మరియు మైసూరు రాష్ట్రంలోవున్న కోలారుజిల్లాలో తెలుగుభాష మాట్లాడేవారు, అందరుగూడా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చేర్పించుకోవడానికి పొండిక కమిషనువారువచ్చినప్పుడు యీ ప్రభుత్వం బలపరచటానికి ప్రయత్నిస్తుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— కోలారు, చిత్రల్ దుర్గ ప్రాంతాలన్నియు ఆంధ్రరాష్ట్రములో తప్పకుండా చేర్చవలసిందిగా పొండిక కమిషనువారు వచ్చినప్పుడు చెబుతాము. దాన్నిగురించి చేయవలసిన కార్యక్రమం అంతయు తయారుచేసి, వాటిని సాధించటానికి కావలసిన చర్యలంతా తీసుకుంటాము.

11th March 1954]

Sri D. RAMABRAHMAN:—అధ్యక్షా, శేరిలింగంపల్లి కృష్ణగిరి, వేంకట ఫిర్యాదలలో చాలామంది ఆంధ్రులన్నారు. అది గూడ ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేర్చినందుకే ప్రభుత్వ ప్రయత్నం —

The Hon. Sri T. PRAKASAM:—శేరిలింగంపల్లి కృష్ణగిరి ప్రాంతాలయగూడా చేర్చినందుకే ప్రభుత్వం తప్పుడు ప్రయత్నం ఉంది. మొసూరు, కృష్ణగిరి, వేంకట వర్తక ప్రాంతాలలో చాలామంది ఆంధ్రులు వున్నారు. అవన్నీ కూడా ఈ ఆంధ్రలోకి రావలసివే.

Sri T. NAGI REDDI:—అధ్యక్షా, మైసూరు రాష్ట్రములోని తెలుగు ప్రాంతాలలోని స్కూల్లలోను తమరు ఎన్నో సేవల్నిగాలుగా వుంటున్న తెలుగు భాష యిప్పుడు చేరుకొన్న మైసూరు ప్రభుత్వం చేసింది. ఈ విషయంలో ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ తగు శ్రద్ధవహించి మరము ఏర్పరచుకొన్న ప్రత్యేక అధికారిని ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని తగు సాక్ష్యము సేకరించాలని ప్రభుత్వం ఆదేశాన్ని పంపుతుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:—మొన్నటి నుండి కమిషను దృష్టికి తెస్తాము. ఈ చుక్కనే బెంగళూరులో సెంట్రల్ నెఫ్స్ కళాశాలలోకూడా తెలుగుభాష రద్దచేయడం జరిగింది.

Sri C. SUBBARAYUDU:— ప్రస్తుతమున్న జనాభా లెక్కలు కొన్ని ప్రాంతాలలో తప్పుగాను, ఆంధ్రులకు అన్యాయము జరిగేటట్లుగా తయారుచేశారని బెంగళూరులోని తెలుగు ప్రాంతాలలోని ఆంధ్రులు చెబుతున్నారు. ఆ జనాభా లెక్కలనే ఆధారంగా తీసుకొంటారా? లేకపోతే అక్కడి ప్రాంతాలన్న ఆంధ్రుల అభిప్రాయాన్ని తీసుకుంటుందా? ప్రభుత్వం అక్కడి అంధ్రుల అభిప్రాయం ఏ విధంగా తీసుకొంటుంది?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:—ప్రభుత్వం అన్నివిధములూ ఆలోచిస్తుంది. అన్నివిధాలా ప్రయత్నం చేస్తుంది. అసలు బెంగళూరులో నూరు ఏండ్లుగా రివెన్యూ లెక్కలు అన్నీగూడా తెలుగుభాషలోనే జరిగినవన్న సంగతి కనబడుచున్నది. చేయవలసిన ప్రయత్నం అంతా జరుగుతుంది.

[11th March 1954]

Sri PILLALAMARRI VENKATESWARLU:— హైదరాబాదు స్టేషను అంతా విచ్చిత్తుచేసి, అందులోవున్న తెలుగు వాళ్ళంతా లెక్కకూడా చాండీకమిషనువారి ఎదుట పెట్టటానికి తగిన instructions అన్నియు పత్రోక్త అధికారికి ప్రభుత్వం యిస్తుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— తప్పకుండా యిస్తుంది.

Sri M. VEERABHADRAM:— ఇప్పుడు మన రాష్ట్రానికి ఈశాన్యముల సరిహద్దు వాంఛలన్నియు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చేర్చించుకొని కిక్కిరిస్తోంది. అలాంటి దక్షిణ బస్తరు బరిసాని సరిహద్దు వాంఛలు ఆంధ్రరాష్ట్రములోకి చేరవలసివున్నవని జాండరి కమిషనుకు స్పష్టమైన సాధించటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— తప్పకుండా సాధించుకొని ఆలోచిస్తున్నది. ఈ సంగతులు అన్నిగూడా కమిషనువారికి చెబుతాము.

Sri T. NAGI REDDI:— విశాలాంధ్ర ఏర్పడేలోపుగా ఉన్నా నియో విశ్వవిద్యాలయములో హిందీని పాఠ్యభాషగా ప్రవేశపెట్టాలని భారత ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తున్నది. విశాలాంధ్ర యేర్పడిన తర్వాత యే భాష పాఠ్యభాషగా వుంచాలో విశాలాంధ్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయిస్తుందని, అంతవరకూ హిందీని పాఠ్యభాషగా చేయకూడదని, ఆంధ్రప్రభుత్వం, భారత ప్రభుత్వానికి తెలియజేసిందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— ఇదేమీ కొత్తసంగతికాదే. చాలాకాలంగా వున్నది. ఈ సంగతి ఉభయరాష్ట్రాలవారూ ఆలోచిస్తూనే వున్నారు. ఇప్పుడు ఎవరూ గూడా ఏమీ చెప్పలేని స్థితిలో ఉన్నాము.

Sri T. POTHARAJU:— పార్టీ రాజకీయాలకు అతీతంగా, అంటే మన శాసనసభ్యులందరూ, అన్ని పార్టీలవారు కలిసి ఒక్కమొక్కటిగా విశాలాంధ్ర స్థాపకొరకున్నా, యితర రాష్ట్రాలలోవున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ వాళ్ళు ఆంధ్రరాష్ట్రంలో చేరుటకొరకున్నా ఏకగ్రీవంగా ఒకే అభిప్రాయాన్ని జాండరి కమిషనుకు తెలుపటానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

11th March 1954]

The Hon. Sri T. PRAKASAM :— అంబికేశ్వరపుర ప్రభుత్వం పనిచేస్తున్నది. కాని, ఒకవత్తును తరపుననే పనిచేయడంలేదు.

Sri D. DASARADHARAMIAH NAIDU :— పాన్సేరి తాలూకాలో షర్యటరచేస్తున్న సమయములో కొన్ని విషయాలలో మనకు కావలసిన రికార్డులు, పుస్తకాలు లేవని తెలిసింది. ఈసారి ప్రభుత్వానికి తెలుసునా? అటువంటి రికార్డులు కావలసివస్తేనే, అవి ప్రభుత్వం సప్లయిచేస్తుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM :— చేయవలసిన చర్య అంతాగూడా ప్రభుత్వం తరపున చేయబడుతున్నది. అందుచేత, ఎక్కడక్కడ ఏ ఏ రికార్డులు వున్నవో అవన్నీగూడా జాగ్రత్తగా ము. వాటిని కమిషనువారికి చూపిస్తాము. మీరుకూడా చేయవలసినవి యేదైనా వుంటే, అదికూడా చేయండి.

Sri R. SIDDANNA GOWD :— మైసూరు రాష్ట్రంలోవున్న తెలుగు ప్రాంతాలకు ఆంధ్రరాష్ట్రములోకి చేర్చవలసిందిని ప్రభుత్వం కోరుతున్నప్పుడు, అదేసీతగా ఆంధ్రరాష్ట్రంలోవున్న కన్నడ ప్రాంతాలను మైసూరు రాష్ట్రానికి యివ్వటానికి ప్రభుత్వం అంగీకరిస్తుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM :— ఈ విషయంలో ప్రతి వారికీ హక్కువున్నది. సిద్ధన్నగౌడుగారికి కూడా హక్కువున్నది. వారి ప్రాంతంలో కన్నడప్రాంతం వున్నది, వాటిని మైసూరులో చేర్చునుని చెప్పటానికి వీరికిగూడా హక్కువున్నది. ఎవరి యిష్టమువచ్చినట్లు వారు చెప్పకోవటానికి హక్కువున్నది.

Sri VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :— అధ్యక్షా, ఇది ప్రధానమైన సమస్య..... (Interruption)

Mr. SPEAKER :— I have already allowed 12 minutes. ఇప్పటికప్పుడే చాలా time ను యీపక్కనే supplementary questions యిచ్చాను.

Sri VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA :— అధ్యక్షా, ఇది చాల ప్రధానమైన సమస్య. కనుక, తక్కినవారంద

[11th March 1954]

రకూ నినిపై చూస్తూ ఉంటుంది అవకాశము కల్పించాలని కోరుచున్నాను. దేవుడు ఈ యీ Boundary Commission వస్తున్నదంటే, అట్టుండి స్లొ ఉడికపాతున్నది. ఇప్పుడు యింతటిలో అరవలు... (Interruption.)

Mr. SPEAKER:—ఇంతా ఉపన్యాసం యోదుకండి. కావలిస్తే, మీరు క్లుప్తంగా ఒక ప్రశ్నవేయండి. (Laughter.)

Sri VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA:—అధ్యక్షా, ప్రభుత్వమునకు బస్తపాతముగనించీ, ఒరిస్సా ఆధునిక దగ్గరనుంచీ, తమిళనాడులోనూడే ఆధునిక దగ్గరనుంచీ, బళ్ళారిలోనుండే ఆధునిక దగ్గరనుంచీ, అంటే ఆయా ప్రాంతాలను ఆధునికీకరించే ప్రయత్నముని యితవరకు యేయే పాతములనుంచి petitions వచ్చాయి? వాటిని పరిశీలించారా? వాటిపై enquiry చేయుటకు sub-committee ని వేస్తారా? లేక ప్రభుత్వమే స్వయంగా ఒక మెమోరాండమును తయారుచేసి యివ్వదలచుకున్నారా? అని తెలుసుకొనగోరుతున్నాను.

The Hon. Sri T. PRAKASAM:—అన్ని ప్రయత్నాలను యీ ప్రభుత్వము చేస్తున్నది. స్వయంగానే తెలుసుకొన వీలున్నంత వరకు తెలుసుకొనడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నము చేస్తున్నది. అయితే, అన్ని సంగతులు ఆలోచించుకోవాలి. అయితే, వచ్చే Boundary Commission వారివద్దకు scope of enquiry యెంతవరకు పూడో, దానికి తగినట్లుగా అన్ని ప్రయత్నాలు చేయాలి. ఇదివరకే కమిటీలు యేర్పాటు అయ్యాయి. అంతవఱి చేస్తున్నారువాను. ఇకముందు కూడా, చేయవలసివచ్చినట్లు చేస్తాము. వావిలాల గోపాలకృష్ణమూర్తుగారు వారు చెప్పేదానికి బదులు నారు వారి సంజాయిషీ అంతా ఆ అధికారులకు, కమిటీలకు లిస్తే సులభమి. అన్ని కమిటీలు యేర్పడివున్నాయి. Special Officer కూడా పెట్టి పనిచేస్తున్నాడు కాబట్టి, వారి దగ్గర నుండే information supply చేసి, సహాయము చేయవలసినదని కోరుతున్నాను.

11th March 1954]

Extension of Electricity to Kadiri and Penukonda Taluks.

*278-Q,—Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state whether the Government have any proposal to extend electricity to Kadiri and Penukonda taluks?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—The answer is in the affirmative.

Sri T. NAGI REDDI:—ఈ proposal వున్నదని చెప్పారు కదా. దానిని ఆచరణలో పెట్టడానికి ఎంతో సాధ్యమా? అది ప్రభుత్వము అనుకొంటున్నది? అందుకు వీలున్నావాటి గ్రామములు యెన్ని? ఏయే ఫిర్యాలలో వున్నవో తెలిపెదరా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—Consideration లో వున్నప్పుడు సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆ కార్యక్రమానికి పూనుకుంటాము.

Sri S. VEMAYYA:—కడిరి నియోజకవర్గమునుంచి యెన్ని కైంగ్రెస్ Congress Party సభ్యుడు శ్రీ ఎస్. వేమారెడ్డిగారు అక్కడకు electricity extension విషయంలో ప్రభుత్వానికి చాల విజ్ఞప్తులు పంపారు. ఆ విషయంలో వారు యెట్టి చర్యలు తీసుకొంటారో సభవారికి తెలిపెదరా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—కడిరిలో Diesel generating station నెలకొల్పడానికి ప్రభుత్వము నిర్ణయించింది. అంతేకాకుండా, యీ budget లో దానికి కావలసిన ధనము అంతా చేర్చబడింది. దానికి కేటాయించబడిన డబ్బు 7 లక్షల 45 వేలు. ఈ సంవత్సరమే అంటే 1954-55 లో పని ప్రారంభింపబడుతుంది.

Sri B. SANKARAYYA:—ఈ electricity supply చేయడములో agricultural purposes కు యెంతమంది అర్జీలు పెట్టకున్నా త్వరగా grant చేయడములేదు. అందుచేత యీ agricultural purposes కు యెందు ప్రత్యేకముగా grant చేస్తారా?

11th March 1954

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—అప్పుడే మీరు కదిలి ఒక electricity station వచ్చిందని, electricity కి అరీజు పెట్టుకున్నట్లు, వాటిని refuse చేసినట్లు, agricultural purposes కు sanction చేస్తారా అని మీరు అడిగితే వీటినిన్నింటిని గురించి నేను యెల్లాగచెప్పడం? Thermal station పెడదామని అనుకొంటున్నాము.

Sri C. SUBBARAYUDU:— ఈ extension యివ్వడములో నూటికి యింత ఆదాయం రావాలన్న నిబంధనలు కూడ అచులు జరిపేటట్లుగా చూడడమువల్ల కొన్ని పూళ్ళకు అవకాశము వుండడములేదు. రాయలసీమలోని చిన్నచిన్న గ్రామములకు ఆ నిబంధనల ననుసరించి extension యివ్వడంలేదు. అందుచేత, యే విధంగావుండే గ్రామాలకు ఆ విధంగా ఆ నిబంధనలను అవసరము వచ్చినపుడు సడలించడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నదా?

The Hon. Sri. N. SANJEEVA REDDI:— అటువంటి నిబంధనలను సడలించడానికి ఆలోచించకపోతే, అంటే సడలించినందు వల్లనే కదిరిలో Diesel generating station పెట్టడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచించినది. కాబట్టి యీ సంవత్సరపు budget లోనే దానికి అవసరమైన డబ్బును కేటాయించినది.

Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:— పెనుగొండలో యిది యేయే ప్రాంతాలలో 'పెట్టుటకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది? అక్కడ పెట్టడానికి యీ సంవత్సరము వీలవుతుందా? ఈతూరి కష్టమైతే, రాజ్ యే budget లో పెనుగొండలో thermal station కట్టడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేస్తుందా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:— ఒక దాని తరువాత ఒకటి చేస్తాము. ఈతూరి కష్టమైతే, వచ్చే budget లో నైనా యేర్పాటుచేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తాము. కనుక వచ్చే యేడు ఆ అవకాశము లభించవచ్చు.

Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:— కదిరిలో Thermal generating station పట్టేకండా పట్టణాన్ని

11th March 1954]

ప్రభుత్వంకు మీ Congress శాసనసభ్యులు చెప్పించుకా, లేక ప్రత్యేకంగా ప్రజల అవసరాలను బట్టియో?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:— తమ మనస్సులో అటువంటి అభిప్రాయమువుంది. అందుకు నేను చాలా విచారించుచున్నాను. నేను మురిసిపోతూ వచ్చిన యీ ఆరుమాసల లోపల వచ్చిన proposals కావు యివి. నేను మురిసిపోతూ ఉన్నాను, శాసనసభ్యులకు కాకుండా, యిలాంటి proposals వున్నవి.

Sri B. KRISHNAMURTHI RAO:— అయితే, మా చిత్తురు జిల్లాలోని పుంగురూరు, వలస నేరు తాలూకాలకు తుదికి ద్రావాణ్ణి జేస్తున్నది electricity తీసుకురావడానికి schemes నేర్పరావేస్తున్నారా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:— రాష్ట్రంలో యెన్నో చాలాచాలా schemes వున్నవి. వాటిని చూడండి. కావట్టలేదు. తుంగభద్ర, మాచిఖిల్ అన్నిటికీ ఏదీ పక్కలు ఉడుగుతే, వాటికి కావలసిన సమగ్రమైన information ఇవ్వలేదు. కాని, యిప్పుడు పెనుగొండ స్కీమును గురించి అవసరమైన information మాత్రమే తెప్పించాను. అంతేకాని అన్నిటికీ ఏదీ ఇవ్వలేదు.

Sri P. PUNDARIKAKSHACHARYULU:— ఈ electricity ని extend చేయడములో దగ్గర దగ్గరగా వుండే major panchayats, minor panchayats నుంచి, అంటే వాటిగుండా తీసుకొనిపోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:— తప్పకుండా చేస్తాము. అక్కడక్కడ దగ్గరగావుండే గ్రామాన్నిటికీ యివ్వాలనే ప్రభుత్వముయొక్క ప్రదేశ్యము.

Sri R. SIDDANNA GOWD:— Thermal station పెట్టి, పెనుగొండకు electricity supply చేస్తారా? లేక బెంగు

[11th March 1954

హూరుంచి, మైసూరునుంచి electric power కొని, పెనుగొండకు supply చేడరా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:— కదిరి విషయంలో అంతా అలా అనిపించబడింది. మైసూరు కిదికి దగ్గరగావున్నదనే విషయము ఆలోచించాము. అంతికిన్ని యీ చిన్నచిన్న stations develop చేసుకోవడం మంచిది. అ విధంగా కదిరిలోగూడ thermal station పెట్టడానికి ప్రయత్నము ఆలోచించింది. కదిరిలో పెట్టినట్లుగా పెనుగొండలోగూడా ఒక డీజెల్ జనరేటరు స్టేషను పెట్టడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచిస్తున్నది.

Sri T. NAGI REDDI:—ఆ Generating station యెన్ని కిలోవాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తిచేయడానికి వీలవుతుందో చెప్పెదరా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—ఇప్పుడు 5, 6 గ్రామములకు మాత్రమే supply చేయ వీలవుతుంది. As it develops, we can supply to some more villages. ఇప్పుడు తాత్కాలిక ప్రయత్నం మాత్రమే చేస్తున్నాము. దీనినిబట్టి కొన్ని గ్రామాలకు మాత్రమే supply చేయబడుతుంది. దానిని ఈ సంవత్సరపు budget లోనే include అవుటకు, sanction చేశాము. ఇప్పుడు 6, 7 గ్రామాలకు supply చేయవీలవుతే, అప్పుడు 12 గ్రామాలకు పైన supply చేయ వీలవుతుంది. అందువల్ల అది ఇంకా ఎక్కువ చేయడానికి వీలవుతుంది. ఇంకా, కనీసము 7, 8 గ్రామాలకు supply చేయడానికి వీలవుతుంది. As we spend money and put in bigger machinery, we will be able to supply better.

Sri PILLALAMARRI VENKATESWARLU:— అక్కడ పెద్ద engine పెట్టి యెక్కువ గ్రామాలకు electricity supply చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నప్పుడు అక్కడవుండే చిన్న engine తీసుకువెళ్ళి మునగాల పరగణాలలో పెట్టడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేస్తుందా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:— మునగాల పరగణాలలో ఆ చిన్న యింజను పెట్టేటంత దురభిప్రాయము మన శ్రీ మోక్షశర్మముగారికి యెందుకు కల్గిందో నాకు తెలియదు.

11th March 1954]

Assignment of Waste Lands.

* 279-Q;—SRI K VENKAYYA:—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to answer—

(a) whether the Government have any proposal to reconsider G. O. No. 615 dated 21-2-1953 and the G.O. Revenue No. 1508 dated 29-5-1953 issued in relation to the assignment of waste lands to the landless poor on collection of market value and to the political sufferers; and

(b) whether a copy of the said G.Os. will be placed on the table of the House?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI :—(a) G. O. No. 615, Revenue dated 28-2-1953 and G. O. No. 1508, Revenue dated 29-5-1953 clarify the previous orders of the Government regarding the assignment of lands to political sufferers etc. The question of modification of the existing policy of assignment of lands to the political sufferers is under the consideration of the Government.

(b) Copies of the said G. Os. ^(a) are placed on the table of the House.

Sri B. SANKARAYYA:— ఇప్పుడున్న G. O. ల పక్కా 5 ఎకరాలకు పైనవున్నవాళ్లు ఈ బంజను భూములను ఆక్రమించకూడదనివుంది. దీన్ని అధికారులు అమలుపెట్టడం లేదు. పెటేషన్ 5 ఎకరాలకు పైనవున్నవాళ్ళు చేసే భూములను తీసుకొని వేదవాళ్ళకు ఇస్తారా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— Political sufferers గురించి, landless poor గురించి యిది ఆమర్లు ఉంది. ప్రభుత్వ ప్రత్యక్షులకు కలెక్టరుకూడ ఆ విధంగా ఆచరిస్తున్నారు.

Sri S. VEMIAH:— ఇప్పుడు valuable lands కు market value యివ్వాలనివుంది. ఈ valuable lands ఆశీదానికి నిర్వచనం యిస్తారా?

[11th March 1954]

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— ఇప్పుడున్న చూల్సు ప్రకారం చెప్తున్నాను. ఇప్పుడున్న నిర్వచన ప్రకారం wet lands అన్నిచు, dry lands లో 100 రూపాయలుకు పైన విలువచేసే వన్నెను కూడా valuable lands.

Sri P. SYAMASUNDARA RAO:— అధ్యక్షా, మొన్న బంజరుభూములు పేదలకు యివ్వాలనే తీర్మానం pass అయింది. చాటిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తూ అని చెబుతున్నది. ఈలోపున పెనాలి టీస్ వేయడం, అవి యివ్వకపోతే ఆస్తులు జప్తుచేయడం జరుగుతున్నది. ఈ బంజరు భూములగురించి ఏదో తేల్చేవరకు పెనాలి టీస్ వేయడం ఆపుచెస్తారా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— ఆక్షేపణలేని భూములైతే పరవాలేదు. ఆక్షేపణవున్న భూములైతే వాటిమీద పెనాలి టీస్ వేస్తారు. ఇప్పుడు వాళ్ళిగురించి యేమీచేయడానికి ఏలులేదు.

Sri K. VENKAYYA:— Point of order, Sir, నేను చార్జ్ వేశాను. నాకు మాట్లాడడానికి యింకావరకు అవకాశం యివ్వలేదు. ప్రశ్న వెనకచాటికి ఒక అభిప్రాయం వుంటుంది. కాబట్టి వాళ్ళకు అవకాశం యివ్వాలి అందుచేత అధ్యక్షులవారికి ఈ విషయం నేను చెప్పకుంటున్నాను.

Mr. SPEAKER:—It is not a point of order several people live in him are also waiting for an opportunity to put a gentleman's questions. Let him have some patience.

Sri M. VENKATASUBBA REDDI:— దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాల భూమిని ప్రజలకు యివ్వడానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది కదా? పండ్ల పరిస్థితులలో ప్రజలు డబ్బుపెట్టి కొనుక్కోనే పరిస్థితిలో లేరు. కాబట్టి ఉచితంగా యిచ్చేదాన్ని గురించి ప్రభుత్వంవారు ఆలోచిస్తారా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— దీన్ని గురించి modifications యేమైనావుంటే చేయడానికి గవర్నమెంట్ వారి ఆలోచిస్తున్నారు. దానిమీద త్వరలో ఒక తీర్మానం వస్తుంది.

11th March 1954]

Sri G. RAMA RAO:—పృష్టజిల్లాలో పొలములు, కుడి చాక వల్ల గ్రామాలలో చాలా కాలముచే చెరువులు, బావులు, కుడి చాకలకు బాధితులకు పట్టాలిచ్చారు. అందులో అన్నియవ్వడ నాగుదారులకు తెలియదు. నాగుదారులను యెవ్వరినైనా ప్రభుత్వం క్షమించింది. అట్లు యెవ్వరినైనా చేతుకుండా పట్టాలు యిచ్చిన ఎవరినైనా క్షమించి పొందిన రాజకీయశాధితులు కాదుగా, తమకు క్షమించింది. 144 నెక్కును అర్జువుచేసి బదలపి అన్యాయం చేయుచున్నాడు. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో యేదిపెట్టే (clarification) ను G.O. లో చేసి ముద్ర చేశాడు. ఇంత అవకాశముగా, illegal గా మన్న అర్జువు చేశాడు, అట్లు యిచ్చిన పట్టాలు రద్దచేస్తారా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—ఈ question నాకు అర్థంకాలేదు. ఆక్షేపణకరమైన భూముల్లో కొంతమంది నాగుదారులు ఉన్నారు. ఆ భూములకు వదలకుండా ఉండేవాళ్ళకు యెవ్వరినైనా క్షమించింది.

Sri G. RAMA RAO:— అధ్యక్షా, ఈ అర్జున్లలో ఎక్కడో మరొక భూములు లేనివాళ్ళకు భూములు ఉచితంగా అన్యాయం చేస్తాడని pass అయింది. (G.O. No. 615 ప్రకారం market value వసూలుచేయమని వుంది. తరువాత కొంత డబ్బుచ్చి పొందించాలని ఒక G.O. వుంది. అలాంటి యిదివరకు ఖర్చుపెట్టివుంటేనే ఆ రాజకీయ శాధితుల విషయం చర్చించబడుతుందని వుంది. అందుచేత ఈ రెండు G.O లకు రద్దచేయడానికి ప్రభుత్వానికి యేమి అభ్యంతరం వుందని అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— G. O. లు మార్చవలసివస్తే మారుస్తాము. Landless poor ఎవరైనావుంటే వాళ్ళ దగ్గర వసూలు చేయవలసిన అవసరం లేదు. Landless poor కాకుండా కొంచెం భాగ్యవంతులు వాళ్ళు చేసి ఖర్చుక్రింద compensation యివ్వాలని వుంది.

Sri K. VENKAYYA:— ఇదివరకు రాజకీయ శాధితులు భూముల విషయంలో ఖర్చుపెట్టినా compensation యివ్వాలని

[11th March 1954]

వుంది. మొట్టమొదట ఒక సిపాయి జమేదారువుంటే అతను ఖర్చుపెట్టడానికి అవకాశంలేదు. అలాంటప్పుడు యిది వైరుధ్యంగా కనిపించదా అని వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— ఇదివరకు సిపాయి జమేదారు లేకుండావుంటే అటువంటి భూమి యివ్వడానికి ఏమీ ఆక్షేపణ వుండదు.

Sri G. RAMA RAO:— అయ్యా, మొదట ఈ పట్టాలు ఇచ్చినప్పుడు అక్కడవుండే సాగుదారులను ఆలోచించకుండా చాలానోట్ల పట్టాలు యిచ్చారు. అక్కడవున్నవాళ్ళకు ఎవిక్స్ నోటీసు లేకుండా యిచ్చారు. ఇలా కృష్ణాజిల్లాలోవున్న చాలా గ్రామాల్లో జరుగుతున్నది. ఆ విధంగా అక్కడవున్నవాళ్ళకు అన్యాయం జరగడంవల్ల హైకోర్టుకుకూడా పోతున్నారు. అసలు ఎవిక్స్ నోటీసు లేకుండా ఎవరికీ యివ్వకూడదు. Illegal గా ఇచ్చిన పట్టాలను రద్దుచేస్తారా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—ఎవిక్స్ నోటీసులేకుండా పట్టాయిచ్చినవి యింతవరకు నానోటీసుకు రాలేదు. అటువంటి సందర్భంలో పట్టా యిచ్చివుంటే ఎవిక్స్ మాత్రం గవర్నమెంటు చేసేదిలేదు. కోర్టుకు పోవాలని రూల్సులోవుంది. పోలిటికల్ సఫర్సుకుమాత్రం పట్టాలేకుండా పాజివ్ యిచ్చివున్నాం. సిపాయి జమేదారు అనుభవిస్తున్నా ఆ విధంగా పట్టాలు యిచ్చారు. ఎందుచేతనంటే అతను అనాధ గైజ్లాగా అనుభవించుకుంటున్నాడు. అందుచేత కోర్టుకుపోయి స్వాధీనం చేస్తామని చెప్పాలి. కోర్టులుకూడా అందుకే వెట్టాం.

Sri B. KRISHNAMURTHI RAO:—అధ్యక్షా, రాజకీయ బాధితులకు, మాజీవైస్కులకు I.N.A. ఆఫీసర్లకు, హరిజనులకు బంజరు భూముల పంపకము విషయాలు తీరని గడ్డు సమస్యలు. అవి ఇంకా భయంకర రూపము దాల్చుకుండా అత్యవసర సమస్యగా పరిష్కరించేస్తారా?

The Hon. Sri. K. KOTI REDDI:—తప్పకుండా పరిష్కరించేస్తాము.

11th March 1954]

Sri P. VENKATASUBBAYYA :—హరిజనులకు యిళ్ళకు యిచ్చే స్థలాలకు మార్కెట్ విలువలో సగం డబ్బు వసూలు చెయ్యాలని జి. ఓ. నెం. 1957 లో వుండగా. ఒక వేళ వాళ్ళు డబ్బు చెల్లించే మంటే వారికి డబ్బుయివ్వ నక్కరలేకుండా యిప్పిస్తారా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—అలాగే ఉన్నాము.

Sri C. SUBBARAYUDU :—ఇప్పుడున్న పరిస్థితమంటే భూమిని ముందుగా ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోకుండా దానిని తిరిగి ఇతరులకు assign చెయ్యడంవల్ల చాలానోట్ల తగాదాలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి సదను భూమిని యితరులకు assign చెయ్యకముందే unlawful occupier ను శొలగించి దానిని తన స్వాధీనంలో పెట్టుకుంటే ప్రభుత్వానికి ఈ చిక్కులు వుండవుకదా. ఆవిధంగా ఇకముందైనా చేస్తారా.

The Hon. Sri K. KOTI REDDI :—ఇది వప్పుకో వలసిందే. ఇదివరలో ఉన్నట్టి ప్రభుత్వం ఆవిధంగా చెయ్యలేదు. ఇప్పుడు మన ప్రభుత్వం పట్టాలిచ్చేముందు అంతకుముందు ఆక్రమణదారులను evict చేయించి ఆ భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని ఆ తరువాతే దానిని ఇతరులకిచ్చే భారాన్ని వహిస్తుంది.

Sri M. HANUMANTHA RAO :—రా. మ. గ్రామ మొత్తం ఈ బాజర్ విషయమై అలోచనలో వుండన్నారు. ఈరోజు మాముందు యిచ్చిన జి. ఓ. లో మార్కెట్ వాల్యూ వసూలు చెయ్యాలని, political sufferers కు భూములిచ్చే విషయము, టెంపరరీగా పట్టా యివ్వకుండా భూములిచ్చిన విషయం, అన్నీ వున్నాయి. మనం ఇక్కడ మొన్న ఆమోదించిన తీర్మానాన్ని సరించి ప్రభుత్వం తీసుకురాబోతున్న బిల్లును దృష్టిలో పెట్టుకుని further complications రాకుండా వుండేందుకు వెనుకటి జి. ఓ. లను ఉపసంహరించడం మంచిది. దానిని చేయాలని కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం మెటనే ఆవిధంగా చేస్తారా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI :—ఈ విషయం త్వరలోనే decide చేస్తామ.. అలస్యం జరగదు.

Sri G. SATYANARAYANA :—రాజీయ బాధితులకు

[11th March 1954]

మంజూరు చేసిన భూములు సాగుచెయ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో యివ్వబడ్డాయి కాని ఆ భూములను సాగుచెయ్యకుండా బీడుగా వుంచిన భూములను ప్రభుత్వం తిరిగి స్వాధీనం చేసుకుంటుందా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—మూడు సంవత్సరాలలోపుగా సాగుచేసుకోకుండా వుంటే స్వాధీనం చేసుకోవలసినదని rules చెప్పిన వున్నాయి. అమార్చి తెలుసుకొని యివ్వడం అవసరమని అవిధంగా చేసి వుంటారు.

Sri PILLALAMARRI VENKATESWARLU :— మాజీ సర్దుకల చెడక . ఓ. లో 3వ పేరాలో "Assignments in writing put on a lien given but possession has not been given. The Government leave it to the assignee to obtain possession of the land where any other is in unauthorised possession. These assignment are also subject to the power of revision under B. S. O. 15—18 అని వుంది

ఇది దిద్దిన వెనుకవుట్టి కూడా గవర్నమెంటు పవర్ చేసుకొని ఆర్డర్లు జిల్లా కలెక్టర్లకు ఇవ్వడానికి హక్కు వుంది. ఈవిధంగా తగాదాలు వచ్చిన చోట occupation లేని పట్టాదార్ల పట్టాలు cancel చేసి ఎవరైతే భూములను అక్రమించుకుని వున్నారో వాళ్ళకు పట్టాలు యివ్వడానికి ఏర్పాదు చేస్తారా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—మీరు refer చేసిన B. S. O. ప్రకారం చెయ్యడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం వుంది కాని యివ్వుము ఇచ్చినట్లు అధికారం చలాయించడానికి వీలులేదు.

Sri PILLALAMARRI VENKATESWARLU:— పట్టా లేకుండా 3 సంవత్సరాలు possession లో వున్న వాళ్ళకు పట్టాలిచ్చి, పోగాలు పొంది ఎక్కడా భూమి స్వాధీనం కాని పట్టాలు ప్రభుత్వం రద్దు చేస్తుందా?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—B. S. O. ప్రకారం ప్రభుత్వానికి వీలున్నంత వరకు చేస్తారు.

11th March 1954]

Sri M. RAJESWARA RAO:— బంజరు గ్రామము కమ్యూనిటీ ప్రభుత్వంవారు త్వరలోనే assignments చెయ్యడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామని చెప్పారు. కాని యీ బోర్డుగా ఉన్నావాళ్ళు నుంచి ఆక్రమణలో వున్నవారిని తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి యీ సమస్య పరిష్కారం అయ్యేవరకు యితర వరకు జారీచేయబడిన eviction ఆర్డరును ఆపుదల చెయ్యడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— ఆలోచిస్తాము మీరు చెప్పారు కాబట్టి.

Sri B. KRISHNAMURTHI RAO:— Point of order Sir, సంవత్సరాల తరబడిని ఈసమస్యపై ప్రశ్నలు వేస్తూ వున్నావాడా. మా శాసనసభ్యులు కొందరు మంత్రిగారితో ఈ విషయంపై చర్చించి వద్ద చెప్పకోడానికి అవకాశం యిస్తారా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— రాష్ట్రపతిగారి తక్షణ మాట్లాడుతాను.

Mr SPEAKER:— Where is point of order in it?

Sri P. PUNDARIKAKSHACHARYULU:— మంత్రిగారింతకుముందు సెలవిస్తూ ఈ G. O. ను మార్పు చెయ్యాలని చెప్పారు. ప్రస్తుత పరిస్థితులద్వారా వాటిని వెంటనే రద్దుచెయ్యడానికి ఆలోచిస్తుందా? అటువంటి ఆలోచనవుంటే కాస్త చెప్పండి.

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— సంచాయీ అంతా కలెక్టర్ దగ్గరనుంచి, రెవెన్యూ డివిజన్ నుంచి తెప్పించుకుంటాము. త్వరలోనే ఈ విషయం పరిశీలిస్తాము.

Sri G. YELLAMANDA REDDI:— అధ్యక్షా, యీ జి. ఓ. ప్రకారం రెవెన్యూ డివిజన్ సెక్టర్ల మాన్జర్ వాల్యూ యివ్వమని గ్రామాలలో నోటీసులు పంపారు. కొత్త ఆర్డర్లు ప్యాసుచేసేలోగా ప్రభుత్వంవారు రెవెన్యూ డివిజన్ రకు నోటీసులుయిచ్చి డబ్బు వసూలు చెయ్యకుండా పూస్తారా ?

[11th March 1954]

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— Market value విషయమై అవిధంగానే చేస్తాము.

Sri SAKA VENKATARAMA:— మూడు సంవత్సరాలు గనుక రాజకీయ బాధితులకిచ్చిన భూమి ఎవరూ సాగుచేయ్యకపోతే వారి పట్టాలను రద్దుచేసి భూములను స్వాధీనం చేసుకుంటుందని చెప్పారు. కాకినాడ తాలూకా కోరంగి పాణెట్టకు దిగువచువున్న భూములు శ్రీ మొసలి కంటి ఖిరుమలరావు వారాలకు యిచ్చారు. కాని వారు కి సంవత్సరాలు దాటిపోయినా యితవరకూ సాగుచేయ్యలేదు. కాని భూములు వారు సాగుచేస్తున్నట్లు కరణం వ్రాస్తున్నారు. వారి భూములు వెంటనే స్వాధీనం చేసుకుంటారా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— నాకు తెలిసివున్నంత వరకు సాగుచేస్తున్నార కి అచుకుంటాను. ఒక వేళ చెయ్యకపోతే తిరిగి మీరు మాకు తెలియపరిస్తే తప్పక చర్యతీసుకుంటాము.

Sri K. MALAKONDAYYA:— అయ్యో, యిప్పుడు రాజకీయ బాధితులు హరిజనులేకాకుండా మధ్యగా మరికొందరు వచ్చారు. వారు ప్రభుత్వద్వారా 40, 50, 90 ఎకరాలభూమి కవులుకు తీసుకుని అసెంబ్లీలో ఈమధ్యజరిగే కర్మకాండచూచి ఆ భూములకు పట్టాలుపొందడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కొన్ని భూములకు పట్టాలిచ్చినట్లు కూడా తెలిసింది. ఇతవరకు కవులకు తీసుకున్నవారు ప్రభుత్వద్వారా కొన్ని నిబంధనలుపెట్టి తీసుకుంటున్నారు. కాని ఆ నిబంధనలను అమలు జరపడాలేదు. వాటిని అమలుజరపకుండా తరిగి పట్టాలకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ కవులుదానిని రద్దుచేసి ఆ భూములను వ్యవసాయ కూలీలకు యిప్పిస్తారా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— నాకు తెలిసినంత వరకు సేనాపాకీ యివ్వలేదు. ఎవరికీ యివ్వరుకూడా.

Sri BOJJA APPALASWAMY:— బంజరు భూముల్ని objectionable, unobjectionable భూములుగా విభజించారూ, కాని గ్రామాధికారుల అన్నిభూములు objectionable అనే అంటు

11th March 1954]

న్నారు. చిరకాలముంచి సాగుచేసుకునే భూములుకూడా objectionable అనే అంటున్నారు. 10 సంవత్సరాలముంచి సాగుచేసుకునే భూములకూడా అమాతంగా యిప్పుడు objectionable ఎట్లా అయిపోయి యడులేదు. అవి దర్శాప్తుచేసి చిరకాలంగా నిరభ్యంతరంగా పారిజరులు సాగుచేసుకునే భూములను వాళ్ళిష్టిస్తారా ?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:— ఏ భూములు అభ్యంతరకరమైనవో, ఏవికావో బోర్డుసాండింగ్ ఆర్డర్లలో నిర్వచించబడివుంది. Tank bed lands అభ్యంతరకరమైనవని వుంది. ఇంకా పట్టణానికి ఆచుకునివున్న భూములని యిదేవిధంగా 10 categories గా వుంది. ఇవి కానివాటిలో కూడా ఫలానాభూమి అభ్యంతరకరమైనదని చెప్పడానికి కలెక్టరుకు discretion వుంది. లోగా నిరభ్యంతరకరమైనవి యిప్పుడు అభ్యంతరకరమైనవి యెట్లాఅవుతాయని కొందరు అంటారు. ఒకభాగ్యవంతుడు ఒక వోటు 100 యకరాల బంజరుభూమి సేద్యంచేస్తూవుంటాడు. ఆయనకు temporary assignment యిస్తారు. ఆ 100 యకరాలలో ఒక బీదనాడు 5 యకరాలు కావాలంటాడు. అదప్పుడు objectionable అవుతుంది. అది యివ్వడానికి ఏలుండదు.

Death Occurred in the Central Jail, Rajahmundry.

* 280-Q.—Sri K. PATTABHIRAMAYYA :—Will the Hon. the Minister for Finance and Law be pleased to state :

(a) whether the Government have enquired into the death of a prisoner on the night of 3rd September, 1953 in the Central Jail, Rajahmundry ;

(b) the causes of the death ; and

(c) the action taken in the matter ?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM.

(a) A report about the death was received.

(b) The case was one of suicide.

(c) No action was considered necessary.

[11th March 1954

ఒక సరణం విషయమై ఒక రిపోర్టువచ్చింది. అది ఆత్మహత్య అని రిపోర్టులో వున్నది. అందుచేత ప్రస్తుతం action తీసుకోవడానికి సిలులేదు. అప్పుడు అక్కడ కాపలా వున్న మనుష్యులమీద enquiry జరుగుతోంది.

Sri K. PATTABHIRAMAYYA:— ఒక ఉత్తరం వ్రాసి వెళ్ళి చనిపోయాడు, ఆ ఉత్తరం చేరిందాండి ?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— కేవలం మీరు చూసిందే చెప్తున్నారు ?

Sri K. PATTABHIRAMAYYA:—ఆ ఖయీదీ చనిపోయే ముందు ఒక ఉత్తరం వ్రాసి గుమ్మానికి కట్టేడు. ఆ ఉత్తరం అచ్చటనున్న warders అంతా చూచినారు.. Jail Superintendent గారు కూడా చూశారు. ఆ ఉత్తరం విషయమై తగు enquiry చేస్తారా ?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— ఇది 4-9-53 న జరిగింది. అది ఆత్మహత్య. ఇది జరిగి 6 నెలలు అవుతోంది. ఆ ఉత్తరం విషయం కనుక్కోమంటే కనుక్కుంటాను.

Sri K. PATTABHIRAMAYYA:— అతనికి ఒక దీర్ఘమైన వ్యాధి ఉన్నది. దానికి వైద్య సౌకర్యములు సరిగా చేయకపోవడము కారణం. అసలు ఆతడు మదపానీయము అతనిది భద్రాచలము. అతని కుటుంబంలోనివారు చాలా బాధపడుతున్నారని. వారికి సహాయానికి petition పెట్టుకోదలచి కాగితం అడిగితే దానిని జైలు అధికారులు ఇవ్వలేదు. అందుచేత ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు అన్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా ?

Mr. SPEAKER:— This is not a question.

Sri C. RAMALINGAYYA:—జైలు అధికారులు ఆత్మహత్య చేసుకునే పరిస్థితులు కల్పించారేమో ఆలోచించి, వారు అలా కల్పించితే వాళ్ళమీద తగుచర్య తీసుకొంటారా ?

11th March 1954]

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:—ఆత్మహత్య చేసుకొనే పరిస్థితులు జైలు అధికారులు కల్పించారంటే విచారణ.

Sri G. LATCHANNA:— Jail rules ప్రకారం ఆత్మహత్య చేసుకొనేదానికి అవకాశంలేదు. ఆత్మహత్యకు ఏమి కారణం? ప్రభుత్వం వారు తెలియజేస్తారా?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— Convict ఒక పెద్ద తలపాగా యిస్తారు. దానితో ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

Sri M. VEERABHADRAM:ఆత్మహత్యకు ముఖ్య కారణం, ఆతని దీర్ఘవ్యాధికి వైద్యసౌకర్యం లేకపోవడమే అని ప్రభుత్వానికి తెలుసా?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:—ఈ విషయం ప్రతి త్యానికి తెలీదు. మీకు తెలుసును. Doctor ఇతనికి certificate గా దీర్ఘవ్యాధి ఉన్నట్లు యివ్వలేదు. ఇతనిని డాక్టరు చూడడం అయినది. ఇంకొకటి వాళ్లని out-patient లుగా ఉంచే వైద్యం చేస్తారు. ఆతని ఒకసారి డాక్టరు చూడడం అయినది. తరువాత రెండు రోజులకు ఈ విషయం జరిగింది. తరువాత చచ్చిపోయాడని రిపోర్టు వచ్చింది.

Sri D. LAKSHMAYYA:—Jail అధికారులు, Jailers కి కల గుడ్డలను కూడా యిస్తారా?

No reply.

Sir VAVILALA GOPALAKRISHNAYYA:— ఆత్మహత్య జరిగిందని అన్నారు. ఆత్మహత్య జరిగిందని చెప్పి దానిని close చేసేస్తూ, తిరిగి దానిసంగతి ఆలోచిస్తామని చెప్పడంవల్ల, ప్రభుత్వానికి ఈ విషయమై అనుమానం ఉంది అన్నమాట. ఈ విషయమై ప్రభుత్వం సరిగా enquiry చేయిస్తారా?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:—వాదిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు పెద్దవాడు అవడంవల్ల ఏమీ అనడంలేదు. ఉత్తరం విషయమై మాత్రమే ఆలోచిస్తామని చెప్పాను. అది ఆత్మహత్య.

[11th March 1954]

Ambulance Cars in the State.

* 281-Q.—Sri S. VEMAYYA:—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state:

- (a) number of ambulance cars in the State; and
- (b) whether they are working now?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA.

(a) Four. .

(b) Two Ambulance Cars are now working while the remaining two are under repairs.

Sri K. V. S. PADMANABHA RAJU:—అధ్యక్షా పత్రి తాలూకా కేంద్రంలోనూ కూడా ambulance కారులు పెట్టాలి. అలాపెట్టి ఇట్లయితే తాలూకా ప్రజలకు చాలా సౌకర్యంగా ఉంటుంది. ఇలాప్రభుత్వం ambulance కారు తాలూకా కేంద్రములో ఉంచడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నారా?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:—అంతా ఆలోచిస్తామండీ?

Sri C. SUBBARAYUDU:—Four Ambulance van లు ఉన్నాయన్నారు. అవి ఎక్కడక్కడ ఏ ఏజెన్సీలలో ఎక్కెన్ని allot చేశారో తెలియజేస్తారా?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:—ఒకటి అనంతపురంలో పల్లెప్రాంతాలలో medical aid కు పనిచేస్తోంది. రెండవది Mental Hospital, Visakhapatnam లోను 3 వది King George Hospital, Visakhapatnam లోను 4 వది రూపచోడవరంలో (విశాఖ పట్టణం జిల్లా) పనిచేస్తున్నది.

Sri S. NARAYANAPPA:—Ambulance motor కారులను హాస్పిటల్స్ కు ఉంటే సమపాదంగా ఉంటుంది. అన్ని హాస్పిటల్స్ లోను ఏంబులెన్స్ మోగారుకార్లను ఉంచడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందా?

11th March 1954;

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— Ambulance కార్లే కాదు. Mobile Hospital కారుకూడా ఉన్నది. అన్ని రెగ్యులరి ఆలోచిస్తున్నాము. కాని ప్రభుత్వంయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు చాలా చెప్పి మనవి చేస్తున్నారు.

Sri M. VEERABHADRAM:— 4 ఉన్నాయని వచ్చారు. అందులో ఒకటి పనిచేయడంలేదన్నారు. ఆ పని చేయడానికి విభాగ పట్టణం King George Hospital లోనిదేనా?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— దానికి కొంత Mobile repairs ఉన్నాయని జనవరి 18 వ తారీఖున ఒక report వచ్చింది. అప్పుడే repair చేయించమని ఉత్తర్వులిచ్చాము. ఈ వెర్షన్ repair అయితే పనిచేస్తూ ఉంది.

Sri K. KRISHNA RAO:— కెల్లూరుజిల్లా Kovur జిల్లాకు వ్యాధి ప్రశిసంవత్సరం వస్తూ conditions గా ఉంది. అందుచే అక్కడ ప్రజల సహాయమునకు Ambulance van లు అక్కడ permanent గా ఉంచడానికి ప్రభుత్వంవారు ప్రయత్నిస్తారా?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— కలరావ్యాధి స వత్సరం పొడుగునా వుంటుంది. అది seasonal contagious disease. అది 2 సంవత్సరములకు ఒకసారి ఎప్పుడో ర మాసములు ఉంటుంది. అందుకొసమని అక్కడ permanent గా Ambulance van లు, Fire Service van లు అక్కడి ప్రజలకు relief యివ్వడానికి ఉంచడం నిర్దిష్టమేమో అనుకుంటారు.

Sri T. NAGI REDDI:— నాలుగింటిలో 2 పనిచేస్తున్నాయి, అన్నారు. మిగతా రెండింటిలో ఒకటి repair చేయించానున్నారు. మిగతా ఒకటి ఎన్నాళ్లకుంచి repair లో ఉంది? ఎప్పుడు మిగతా report వచ్చింది? అది ఎన్నాళ్లు repair లేకుండా నిలిపివేయబడింది? అని నేను అడుగుతున్నాను.

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— ఆ సమాచారం ఇక్కడ లేదు. వచ్చిన తరువాత చెప్తాను.

[11th March 1954]

Adult Literacy Library, Gannavaram,

* 282-Q.—Sri G. YELLAMANDA REDDY :—Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state :

(a) why the Government do not recognize the Adult Literacy Library, Gannavaram, Kanigiri taluk, Nellore District even after its approval and inclusion in the list of Libraries in the District as per proceedings item No. 10 dated 25-8-1952 of the Local Library Authority, Nellore; and

(b) whether the Government will be pleased to recognize the same even now?

The Hon. Sri S. B. P. PATTABHIRAMA RAO.

(a) The Library is already recognised.

(b) Does not arise.

Extension Scheme of Electricity from Rayadrug to Perur Project.

* 283-Q.—Sri S. NARAYANAPPA :—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the extension scheme of electricity from Rayadrug to Perur Project (via) Kalyanadrug and Kambadur Panchayats has been sanctioned;

(b) if so when the work will be executed and within what time the work will be completed; and

(c) what the estimated amount is?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—

(a): The answer is in the negative.

(b): and (c): Do not arise in view of the answer to clause (a)

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI: ಕಾನಿ ವೇಳೆಗೆ ಸುಪ್ಲೆ
mentary questions ಬಾಧಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿವರಿಸಲು
ಮಾತು.

11th March 1954]

రాయదుర్గం తాలూకాలో 33 K. B లైను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుంది. 1954-55 సంవత్సరాలో పూర్తి చేయడానికి అనుకుంటున్నాము. ఆకార్యక్రమమునుగొనుచున్నా క కళ్యాణదుర్గం అక్కడ నుంచి విద్యుచ్ఛక్తి రావడం అనే ప్రశ్న సాధ్యం అవుతుంది. మైసూరు నుంచి ఇప్పుడు తేవడమనేది సాధ్యం కాని విషయం. మైసూరుకు దగ్గరలో వున్నంతమాత్రాన అక్కడనుంచి tap చేయడం సాధ్యం కాదు. ఈ ప్రాంతంలో పెద్ద గ్రామాలు లేకపోవడంవల్ల ఆదాయం తక్కువగా వుంటుంది. అయినా ప్రభుత్వం కళ్యాణదుర్గం విద్యుచ్ఛక్తి సేసుకువచ్చే విషయం ఆలోచిస్తాం.

Sri S. NARAYANAPPA:—రాయదుర్గంలో 33 K. B. line ఏర్పాటు చేస్తామని అని ప్రభుత్వం సెలవు ఇచ్చారు. త్వరలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసే విషయంలో తగినంత పరిశోధనలు త్వరగా జరిపించి investigation పూర్తిచేసి సిద్ధంగా వుంచుతారా?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—1954-55లోనే పూర్తి అవుతుంది. అంతగా వ్యవధిలేకుండా ఇంజనీరింగ్ ప్రకారం చూసుకొని ఏలుఅయినంత త్వరగా చేయడానికి కృషి చేస్తాము.

Loan Applications for fertilizers in Vellore District.

* 284-Q.—Sri S. VEMAYYA:—Will the Hon. the Minister for Land Revenue be pleased to state—

(a) the number of loan applications received by the Agricultural Department in Nellore District for fertilizers;

(b) the amount of money paid;

(c) the number of Harijans benefitted in the matter; and

(d) the amount paid to them (Harijans) in cash and kind?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI:—

(a): 6,895.

[11th March 1954]

(b): Rs. 12,64,970 being the value of fertilizers supplied. No cash payment is made.

(c): 233.

(d). Rs. 26,201 being the value of fertilizers supplied.

Sri S. VEMAYYA :— ఇక్కడ case బదులు manure ఇవ్వడా జరుగుతోంది సకాలంలో ఇవ్వకుండా ఆలస్యం చేసేందువల్ల చుక్కానాకు మాత్రా లలో అమ్మివేయడం జరుగుతోంది. సరిగ్గా manure ఇచ్చే సకాలంలో అయ్యేపు భూములలో వేసిన మామూలు వాటి అవసరాలు ఎవరూ తీర్చాల్సిందే?

The Hon. Sri K. KOTI REDDI :—సరిగా ఇవ్వడం లేదనే రిపోర్టులు రావడం వరకు సకాలంలో ఇవ్వారనే అనుకోవాలి.

Sri M. VEERABHADRAM: ఇప్పుడు minimum share capital ₹ 100 లు వూచేకేకావి రిజిస్ట్రార్లు తీరస్థులచేత కేసులు వున్నాయి. ప్రభుత్వానికి తెలుసునా?

Deposits for organising New Co-operative Societies.

* 285-Q.—Sri G. YELLAMANDA REDDY :—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state—

(a) whether it is a fact that the Government enhanced the minimum required deposit for organising new co-operative societies from Rs. 100 to Rs. 1,000?

(b) if so, why; and

(c) whether the Government will consider to reduce the minimum from Rs. 1,000 to Rs. 100?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA :—

(a) No, Sir. The fixing of capital in the matter of registration is done by the Registrar and not by Government. There was neither a minimum limit of Rs. 100 previously prescribed by the Registrar nor was it enhanced to Rs. 1,000.

(b) and (c): Does not arise.

11th March 1954]

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:—నాకు తెలియదు. నాకు తెలియచేస్తే విచారిస్తాను.

Sri C. PULLA REDDI:— ముత్రిగాలు చెప్పింది కనుక సభ్యులకు చాలా ఆశ్చర్యంగా వున్నది. మేము కూడా కొన్ని కేసులు తీసుకువెళ్లాము. అపుడూ కూడా నాకు అర్థమైచెప్పారు. కాని మేము యంలాకూడా అలాగే జరిగింది.

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— నాకు ఇంకా ఆశ్చర్యంగా వున్నది. పునాదికొరకు పరిశోధనలు ఉన్నాయి కాని Specific గా ఏమైనా తీసుకువస్తే విచారిస్తాము.

Sri G. RAMA RAO:—హరిజనులు చాలావారు cooperative society లకు ఏర్పాటు చేసుకునేటప్పుడు deposit రు. 500 లు వరకు కట్టాలి అని నిర్ణయిస్తున్నారు. హరిజనులు నామోద్యంగా ఇలా సొమ్ముకట్టడం చాలా కష్టం. డిపాజిట్ సిస్టము బడులు అడ్డుకుంటున్నారా? చేయడానికి పూనుకుంటారా?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— డిపాజిట్ లేదా చెప్పానుగా. Share capital సమానికి రు. 5. 00. 140 ఏర్పాటు చేయాలిని వుంటుంది. Maximum, minimum లకు వేత ఏమీలేదు.

Sri K. VENKAYYA:— స్థానికంగా అధికారులపై వత్తిడి తీసుకువస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులు తీసుకురావడం నుంచి దికాదని సలహాలు పంపిస్తారా?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— ఇప్పుడు నాదృష్టికి తీసుకువచ్చారు కాబట్టి సలహాలు ఇస్తాము.

Sri N. SIVARAMI REDDI:—డెడ పజల్లలో కో-ఆపరేటివ్ క్రెడిట్ సొసైటీలు స్థాపించడానికి అదివరకు రు. 500 లు షేరుధనం అవునరమైతే యిప్పుడు రెండువందల రూపాయలు కావాలి అని అంటున్నారు. దానిని గురించి ప్రభుత్వానికి ఏమైనా తెలుసునా?

[11th March 1954]

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA:— ప్రతిజ్ఞా, గ్రామం గురించి చెబుతున్నారు. ఈ విషయాన్ని నేను విచారిస్తాను.

Private candidates for S.S.L.C. Public Examination without School Study.

* 286-Q.—Sri G. YELLAMANDA REDDY:—Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to State—

(a) whether the Government propose to permit private candidates to sit directly for S. S. L. C. Public Examination without school study; and

(b) if so, when and on what conditions?

The Hon. Sri S. B. P. PATTABHIRAMA RAO:—

(a) at present members of the teaching profession are permitted to appear privately for the S. S. L. C. Public Examination subject to certain conditions; it is not advisable to extend this concession to others.

(b) the question does not arise.

Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:— చాలా మంది ప్రైవేటు విద్యార్థులు బెనాచెన్ హావాలివస్తోంది. మన యూనివర్సిటీలో అటువంటి అవకాశం కలిగించేందుకు ప్రయత్నం చేయకూడదా?

The Hon. Sri S. B. P. PATTABHIRAMA RAO:— చాలా విచారిస్తున్నాను. ఈ ప్రశ్న విశ్వవిద్యాలయం పరీక్షలగురించి కాదు. గవర్నమెంటు పరీక్షగురించి. మెట్రిక్యులేషన్ పరీక్ష ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో వున్నది. దానికి ప్రవేటుగా appear కావచ్చు. S. S. L. C. గవర్నమెంటు పరీక్ష. దాని విషయం ప్రశ్నించారు. జవాబు చెప్పాను. గౌరవనీయులైన సభ్యుడు లక్ష్మీనారాయణ రెడ్డి గారిలో confusion prevail అయినట్లున్నదని మనవిచేస్తున్నాను.

Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:— ఆ ఆధారం మెట్రిక్కు, మద్రాసు మెట్రిక్కు వున్నదని తెలుసును. S. S. L. C. గురించి

11th March 1954]

ప్రవేటుగా వెళ్ళడానికి అనుమతించకూడదా అని అని స్నానం. Confusion ఏమీ లేదు.

The Hon. Sri S. B. P. PATTABHIRAMARAO :—
S. S. L. C. గవర్నమెంటు పక్షం, మెట్రీక్యులేషన్ యూనివర్సిటీ పక్షం. ప్రవేటుగా దానికి వెళ్ళవచ్చును. S. S. L. C. & teachers గాక తక్కిన వారు వెళ్ళడానికి వీలులేదని మనవి చేసాను.

Publicity given to daily newspapers by the Government.

* 277 Q.—Sri S. VEMIAH :— Will the Hon. the Chief Minister be pleased to state the “number of daily news papers to which the Government are giving their publicity ?”

The Hon. Sri T. PRAKASAM.

“The number of daily newspapers to which the Government are giving their publicity material are eleven.”

“The Government do not have any list of newspapers for giving their advertisements. Advertisements are being released to newspapers bearing in mind their circulation and also the content of the particular advertisement, the area or class of readers to whom the particular advertisement is directed.”

11 దినపత్రికలకు గవర్నమెంటు publicity material ఇస్తోంది. ఇందులో advertisements యివ్వమని పత్రికల list తయారుగావుంచలేదు. Advertisements ఇచ్చిస్తప్పుడు అపత్రికల యొక్క సంగతి కనుక్కొని వీలునుబట్టి పత్రికకు ఎక్కువ ప్రచారం జరుగుతోందో ఆలోచించి చేయబడుతుంది.

* Sri PILLALAMARRI VENKATESWARLU :—
ఇప్పుడు మనకు మూడు దినపత్రికలు వున్నాయి— ఆంధ్రపత్రిక, ఆంధ్రప్రభ, విశాలాంధ్ర. మూడింటికి సర్కులేషను బాగానే వుంటుంది. ఈ మూడు పత్రికలకు ఖచ్చితంగా advertisements, publicity ఇస్తాము అని చెప్పగలరా ?

[11th March 1954]

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— ఏవిధమైన భేదం లేకుండానే మేము చర్యలుచేసుకున్న సిద్ధాంతాల ప్రకారం ఎట్లాచేస్తే బాగుంటుందో అలాచేస్తాము.

Sri VAVILALA GOPALAKRISHNIAH:— మన గవర్నమెంట్ పోలీసులలో కొన్నింటికి విరాళాలు ఇస్తోందా? విరాళాలు ఇస్తే పోలీసులకు ఇస్తున్నారో తెలియ చేస్తారా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— ఇది వెంటనే జవాబు ఇవ్వడానికి విలులేని ప్రశ్న. వేరే ప్రశ్నవేస్తే తగ్గిస్తున్నా సుజాయిషీ ఇస్తాము.

Sri K. MALAKONDAYYA:— ఇది వరకు మద్రాసు రాష్ట్రంలో పున్నప్పడు Madras Information అని ప్రభుత్వం అచ్చువేసేది. దానిని యిప్పుడు Andara Information అంటున్నారా? లేక మన రాష్ట్రంలో తీసిపారేస్తారా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— తీసివేసేది ఏదీలేదు. ఎంతమట్టుకు ఎక్కువగా చేయడానికే ప్రభుత్వం అవకాశాలు చూస్తోంది.

Sri G. YELLAMANDA REDDI:— ఏర్పరచుకున్న సిద్ధాంతాల ప్రకారం యిస్తాము అన్నారు. ఏర్పరచుకున్న సిద్ధాంతాలు యేవి? విశాలాంధ్ర ఏటిక్రింద వస్తుందా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— విశాలాంధ్ర ఆ సిద్ధాంతాలక్రింద వస్తే వస్తుంది. రాకపోతే రాదు. (నవ్వు)

Sri M. HANUMANTHA RAO:— ఇదివరకు యీ విషయంలో discrimination చూపబడుతోందని భావిస్తున్నప్పుడు ఈ నాడు ఆంధ్రదేశంలో అందరికీ తెలిసిన దినపత్రికలు విశాలాంధ్ర, ఆంధ్ర పత్రిక, ప్రభా మూడు వున్నాయి. వాటి circulation లో తేడాలు కొద్దిగావున్నా ఆంధ్రప్రజల్లో బాగా ప్రచారంలో ఉన్నవే వాటిలో ఏవిధమైన discrimination కు అవకాశం లేకుండా చూస్తారా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— ఇదివరకు విభేదం లేకుండానే చూస్తున్నాము. భేదం చూపించవలసిన వివరాల పరిస్థితులు

11th March 1954]

ఏ ప్రతికవల్లనైనా కలిగిన దానిని తక్కువ చేయమని ప్రయత్నం చేస్తోంది.

Sri M. VEERABHADRAM:— 11 వ కలసు ఎన్ని యిస్తున్నారు అన్నారు. అందులో వివాలాంశ, పునరా లేదా? లేక పోతే కారణం ఏమిటి?

The Hon. T. PRAKASAM:— లేదని నేను అనుకోలేదు. ఇదివరకు గనుక లేకుండా వుంటే ఆలోచించా పూర్తయింది.

Municipal Commissioners and Secretaries to the District Boards in the State.

* 287-Q.—Sri S. VEMIAH:—Will the Hon. the Minister for Local Administration and Agriculture be pleased to state—

- (a) the number of Municipal Commissioners in the State;
- (b) The number of Harijans out of them;
- (c) the number of Secretaries to the District Boards;
- (d) the number of Harijans out of them;
- (e) the number out of them promoted as Personal Assistants to the Special Officers to the District Boards and
- (f) whether any of them are fit for the Personal Assistant's post?

The Hon. Sri P. THIMMA REDDY.

- (a) 35 (Thirty-five)
- (b) One.
- (c) Eleven.
- (d) Nil.
- (e) Nil.
- (f) No.

[11th March 1954]

Special Armed Police and Malabar Police in Andhra State.

*288-Q.—Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:—Will the Hon. the Deputy Chief Minister be pleased to state whether the Government have any proposal to reduce Special Armed Police and Malabar Police in Andhra State?

The Hon. Sri N. SANJEEVA REDDI:—There is no proposal to reduce the Special Armed Police and there is no Malabar Police force in the Andhra State.

The Welfare Fund T. B. Hospital in Nellore.

* 289-Q.—Sri K. KRISHNA RAO :—Will the Hon. the Minister for Planning and Public Health be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the person authorised by the Government to admit patients into the Welfare Fund Tuberculosis Hospital, Nellore, is a private medical practitioner, running a private nursing home for tuberculosis patients in Nellore;

(b) the special reasons for entrusting the control over a Government Hospital in clause (a) to a private physician; and

(c) whether the control over admission as in-patients in the case of any Headquarters Government Hospitals in Andhra is entrusted to private medical practitioners running nursing homes in the place?

The Hon. Sri D. SANJIVAYYA :—

(a) and (b): Admission of patients into the Government Welfare Fund Tuberculosis Hospital, Nellore is regulated strictly in accordance with prescribed rules. Patients are admitted by the Sanatorium Medical Officer with reference to a waiting list prepared at the out-patient Tuberculosis Clinic, attached to the Government Hospital, Nellore, which is in charge of an Honorary Assistant Medical Officer. The waiting list of patients fit for admission is scrutinised by

11th March 1954]

the Superintendent of the Tuberculosis Hospital (District Medical Officer). The patients are admitted in the order of priority as and when beds fall vacant. The Honorary Assistant Medical Officer, is no doubt, a private practitioner. But, he works in the hospital, in the capacity of an Assistant Medical Officer attached to it and not as a private medical practitioner.

(c) The answer is in the negative.

First Grade College at Hindupur.

* 290 Q:—SRI T. LAKSHMINARAYANA REDDI:—Will the Hon. the Minister for Education and Industries be pleased to state whether the Government have any proposal to start a first grade college at Hindupur (Anantapur District)?

The Hon. Sri S. B. P. PATTABHIRAMA RAO.—
The answer is in the negative.

Mr. SPEAKER.—The question hour is over. Now we shall take up the general discussion of the Budget.

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 1954-1955 (contd)

Sri K. RAMAMURTHI:—అయ్యా నేను చదువురాని వాడను. అందుచేత సభలో అల్లరిలేకుండా చేయించవలసిన బాధ్యత స్పీకరువారిదై యున్నదని మనవిచేసుకొనుచున్నాను. సర్వహాళములు అందరికి బాధపడులాగున చేయించవలెనని మనవిచేయుచున్నాను. పప్పుల బావునాయుడుగారు విశాఖపట్నంలో హైకోర్టుగూరించి వ్యతిరేకముగా వోటుచేశారని మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే అన్ని విషయాలు బాధపడనందున, బాధపడేలాగున చేయించవలసిన బాధ్యత తమపైన వున్నది. సప్తమహాముఖులవలె మంత్రోన్ముఖం. ఏ ప్రదేశములలో ఎక్కడ రిజర్వాయర్లు చెట్టలో, ఎము తిండిలేక బాధపడుచున్నారో, ఎక్కడ రాగడానికి మంచితీర్థం లేక బాధపడుచున్నారో, ఎక్కడ రహదారులు 20 సం. మంచి మరమ్మత్తులు లేక నశించుచున్నవో, ఎక్కడ విద్యుత్ లేక వెనుకబడివున్నారో గమనించి తమ విధానాలను రూపొందించుకోవలసిందిగా కోరుకుంటున్నాను.

S i K. R. m a m u r t h i]

[11th March 1954

మిమల్సాలని మనవిచేస్తున్నాను. మరిన్ని చుర్యపు పరదేశములకు కూడ ఎన్నికైస్తున్నాను. అక్కడ వున్నవంటి పజలయొక్క బాధయేమనగా పోలీస్ మొంతున్నాను అక్కడ పరిస్థితి వృద్ధిచేయడానికి మంత్రి వర్గముకు నావకావలెక రాలేదనుకొనుచున్నాను. (మ. సంజీవరెడ్డి గారు) వచ్చానుండి యిప్పుడు కొత్తగా అంధారాష్ట్ర వృత్తుల అయిన తరువాత, అంధ పజలకు గోమంతుడానికి మహనియులు తాపత్రము తప్పించగా పమతున్నందుకు సంతోషిస్తున్నాను. తరువాత కాగు, ఉయ్యల అగిక్టడం కష్టం గనుక దీని విడివిపెట్టడం మంచి పని నాచు. అజ్ఞాపితముచుండి వచ్చినవాడను గనుక అక్కడ పనిచేసే నాకు తెలుసు. చదువురాని వాడను. విద్య లేని వాడను. ఇన్నునున్నించి చిన్నచిన్న విషయాలలో కలుగజేసుకోకుండా పజలపైలు అలగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. భూత భవిష్యద్వర్త మానములు తెలిసిన సభనానికి అనేకవందనములు చేయుచున్నాను. యిట్లతో విరమించుకొనుచున్నాను.

Sri G. LATCHANNA:— అధ్యక్షా, బడ్జెటుగురించి అభిప్రాయం ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే, సనాతనంగా వస్తున్న సంప్రదాయం అనుసరించి తయారుచేసిన బడ్జెటుగావుందిగాని! నూతన సిద్ధాంతంగాని, విధానంగాని స్పష్టంగా గ్రహించడానికి అవకాశంలేదు. ముఖ్యంగా యీ బడ్జెటు కొదవూ పూహించినట్టు లోటుబడ్జెటు అవుతుందని అనడంలో భేదాభిప్రాయంలేదు. విశ్వనాథంగారు ఉపన్యాసంలో 3 కోట్ల రూపాయల లోటువుందని సూచించారు. కాని పత్రికల్లో లెక్కల తారు మారువల్ల 3 కోట్లరూపాయలు చూపించారనీ అసలు లోటు 4 లేక 5 కోట్లవరకు వుండిందని వ్యాఖ్యానాలుచేశారు. బడ్జెటులో యిదమిద్దంగా వుండే విధానంలేదు. సెంట్రలు గవర్నమెంటువారు social welfare గురించి, development గురించి ఏమోకొన్ని గ్రాంటు ప్రత్యేకించివున్నారు అని చెప్పబడిందేగాని స్పష్టంగా రాష్ట్రపరిభుత్వం తనయొక్క బడ్జెటులో ముఖ్యంగా గౌరవనీయ అవసరాలకు, విద్యాసౌకర్యాలకు, వైద్య అవసరాలకు రహదారులకు, ఆరోగ్యసౌకర్యాలకు, సంఘ సంస్కరణలకు యితర సమస్యలకు ఎంతో కేటాయింపారో చూపలేదు. గ్రామ అభివృద్ధికి స్వతంత్రం సంపాదించిన నాణ్యమిండి పరిసేమల్ పురిచ్చి రాజీము కాలాని, స్వరాజ్యంకోసం పోరాటాలు సాగించిన బహిష్కార పోరాటం

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 402
THE YEAR 1954-55

11th March 1954]

[Sri G. Latchanna

చెప్పకొనేవారు యీనాడు ఏవిధానం అవలంబించాకో ఒకటి చెప్పబడలేదు. గ్రామసేవలయొక్క ప్రభుత్వంగా గుర్తించుకొని సూచనలు లేకపోవడం చాల శోచనీయంగా ఉన్నందున విచేస్తున్నాను.

మరొకవిషయము. ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రియూ, యేర్పాట్ల ప్రభుత్వములోనూడూ నూతన సువర్ణర budget సమావేశానికి గవర్నరుగారి సందేశమువ్రుండాలి అనే సాధన దాయము ప్రతిపాదన వస్తున్నది. ఈనాడు యీనాడు పదాయమును ఏర్పాట్ల యేర్పాట్లైన ఆంధ్రప్రభుత్వము పాటిచకపోవడము చాల ఉచితము. మూకాని గవర్నరుగారి సందేశము లేకుండానే మూతన budget సమావేశము ప్రారంభించడము అనే కొత్తవిషయము కప్ప మరొక కొత్తవిషయము లేదని మనవి చేయవలసియున్నది. యీ budget లోని టెక్సెస్ డానికి మూడుసూచనలు చేశారు. ఒకటి నీటితీరువలమీద పన్నులు పెంచుచుండము, అభివృద్ధిపన్నులు, వ్యాపారపన్నులపై పన్నులు వేయడము 8 1/2 tax చట్టం లో కొంత సవరణచేసి ఆదాయము పెంచుకొనడానికి ప్రయత్నించాలని స్పష్టమైంది. అటువంటి సూచనలు చేశారేకాని, ఏ పన్నుల మీద యీ పన్ను వేయడలచుకున్నారో వివరాలు ఉన్నవి కావు. సూచనలను ప్రవేశపెట్టడము మాత్రము సుమారు పదిహేను లక్షలు, న్యాయముకాదు అని నేను మనవి చేయవలసియున్నది. యీ శాసన సభవారు యీయొక్క budget ను ఆమోదించడానికి తీర్మానించుకున్నప్పుడు ప్రభుత్వ ఆర్థిక మంత్రిగారు budget లో టు ను పూర్తి చేయుటకు చేయబడిన సూచనలు, ఫలానా పన్నులు అధికము చేయడానికి ప్రభుత్వప్రదేశము అని, శాసనసభ యీవత్తుకూడ అంగీకరించినదని మున్నందు ప్రభుత్వమువారు శాసనములు యీ పద్ధతితో చేస్తే, మీరు ఆనాడు budget ను ఆమోదించినారు కాబట్టి, ఆపును అభ్యంతరము చెప్పడానికి శాసనసభకు అవకాశము ఉండదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈనాడు budget లో టు ను పూర్తి చేసుకోడానికి మూతన పరిణామాలతో పన్ను రైతులమీద ప్రత్యేక భారాన్ని వేయటం ప్రభుత్వం ప్రానుకూలమైన చిన్మాయమని నేను వివరముగా మనవి చేయవలసి యున్నదని తులన పోల్చి, సుమనోహరముగా రైతులు

Sri G. Latchanna]

[11th March 1954

తీవ్రమైన ప్రమాదాలకు గురియై యీనాడు గ్రామసీమలలో అశాంతికి దారితీసే అవకాశాలున్నాయి. బడ్జెటులో లోటువచ్చింది కనుక, కంచెమేసిన చేరుగా రైతువున్నాడు కాబట్టి మన budget లోటు తీర్చుకొని మన కార్యక్రమము సాధించుకోడానికి ప్రభుత్వము ఆలోచనలుచేసి యే రూపముగా శిస్తులు, అభివృద్ధిపన్నులు యేపద్ధతులలో వేయటసబాగా ప్రభుత్వవారు ఆలోచించవలసి యున్నది. వ్యాపారపంటలేవో యీ వ్యాపారపంటలు ఎంతమంది రైతులు- ఎంతెంత పండించుచున్నారో వివరాలు ప్రకటించకుండానే కోటిరూపాయలు భర్తీచేయాలంటే, నేను చెప్పేది తమిస్తే, యిది దుర్మార్గమని చెప్పతాను. తప్పనిసరిగా వివరాలు తెలియజేసుకుండా యీ budget లో యివి ఎంతమాత్రము ఉండకూడదని, వివరాలు చెప్పకుండానే సూచనలు చెప్పడము ధర్మము కాదని దానిని ప్రత్యేకించాలని మనవిచేస్తున్నాను. రైతుల సమస్యలను శాసనరీత్యా పరిష్కరించుతామని మంత్రులు తమ పర్యటనలో చెప్పడము, పత్రికలు పెద్దపెద్ద అక్షరాలతో వేయడము జరుగుతున్నది. లక్ష ఎకరాలు మొదల 10 ఎకరాలుగల భూస్వాములు కల్దారి బిల్లువల్ల కల్దార్లకు శాశ్వతమై హక్కులు యేర్పడుతాయేమోనను భయముతో భూములనుండి కల్దార్లను వెళ్ళగొట్టడానికి eviction notice లు యిచ్చారు. కల్దార్లను భూములనుండి వెళ్ళగొట్టడముచేత వాండ్లు పనిలేకుండ వుండడమువల్ల నిరుద్యోగసమస్య ఎక్కువైంది. ఈ లాంటి ప్రకటనలు చేయడంవల్ల వాండ్లసమస్య పరిష్కరించడానికి కాదు. ఆర్థిక మంత్రిగారికైతే నేమి, ముఖ్యమంత్రి ప్రకాశంగారికైతే నేమి ఈనాం రైతుల సమస్యలు తెలుసు. Estate Land Act 2 (d) (e) క్లాజులు అసంధిగమైన భాషలో వున్నప్పటికి యీనాం రైతులను వేలకొలదిమంది భూములనుండి పోలీసు కుమ్మక్కలచేత court కుమ్మక్కలచేత తొలగింపబడితే చీమకుట్టినట్టుకూడ ప్రభుత్వము ఆలోచింప ప్రయత్నము చేయక, ఆలోచించుతామని చెప్పడము సరియైన పద్ధతికాదు. వెంటనే కల్దార్ల రక్షణకుగాను వారిని భూములనుంచి తొలగించకుండ వుండే రక్షణను యేర్పాటుచేసి యీ సమస్యను పరిష్కారము చేయడానికి శాశ్వతమైన, సమగ్రమైన బిల్లును తయారుచేయుటకు తప్పనిసరిగా, కాలము వృధాచేయక, పూనుకోవాలి. ప్రజలు కమిటీవేస్తూ యీ పరిశీలన జరుగుచుండగానే యీలోపున బీదలను యావస్థుడిని భూములు

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 1954-55
THE YEAR 1954-55

11th March 1954]

[Sri G. Lathanna

నండి లోలగించిన తర్వాత ఆ శాసనమును చేసి... దానికిగాను అనాధులైన ప్రజల... తేకుండ ఒక Ordinanceను... రైతులకు evictions నోటీసులు... ముగా చెనుకు... ద్వారా యీ... చాలి. తేకు-డి అరాచకానికి... దీనికి యీ ప్రభుత్వము శాస్త్రోపమా... నేకు మించెస్తున్నాను. వానినిగురించి... నాలి ఇది... ప్రభుత్వాలలోను క్రొవవత్సరము పాడి... పంబకు ధరలు నిర్ణయించి యెక్కవారు... దార్లకు ఎంతరోవాలో, భూస్వాములకు ఎంత... స్పష్టపరచడానికి ప్రవీణుల కవిటీవేసే తగ్గ... ప్రతిపాదనలమీద తగిన చర్చకోసుకోవాలి ప్రా... న్నాను.

ఇరిగేషన్ విషయములో అనేక ప్రతిపాదనలు వున్నాయి. బకెట్ విషయంలో ఒకనాడు Budget మొత్తంలో కొన్ని ఖర్చులు కాకపోవచ్చును అని చెప్పబడింది. అఖర్చులు కాకపోయినా మరేదానికి adjust చేసుకొనవచ్చునని అసూచనలో వుంది. అసూచనలు ఎంత వరకు అమలు జరుగుతవో లేదో నాకు తెలియదు. వెనుక ఆ budget లో అనగా 1953-54 budget లో, శ్రీకాకుళం జిల్లాకు 60 లక్షలు ఇరిగేషన్ అభివృద్ధికింద ఖర్చు చూపించబడింది. అందులో ఒక కానిగూడ ఖర్చుకాలేదు. ఈడబ్బు ఎక్కడ ఖర్చుపెట్టబడుతున్నదో తెలియదు. జనవరి నెలలో ఛీఫ్ ఇంజనీర్ యింకా కొంతమంది పెద్దలు మాజిల్లాలో పర్యటన చేసినప్పుడు. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలకు కొన్ని పేలు రిజర్వులో ముడపు కట్టామన్నారు. యీనాడు యీ budget లో యిరిగేషన్ క్రింద ఖర్చుపెట్టడానికి ఏమాత్రం అవకాశం కల్పించబడలేదు. వీరు ప్రజలకు అన్యాయం చేయటం తప్ప, మరేమిగాదు.

ప్రాజెక్టులను గురించి, ఒకసంగతి చెబుతాను. ఇన్ వెస్టిగేషన్సు పోర్టులకు 16 లక్షలు రూపాయల ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టి,

Sri G. Latchanna]

[11th March 1954

special estimates తయారు చేసి, ఎక్స్‌ట్రావర్క రెజిస్ట్రార్‌ను సందర్శిస్తే, అక్రమంగా, మరోసారి ఆకట్టు కొట్టాలని చేయాలని, అది ప్రజలకు తీసుకొని వాడుకగా ఉంటుంది. ఆ investment estimates వనరుల క్రెడీట్ 10 లక్షల ఖర్చుపెట్టి ఒక క్రెడీట్ తయారు అయ్యేదాకా, దాని ఆఫ్‌గెజెంట్ పడవేళి మరొక ప్రతి వాడు చేశారు. అది ప్రజలకు అనుభూతిలోనికి వచ్చేటప్పటికి ఎన్ని సందర్భాలలో ఉంటుంది. ఏళ్ళను అది పూర్తి అవుతుందో తెలియదు. శ్రీకామేశ్వర ప్రసాదు నాకు ఆ ప్రాజెక్టులకు ఎప్పుడు చూడగలుగుతారో అని అడగడం నాకు నీలులేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఎస్టిమేట్లు తయారైన క్రెడీటుకు ఎందుకు అందు పర్మిట్‌నిక్ ప్రభుత్వం పూనుకోలేదో తెలియదు. ఇదివరకే అన్యాయమని ప్రభుత్వానికి చూచి చేస్తున్నారు.

ప్రొపోజిషన్ నియమములో ఏర్పాటుగా చెప్పడలచుకొనలేదు. 44వ యెంట్రీ demands వచ్చినప్పుడు తీసుకుంటారు. శాసనసభలో శ్రీ పోన్నాడ నాకు మాట్లాడుతూ, మేము ఒక కమిటీని వేశాము, వారి report రాగానే శాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టుతాము అని అన్నారు. ఆ కమిటీ సభ్యులు తమ రిపోర్టులు అందజేసినప్పటికీ, దానిని శాసన సభ్యుల ఎదుటికి తీసుకొని వచ్చారా? దానిని యితరవరకు శాసన సభ్యుల యెదుట పెట్టకుండా, గవర్నరుకు ఆలోచనలో వుందని చెప్పటములో ఉంటు లేదని, ఇది సరియే పద్ధతి గాదని మరచిచేస్తున్నారు. రిపోర్టు వేరగానే శాసనసభ్యులముందు పెట్టడం. ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత, ఏదైనా కర్తవ్యమైయున్నది. అంతేగాని, ఆలోచిస్తున్నామని చెప్పటములో ఉంటులేదు. ఈ budget సమావేశము ముగిశేముందుగానే, ఆరిపోర్టును శాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టవలసిన విధివున్నప్పుడు ఎందుకు యీ ప్రభుత్వము, వెనుక ముందు నాటకమాడుతున్నదో నాకు అర్థముకావలసివుంటుంది. విద్యావిధానములో ఒకకమిటీని వేశామన్నారు. ఆ కమిటీ రిపోర్టుకునూడా ఏగతిపట్టకుండా, మనము చెప్పటానికి వీలులేదు. ప్రొపోజిషన్ పట్టిగతే దానికే పడుతుందేమో తెలియదు. యూనివర్సిటీల నిర్మాణములగురించి శ్రద్ధచూపుచున్నామన్నాడు. దానికి అందరము సంతోషపడవలసిందే. కాని అంతకుంటే గ్రామాల మరమ్మత్తులు ప్రధాన లక్ష్యముని పడవడే చెప్పుచూ ప్రభుత్వం వాటిని పూర్తిచేయడం ప్రతిపక్ష

11th March 1954]

[Sri G. Latchanna

నుండి ఆదోళన, అలజడివస్తున్నప్పటికీ, ఎట్టివర్యలు తీసుకొనక, తాళరాని
చున్నామని చెప్పమ కాలయాపక చేసుటం జరుగుచున్నది. యూనివర్సిటీలు ఏర్పాటు చేయటానికి డబ్బు వస్తుంది వాటికి సుబసిడీనిచ్చి లెక్క
నాలు జరిగి పోతాయి. కాని గ్రామాలలోని వర్తిస్తావలసిన షాకర్వాలు
కలుగజేయటానికి మాత్రం కాలయాపకం జరుగుచున్నది. హరిజనుల
విషయములో, మొత్తం అన్ని ఖర్చులకు 43 లక్షల రూపాయలలో, హరి
జనులకు, కొండజాతులకు funds ఏర్పాటు చేస్తున్నామని చెప్పాడు. టిటి
పూర్తివివరాలులేవు.

షుమారు 15 లక్షల రూపాయలు ఒక్క-శిబ్బంది క్రిందనే ఖర్చు
అవుతున్నది. ఈనాడు గ్రామాలలో హరిజనుల మంచినీటి షాకర్వాలు
గురించి, రహదార్ల సౌకర్యముల గురించి, 3 లక్షల రూపాయలు
మాత్రమే, కేటాయించబడినది. పెంటచే అనుభవానికి కావలసిన పనుల
విషయములో మొత్తం షుమారు 7 లక్షలు; మిగతా డబ్బులో
education grants కు 10 లక్షలు, సబ్సిడీ ఖర్చులు 10 లక్షలు
మాత్రమే వున్నవి. ఈనాడు, యీ వర్క్స్ గల షాకర్వాల T.A.
లకు ఎన్నెన్ని లక్షలు ఖర్చు అవుతున్నావో మనకు తెలియదు.

43 లక్షల రూపాయలు హరిజన ఆభివృద్ధికి కేటాయించారు.
యీనాడు అధికారుల జీతములు, కరువుభత్యములు క్రింద, 100 కి 60
వంతులు డబ్బు waste అవుతున్నది. యీ 43 లక్షల రూపాయల
లో 25 లక్షల రూపాయలు హరిజనుల అనుభవానికి వచ్చేవిధంగా
చేయవలెనని మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్ర రాష్ట్ర జనాభా తీసుకుంటే,
100 కి 45 మంది పర్సంటు ఏరేవుంటారు. అటువంటివారికి, వారి
విద్యాభివృద్ధికిగాను, ప్రత్యేకంగా యెట్టి ఆపీల్స్ పెట్టకోడానికి ఏలు
లేకుండా 2 లక్షలు కేటాయించి వున్నారు. వారి చదువులకు యీ
రెండు లక్షలు కేటాయించటం ఏద్యక్తముతో చేయబడింది. యీ
budget, వెనుకబడిన జాతుల వారికి అండగా వుండో లేనో తెలియ
కుండావున్నది. ఇంకా వెనుక బడిన జాతులలో అనేకమంది వున్నారు.
షుమారు 50 లక్షల షుమారునికి ఏద్యక్తముగా ప్రత్యేకంగా పడేమంటే
budget గొడవి మనవిచేస్తున్నాను.

407 GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR
THE YEAR 1954-55

Sri G. Latchanna]

[11th March 1954

యుద్ధకాలములో కోట్లకొలది రూపాయలు కరువునివారణకోసం
ఏర్పాటు చేశారు. శ్రీకావళం, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో famine
కోడ్లు వేయడానికి కొంత ఖబ్బు ఎలాట్ చేశారు. అదేఖబ్బు
అక్కడ ఖర్చుపెట్టబడుతున్నా, ఆ allotment ను శ్రీ విశ్వనాథంగారు
ఊడలాగానా. భూస్వాములు స్వాగతము చేసుకున్న రైతులకు యీ
నాటివరకు కాంక్షలేసేవే ఉయ్యలేదు. వాటినిగురించి ఎన్నో సార్లు
చెప్పగా విడిచింది. కాబట్టి కరువు నివారణగాను ఏర్పర్చబడిన
ఖబ్బుతో, ఆ ఖబ్బులో కోడ్లు సురక్షితములు చేయించి, ప్రభుత్వం ప్రత్యేక
క్రొత్తకోడ్లను కోరుతూ వినిపిస్తున్నాను.

Mr. SPEAKER:—For the rest of the day, this will
be the arrangement for speeches. There are 15 or 16
hon. Members who have given their names. I will
allow them 7 minutes each. I want to close the
discussion at 4 p. m. and give some time to the hon.
the Leader of the Opposition, and the rest of the time
to the Hon. the Finance Minister, and at 5-15 p. m. we
will close to-day's business.

Sri B. RAMAKRISHNA REDDI:— ఒక్కొక్క సభ్యునికి
10 నిమిషాలైనా ఇవ్వలేకే, మేము మాట్లాడకుండా విరమించుకోవలసి
ఉంటుందని మనవి చెస్తున్నాను.

Mr. SPEAKER:—చర్చ ప్రారంభమై 2 రోజులైంది. మీచీటి
భరోజు వచ్చింది. దానికి నేను ఏమిచేసేది, ఇప్పుడు మాట్లాడేవాళ్లు
ఎక్కువై నారు.

Sri B. RAMAKRISHNA REDDI:— అసలు 10 నిమి
షాలే చాలా తక్కువ. ఇంకా తగ్గిస్తున్నారంటే ఏమి విషయాలు
మాట్లాడగలము ? కనుక కనీసము 10 నిమిషాలైనా ఇవ్వలేక పోయి
నట్లుంటే, దయచేసి రానుకృష్ణారెడ్డిమేరు తీసివేయండిని కోరుచున్నాను.
తరువాత demands వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుతాను. మరేమిచేసేది.

Mr. SPEAKER:—ఇప్పుడు 7 నిమిషాలు మాట్లాడండి, తరు
వాత demands విడదూడ మాట్లాడవచ్చును.

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 403
THE YEAR 1954-55

11th March 1954]

Sri T. NAGI REDDI:—అధ్యక్షా, తమకు, నాకు, విశ్వ నాథంగారికి కలసి 1 గంట 15 నిమిషాలని అన్నారట. అది నేను వింటేదు. అది సక్రమంగాలేదని మనవిచేస్తున్నాను. విశ్వనాథంగారికి ఏం తెలుసు కావాలో నాకు తెలియనుగాని. నాకు కేవలం 1 గంటనా కావాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఆ విధంగా నాయంత్రము ఏర్పాటు చేయవలసిందని కోరుతున్నాను.

Mr. SPEAKER:— I have no objection to sit till 6 or 6-30, but he wants to go away by the 6 O' Clock train. So we shall sit till 5-30 కనుక 45 నిమిషాలు మీకు, అరగంట వారికి ఇస్తున్నాను.

Sri K. KRISHNA RAO:—అర్యా, ఈరోజు ప్రతిపాదించిన బడ్జెటు మూడవ deficit budget అయియున్నది. ఈ విధంగా deficit budgets వచ్చుటకు కారణము abnormal situation వల్లనే గాని normal గా కానేకాదు. ఈ deficit budget ఈరోజు వచ్చినందువల్ల, ప్రభుత్వమే చేయవలసినటువంటి కార్యక్రమము, ప్రభుత్వమే నిర్వహించవలసినటువంటి బాధ్యతలు, ప్రభుత్వము నిర్వహించుకోలేకుండా పోతుంది. ఉదాహరణకు, కలరా ఎక్కడగా ఉన్నది గనుక కలరా షెడ్ ప్రతి తాలూకా headquarters లోను ఏర్పాటు చేయాలంటే అది కేవలం self help వల్ల జరిగేదికాదు.

Mr. SPEAKER:—I have no objection to sit even till 6 or 6-30, but the thing is that the hon. Minister for Finance wants to go away by the 6 O'Clock train. I can close at 5-30 and give the hon. the Leader of the Opposition 45 minutes and the rest of the time to the Hon. the Finance minister.

(Mr. Speaker then read out in order the names of the members who have sent in their names so that those who are not likely to speak before lunch could go out if they so desired.)

(At this stage Sri G. NAGABHUSHANAM :— occupied the Chair.)

[11th March 1954

Sri K. KRISHNA RAO:—అది కేవలం ప్రభుత్వము నిర్వహించవలసిన పని, ప్రభుత్వముయొక్క బాధ్యతగాని, కేవలం self help వల్ల కాదు. ఒక hospital ఒక చోట ఏర్పాటు చేయవలసివస్తే, అది కేవలం ప్రభుత్వముయొక్క బాధ్యతే అయియున్నది. గాని, self help వల్ల కాదు. ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వము నిర్వహించడం లేదంటే, ఆ ప్రభుత్వం బాధ్యతారహితమైన వంటిది అవుతుంది. ఈవేళ deficit budget వచ్చింకువల్ల, ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యములు లేకుండా పోతున్నవి. Medical relief లేకుండాపోతున్నది. కొన్నికొన్నిచోట్ల economic crisis ఏర్పడుతున్నది. ఈ crisis యొక్క ప్రతిబింబము ప్రభుత్వము యొక్క machinery లో కూడ ప్రవేశించింది. N. G. Os, constables అటువంటివాళ్ళకు తగినటువంటి జీతాలు, living wages ఇవ్వలేకుండా ఉంటాయుంది. ఇది కేవలం ప్రభుత్వముయొక్క అసమర్థతే. ఇటువంటి deficit budget ను పూర్తిచేకోలేకపోవడం, తగినటువంటి బాధ్యతలను నిర్వహించలేకపోవడం, ప్రభుత్వముయొక్క అసమర్థతనే తెలుపుతుంది. దానియొక్క crisis చాలా deep గా వెళ్ళుతుందన్న మాట. మీరు ఏదో ఒకవిధంగా బడ్జెటు తయారుచేయడము, దాన్ని ఆమోదించినట్లు మేము తల ఊపడం జరుగుతుంది. ఇదేనా మీయొక్క కర్తవ్యము? అట్లుగాకుండా మేముచెప్పేది శ్రద్ధగావిని, మా సలహా లేక నా తీసుకోవానికి అవకాశముంటుందా లేదా అనేటటువంటి విషయాన్ని మేము ఖచ్చితంగా అడగదలచుకొన్నాము. ఒక బిల్లు ఏదైనా వచ్చినప్పుడు, దానిని సమగ్రంగా పరిశీలించేందుకు ఒక సెలెక్టు కమిటీ అనేది ఉంటుంది. కాని బడ్జెటు విషయంలో ఏదో formal గా cut motions move చేయడం తప్ప, వాటివల్ల ప్రయోజనమేమీ లేకుండా పోతున్నది. ఈ బడ్జెటును పరిశీలించేందుకు అసలు మాకు కావలసిన data కూడ ఇవ్వడంలేదు. ఇప్పుడు 1954-55 స వత్సరపు బడ్జెటు ఇచ్చినారంటే, దానితోపాటు 1952-53 accounts వివరాలు ఇవ్వవలసి యుంటుంది. మరియు 53-54 revised estimates కూడా ఇవ్వవలసి యుంటుంది ఇవేవి ఇప్పుడు ఇవ్వలేదు. ఈ బడ్జెటు figures లో కొన్ని variations ఉన్నాయి. వాటికి explanations కూడా ఇవ్వలేదు. ఇటువంటి బడ్జెటును మానెత్తిమీద పట్టినట్లయితే, దానిని సమగ్రంగా అధ్యయనం చేసి అది ఎప్పుడు పాటిరోజులకు అర్థంకావచ్చు లేదు.

(read) and by the way

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 410
THE YEAR 1954-55

11th March 1954]

[Sri K. Krishna Rao

ఈ బడ్జెటులో చాలా ఎక్కువ variations కనిపిస్తున్నవి. ఉదాహరణకు, ఉమ్మడి రాష్ట్రములో ఆక్కడ మాకు ఒక budget ఇచ్చారు. ఆ budget లో వచ్చేటటువంటి receipts, ఇప్పుడు ఈ బడ్జెట్ లో ఇచ్చేటటువంటి receipts తో compare చేసి చూస్తే, చాలా variations అగుపిస్తున్నాయి. ఉదాహరణకు, ఇప్పుడు land revenue లో 19,84,000 తగ్గిపోతుందన్నమాట. అదేవిధముగా Court fees క్రింద వచ్చే మొత్తంలో, 30 లక్షలు తగ్గిపోయింది. తరువాత Entertainment tax లో 9 లక్షలు తగ్గిపోయింది. Motor taxation లో 3,59,000 తగ్గిపోయింది, tobacco taxation లో 8,36,000 తగ్గిపోయింది. General sales taxes లో 18,000 తగ్గిపోయింది. agriculture క్రింద 21 వేలు తగ్గిపోయింది. మొత్తంగా చూచితే, 1,61,32,100 రూపాయలు receipts లో తగ్గించారన్నమాట. ఇది మేము నమ్మడానికి వీలులేదని చెప్పవచ్చును. ఈ విషయంలో మాకు తగిన సంచాజీ ఇవ్వవలసి యుంటుంది. ముఖ్యంగా land revenue తరం అనేది చాలా constant గా ఉండేటటువంటిది. అటువంటిది ఏవిధంగా తగ్గించారో అర్థం కావడంలేదు. కాబట్టి abolition of Zamindari వచ్చిన తరువాత land revenue మీద రావలసిన డబ్బు జాస్తి కావలసియుంటుంది. కనుక అది తగ్గించడానికి కారణము ఏమిటో తెలియకుండా ఉంది. అదేవిధముగా, water rate on productive projects. దానిమీద, ఇంతకుముందు 87,87,000 వస్తూఉండే, ఇప్పుడు 98,17,000 అయింది. In case of projects for which no Capital accounts are kept—విషయంలో 40,67,000 43,53,100 వరకు హెచ్చింది. కాని యీ విధంగా రెండు పద్ధతులలో, నుండి వసూళ్ళ estimates లు హెచ్చినా, unproductive projects విషయంలో మాత్రం రు 5,04,200 లు నుండి, రు 1,79,600 లుకు తగ్గింది. యీవిధంగా ఎట్లు తగ్గిందో అర్థం కావడము లేదు. అదేవిధంగా ఇతర taxes మూలకంగా ఇంకా ఎక్కువ receipts రావలసియున్నది. కనుక total revenue ఇంకా ఎక్కువ కావాలనే కాని తగ్గడానికి కారణములేదు.

కనుక ఈ బడ్జెటు విషయంలో నేను సూచించేదేమిటంటే, ఇక ముందు, ఒక బడ్జెటు తయారుచేస్తే అప్పుడు, ఈ లెక్కలన్నవి మీరు ఒక బడ్జెటులోకి తీసుకువస్తే, అప్పుడు ఇంకా ఎక్కువ receipts రావలసియున్నది.

Sri K. Krishna Rao]

[11th March 1954

Estimates Committee ని తీసుకోవలసి యుంటుంది మీరు తయారు చేసే receipts గాని, demands గాని, ఏవైనాగాని, దానికి grounds ఈ Estimates Committee pass చేస్తేనేగాని, వాటిని పెట్టడానికి కీలులేదు. ఇది నేను కొత్తగా చెప్పేటటువంటి సూచన గాదు. ఇదివరకు Madras Assembly లో గోపాలకృష్ణగారు Finance Minister గా ఉండిప్పుడు, Mohamed Ismail గారు యిదేపాటింటుండు raise చేశారు. యిదిషయం విశ్వసనీయంగానికి తెలిసివుండవచ్చు. కనుక ఆ విధంగా చేయవలసిందని మువిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమునకు సొంతమైన డబ్బు—వడం లేదంటే, అది ప్రభుత్వముయొక్క ఆసమర్థత వల్లనే అని చెప్పవలసియున్నది. మరేకారణం కన్పించదు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో Agricultural receipts, 63 లక్షలు చూపించాడు. అటువంటిది ఇప్పుడు 43 లక్షలే అంటే, ఈ 20 లక్షలు ఎందుకు తగ్గిందో మేము అడగవలసి యుంటుంది. మీరు ఎందువల్ల దీనిని తగ్గించే పరిష్కారం తీసుకున్నారు. ఏవిధంగా ఈ receipts తగ్గాయి అనేదానికి సంజాయిషీ ఇవ్వవలసి యుంటుంది. Agricultural Department వారు, రైతులకు కావలసిన selected seeds, manure మొదలైనటువంటివి, వాటికి కావలసిన సానుగ్రహ ఇవ్వలేకపోవడం వల్లను, వాటికి తగిన సహాయం చేయలేక పోవడంవల్లను, ఆ ప్రతిఫలము ఈ receipts లో ప్రతిబింబిస్తున్నదని చెప్పవలసియున్నది. Agricultural Department నిజంగా రైతులకు అరుకూలంగా, వాటికి సహాయకరంగా ఉండినట్లయితే ఈవిధంగా Agricultural receipts తగ్గడానికి అవకాశం ఉండదు మొత్తంపైన ఈ deficit balance ఏర్పడడంలోను, ఇంత తక్కువ receipts ఏర్పడడంలోను, deficit వచ్చిందని ఏదోవిధంగా దానిని పూడ్చడానికి పన్నులు వేయడంలోను, మాకు అనుమానాలున్నాయి. దీనికి ప్రభుత్వము తప్పక సంజాయిషీ ఇవ్వవలసి యుంటుంది. వీటికి సరియైన explanations ఇవ్వాలి.

Variations కు తగిన explanation కనపరచలేదు. నేను చెప్పిన Appropriation Estimates Committeeస్ యిప్పుడు లేవు. అది యేవియూ లేకుండానే development projects ఏవేవో, చేస్తామని చెప్పి, ఇప్పులను సరిచేసే విధానం పట్టి కనబడుతున్నది.

11th March 1954]

Sri K. Krishna Rao

Mr. Chairman, Sir, I want that I should be given five more minutes. I requested the Speaker before he left his seat and he gave his consent to it.

Mr. CHAIRMAN:—The speaker told me not to give any extension of time to anybody. However, you can have two more minutes.

Sri K. KRISHNA RAO:—

ఈనాడు tank improvement schemes విషయంలో చాలా అన్యాయము జరుగుతున్నదని మనము తెలుసుకోవలసి వుంది. ఈ schemesను, ముఖ్యంగా జమిందారీ ఏరియాలలో వుండే tanks విషయములో, యిదివరకు ఏవిధంగా ఖర్చుపెడుతున్నారో చూస్తే, అంతకు ముందు అంటే 1950-51 సంవత్సరములో ఎంత ఖర్చుచేసిందిన్నో చూస్తే, ఒకకోటి అయిదులక్షలు ఖర్చుపెట్టికట్లు తేలుతున్నది. ఈ ము వున్నట్టి మద్రాసు రాష్ట్రములో వున్నప్పుడు 1953-54 సంవత్సరంలో, యీ సొమ్ములో నెలకైలక్షలు తగ్గించారు. అయినప్పటికిని యీ స్కీములలో normal గా జరగవలసిన పనులు యేమిజరగలేదు. ఈ schemes క్రింద దరిదాపు ఒక కోటిరూపాయలు ఖర్చుచేస్తే, అదిగూడా చాలా తక్కువనే అంటారు. ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రములో వున్నప్పుడు మన తెలుగు జిల్లాలకు యీ సొమ్ములో 21 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించారు. ఈ బడ్జెటులో చూస్తే, యీ 21 లక్షలుగూడా చాలకుండా పోతూ వుంటే, యిప్పుడు అది 7 లక్షలకు దించారు. ఈ 7 లక్షలు ఏవిధంగా సరిపోతుందో ప్రభుత్వం గుర్తించిందా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ tank improvement schemes ను absolutely necessary గా పాటించవలసిన అవసరమున్నది. జమిందారీ ఏరియాలలో వున్న గ్రామాలు చూస్తే అక్కడ ఎటువంటి మంచీభూములున్నవో, యిప్పుడు అవన్నీ ఎంత neglected condition లో వున్నవో, మీరే గ్రహించగలుగుతారు. గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా క్రింద పెద్దపెద్ద irrigation systems వున్నవి. వీటికి ప్రతిసంవత్సరము minor repairs, maintenance charges అనేవి భరుగుతున్నవి. ప్రతిసంవత్సరము యిది జరిగితోరాలి. కాకపోతే యీ స్కీములన్నియు మూలమడి పడ్డ పోతవి. ఇప్పుటికి చూడగా సంవత్సరము అ మం ది. యీ Projects

Sri K. Krishna Rao]

[11th March 1954

అన్ని సూచనలు అనుసరించి పెరుగుదలకు వలసపడే ప్రభుత్వము జరుగు
చున్నది ప్రభుత్వము ఏదో కొత్త కొత్త ప్రాజెక్టులు తలపెట్టడమవుచున్నది.
కొత్త ప్రాజెక్టులు పాతవి neglect చేయబడుచున్నవి. కొత్త
ప్రాజెక్టులు అన్నియు కట్టడాలవలన ప్రజలకు హానిచే ప్రజలకు చుభ్య
పెట్టడము జరుగుచున్నది. ఈ కారణములవల్ల యీ బడ్జెటును అంగీకరిం
కూడక పోవలసి వుంటుంది.

నాకు టైము అయిదవచెప్పి చెప్పరుగాను యితవరు నాకు
time అయిదుగంటలు ఆరుగంటలు నాలుగవదనములు అర్పిస్తూ, నావుప
న్యాసమును ముగిస్తున్నారు.

Sri RAJA SAGI SURYANARAYANA RAJU:—
అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటులోని విషయాలనుగురించి మాట్లాడడానికి నాకు
ఈలోకం అవకాశమిచ్చినందున అధ్యక్షులవారికి నాకృతజ్ఞతను అర్పిస్తు
న్నాను. -- ఒక సమస్యను సభ్యులు నాలాచుంది విచుర్చించుచున్నారు.
కాని అది కాదు మూడు రోజులలో బడ్జెటు అని విచుర్చించుచు అవ
కాశము యేమాత్రము లేదు. కారణమేమిటంటే మనకు రాష్ట్రము
కొత్తగా లభించింది. మొట్టమొదటిసారి దీనికి లోబడ్డట్లు పుడక
లేదు. అందుచేత ఈవిధంగా విచుర్చించడం న్యాయంకాదు. కొంత
కాలము పోతే కాని ఈలోకం సర్దుకొవటానికి వీలుండదు.

మద్యపాన విషేష విషయములో శ్రీ శ్రీ శ్రీ రామమూర్తి
గారి అధ్యక్షులు ఒక కమిటీని వేశామని ఆర్థికసూచిగారు తెలివిచ్చారు.
ఆ కమిటీ వెదకే మహాచార్యులతో యేర్పడిందనినీ, వారి రిపోర్టు
వచ్చిందన్నీ, ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నామని గూడా చెప్పారు. ఫిబ్రవరి
15 వ తేదీకి ఆ రిపోర్టువచ్చినదని తెలుస్తున్నది. ఇంకను దాన్నిగురించి
ఆలోచించుచున్నామని చెప్పడము సరికాదు. మాకు యింకా పూర్తి
రిపోర్టు అందకపోవడలేదు. ఈ రిపోర్టుయొక్క సారాంశమునుబట్టి మన
బడ్జెటులోని లోపము భరించేకొనసాగినికి వీలవుతుందని ఆశిస్తున్నాము.
ఈ మద్యపాన విషేషమునుగురించి నా అభిప్రాయమును యిదివరకే
మనవిచేసియున్నాను. కమిటీవారి రిపోర్టునుసరించి ప్రభుత్వము మద్య
పాన విషేషమును పూర్తిగా scrap చేయకపోయినా, కనీసము కొన్ని
మార్పులనైన చేయమని నాఅభిప్రాయము. ఆవిధంగానైనను బడ్జెటు

11th March 1954] [Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju
లోటు కొంతవరకైనను భర్తీచేయగలిగి అవకాశము కలుగుచున్నది
అభిప్రాయము.

మిత్రుడు గుర్తుచేయుచు మామూలుగా, ప్రకారముగా, విశ్వనాథంగారు, అచ్చుగార్లతో కూడిన విశాఖపట్టణమునందున్న మిత్రులు నిర్వహించి పొందినారు. దేవుని అచ్చుగారు నామాలో యిద్దరయ్యారు. ఈ యిద్దరితోను నుండిన మిత్రుల సుజీవస్థితిగూడ మాకు అనుకూలంగా వున్నది అని చెప్పినారు. కారణమేమిటో, మొన్న మా విశాఖపట్టణములో స్త్రీ హత్య కేసుగారు పర్యటించిన సందర్భములో మా విశాఖపట్టణ ప్రభుత్వం జిల్లాలకుగాను ప్రభుత్వం ఒక కోటిరూపాయలు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకునా కేటాయించామని తెలిపిచ్చారు. అందువల్ల అందు అనుకూలంగా వున్నది అనుకున్నాము. ఈ సందర్భములో, మా వారికి ఉద్యోగము అయితే, మా యిల్లు ఏదో అవును. ఏ నాకు నాకు జ్ఞాపకమునకు వస్తున్నది. ఆ విధంగా యీ కోటిరూపాయలు మా జిల్లాకువస్తే, యికి మాజిల్లాలు ఏమవుతే అది ఏ నాకు నాకు చేసుకోవచ్చుననుకుంటాను. వైగా, వారు ఇక్కడ నాకు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు మా జిల్లాలోని ప్రాజెక్టులకు ఏమిటి సిఫార్సుచేసి యున్నానున్నాను వారి చెవిగా కావచ్చుననుకుంటే, యీ ప్రాజెక్టుల విషయంలో detailed investigation జరగకపోవడమువల్ల నాటి పరిశీలనకు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ కు ఎటు మేటు పంపించారని తెలిసింది. గత సందర్భములో మా విశాఖపట్టణ, శ్రీకాకుళంజిల్లాలు అన్నిచోట్లలోను గొప్ప political field కావడము వల్ల, దానికి ప్రాధాన్యత వచ్చిందేమిగాని ప్రాజెక్టులు మాత్రము రాలేదు. మా విశాఖపట్టణజిల్లాలోగడ, దాలగుమ్మి అనేవి నాకు ప్రాజెక్టులు వున్నవి. Detailed investigation కాకపోవడమువల్ల, యీ ప్రాజెక్టులు త్రోసివేయబడ్డవి. Detailed investigation జరిగితే వచ్చియుండేది. ఇవికాకుండా యింకా కొన్ని కొత్తస్థానములను ఇతర ముందుగాను పాటిని investigate చేయించి కట్టివ్వాలని అభిప్రాయము.

మా జిల్లాలో పరిశీలనకు లాభాకామంది వోడమం తానూ

Sri Raja Sagi Suryanarayana Raju] [11th March 1954

కాకు మళ్ళీ నాగవల్లి ప్రాజెక్టు అని వున్నది. ఈ ప్రాజెక్టు రెండు డాములున్నవి. రోడ్డు సౌకర్యాలుగూడా లేవు. ఈ డాములకు వున్న కట్టలు రెండుకూడా 1920 సంవత్సరములో సిగిథిలమై పోయినవి. అప్పటి నుంచి యిప్పటివరకూ, ఆకట్టలను రిపేరు చేయించనేలేదు. వర్షకాలములో మనుష్యులు రావటానికి పోవటానికి చాలా యిబ్బందులు పడుచున్నారు. ఇప్పటికైనా, ప్రభుత్వం తగుశ్రద్ధతీసుకొని ఆ డాములకున్న కట్టలు రెండున్నూ రిపేరు చేయించివట్లయితే, ప్రజలకుచాలా సౌకర్యం ఏర్పడుతుంది.

తరువాత తాండవనది మీద కి ప్రాజెక్టులు వున్నవి. ఒకదానికి detailed investigation అయింది, మరొకటికీ కాలేదు ఇందులో ఒకటి తీసుకొని కట్టించినట్లయితే చాలాసంతోషిస్తాను. ప్రజలకు తోమం చాలావరకు తగ్గుతుంది. మిగతావన్న రెండు ప్రాజెక్టులకున్నూ త్వరలో detailed investigation కూడా జరిపించి, ఇంజనీర్ల recommendation ప్రకారము యితవరకు investigation పూర్తి అయినదానిని త్వరలో ప్రభుత్వం కట్టించుటని ఆశిస్తున్నాను.

పారిజనాభివృద్ధి విషయములో, నేను చాలా రోజులనుండి వాళ్ళకు యిళ్ళస్థలాలు యివ్వమని చెబుతూవున్నాను. వాళ్ళ విషయములో యేమాత్రం ఆలస్యం చేయవద్దని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. Development schemes విషయములో క్రిందటి సంవత్సరము మే నెలలో వరల్డు అనే గ్రామానికి డైరెక్టరుగారు వచ్చారు. ప్రజలుగూడా contribution యిస్తే, ప్రభుత్వం discretisnary grant యిస్తారని చెప్పారు. అప్పటికప్పుడే ప్రజలవద్దనుంచి కి వందల రూపాయలు contribution క్రింద వసూలుచేశారు. Stamp duty గూడా వసూలు చేసి కట్టారు. ఇది జరిగి యిప్పటికి ఆరుమాసాలు అయింది. ఆ విషయములో ప్రభుత్వం యేమి చర్యతీసుకున్నదిన్నీ తెలియలేదు. ఈ development schemes విషయములో మా నియోజకవర్గము రెండు బ్లాకులుగా చేశారు. ప్రభుత్వం యిస్తానన్న 4 వందల రూపాయలు త్వరలో sanction చేసి ఈ స్కీములను త్వరలో జరిపించవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, నేను తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

11th March 1954]

Sri T. LAKSHMINARAYANA REDDI:— అధ్యక్షా, ఈరోజు budget ప్రత్యేకంగా యీ రోజు రాష్ట్రములవారు ఈ budget ను చూచి నేర్చుకోవలసిందిగా ప్రయోచించి ఆశీర్వాదము. కాని విశ్వనాథంగారి వంటి పెద్దమనిషి వచ్చినతరువాత యీకా కొంతము బాగుంటుందని ఆశించాము కాని, వారివెనుకవున్న శక్తులు లాగడవల్ల యీ రాష్ట్రప్రజల అభివృద్ధికి యేవిధంగా యీ budget వుపయోగం లేనట్లుగా తయారుచేయబడినది. ప్రత్యేకంగా యీనాడు దేశములోని పరిస్థితులను తీసుకుంటే, ఈ budget మనదేశంలో నానాటికి పెరుగుతూ వుండే నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కరించి, పోగొట్టేదానికి అవకాశము కల్పించలేదు. నిరుద్యోగం తీసుకుంటే, అటు పట్టువాస లోవుండి చదువుకున్నవారిలోనూ, యిటు ప్రత్యేకంగా గ్రామాలలోవుండే రైతుల మధ్య నిరుద్యోగం యెక్కువగా ప్రబలమైపోతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం వారిసమస్యలను తీర్చలేదు. అంతేకాకుండా, రాయలసీమలో వున్నటువంటి పరిస్థితులను పరిశీలించినట్లయితే, రాయలసీమ ప్రజలనుగాని, రైతులనుగాని ముందుకు తీసుకుపోవడానికి ప్రభుత్వము యేవిధమైన చర్యలు తీసుకొనలేదు. రాయలసీమలో యీనాడు ఊమములో బాధ పడుతున్న పేదరైతాంగానికి, చాలా వేగంగా అధికాహారోత్పత్తి చేయుటకు అనుకూల పరిస్థితులను ప్రభుత్వము కల్పించడములేదు. అందువల్ల రాయలసీమ యెంతో చాల దుర్భిక్షంగావున్నది. ఈనాడు రైతులు అప్పులుతీసుకొని వాటిని తిరిగి తీర్చేస్థితిలోలేరు. వారియొక్క ఆస్తి పాస్తులను కోల్పోవుచున్నారు. ఈ సంవత్సరం వారు యిట్టి ఆర్థికదుస్థితి వలన సర్వస్వము పోగొట్టుకొంటున్నారు. ప్రభుత్వము వారి interests కాపాడుటకు ఒక బిల్లును తీసుకొనివచ్చుటకు పూనుకోవడంలేదు. అందు చేత ప్రజలు యేవిధంగాను సేద్యంచేయడానికి అనుకూల పరిస్థితులు, సదవకాశాలు లేకపోబట్టి, వారు అధికాహారోత్పత్తి చేయలేకపోతున్నారు. ఊమదేహబానిసుండి, తమ ప్రాణాలను కాపాడుకొనలేక పోతున్నారు. అందువల్ల రైతులకు పనిలేకుండా పోతున్నది. వ్యవసాయములో గిట్టుబాటు లేకుండాపోవడంవల్ల, పల్లెలలో చాలా మటుక్కు తీవ్రనిరుద్యోగమువారు కారణమగుచున్నది. నానాటికి ఈ నిరుద్యోగము యొక్కోహమవున్నది. ఈనాడు అటు ప్రభుత్వము ప్రజలకు పని కల్పించకున్నది, యిటు రైతు పనికల్పించలేకుండా వున్నాడు.

Sri T. L. Saminayana Reddi] [11th March 1954

కామ్యం కేంద్రంగా ఉన్న పరిస్థితులలోనే పరిస్థితులలో లేకుండా, నాటికి ఆదా
 కేంద్రంగా ఉన్నది. ఇప్పుడు పరిస్థితులలో అన్ని మార్గాల్లో విఫలం
 అవుతున్నాయి. అందువల్ల కేంద్రాలకు
 అన్ని మార్గాల్లోనూ ప్రయత్నం చేయాలి. ప్రయత్నం చేయాలి. ఒక
 అంశం ఏమిటంటే పరిస్థితులు మారుతున్నాయి.

[illegible]

4. మనసును సుఖానికై శుభములను మొక్క దుర్భర పరిస్థితులను
మున్నగు వృత్తి తీసువచ్చి ట్లయితే, కమ్యూనిష్టులు విప్లవతీసుకు
వచ్చినారు. కాని నిజంగా యీనాడు ప్రభుత్వంకు అండ్గా నిలిచి
నది లేదు. ఇట్లు తీసుకువచ్చినారుని నేను చెప్పినాను.

అందుకే కాకుండా ముంకా చాలవిషయాలు వున్నవి. Land
 1. 10. 11 నేను చూడో మూడు సంవత్సరములు శిస్తులు ఒకేసారి కట్ట
 12. 13 నాకు. ఇదాగా కట్టటకు చాలాకష్టంవుందని చెప్తున్నాను.
 14. 15 ఈ కులదృష్ట్యా ఆలోచించి కట్టయితే, మీ పుస్తకాలలోను,
 16. 17 18, files లోనూ, రైతులు, కూలీలు బాగు పడేదిగాని,
 19. 20 నాకు కూడా కష్టపడేదిగాని, స్వంత సేద్యము చేసేదిగాని,
 21. 22 వీరి కొంత భాగ్యవంతులుగాని, రాయలసీమ ప్రజలు
 23. 24 వీరిగా ప్రభుత్వ చర్యలు తీసుకొనుటగాని జరుగకుండా, యిట్లు
 25. 26 చర్యలు యెక్కువ కాలమువూటే, మనరైతులు అధో
 27. 28 పాలవలసివస్తుంది. అట్టితరువాత ప్రభుత్వముపై ఒత్తిడి, ఫీసుక్కు
 29. 30 వుండు.

11th March 1954] [Sri T. Lakshminarayana Reddi

ఇక మన agriculture department పనులు చూడండి. యోత్సాహాన్నిగా పుట్టింది. నిజంగా, మన Hom ... గారు రాయలసీమ వాసులుగనక, వారు ... శ్రేష్ట. అది agriculture department పనులు ... రైతులను మొక్క క్రేయపుకై, యా ... పోవుటకు వీలుంది. ఆయెకా ప్రజలవలెనని అది ... రచయితగాని, రైతులు మనదేశంలోని రైతులవలె ... శాని శిమూన్ ప్రేటరు రైతులకు మార్గదర్శకులు ... ప్రదర్శించాలి.

ప్రత్యేకంగా నిరుద్యోగసమస్య తీసుకుంటే, చూడండి. తీసుకుంటే, వారి పరిస్థితులు రాష్ట్రంలో చాలామీ ... న-రు co-operative society చేసే వాటి ... యోగ పడుచున్నది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వము ప్రత్యేక ... కొని ఆచేతనవారు అక్క హత్యలు చేసుకోకు ... ఆశిస్తున్నాను. బొంబాయి మొదలగు ముగ్గురు ... యిచ్చుటకూడ చేసేపనివానికి, వారు ముగ్గురు ... ఖర్చుతో యెక్కువగా చేయలేకపోతున్నారు కాబట్టి, ఒక్కొక్క ... ఒక మిషన్ మొదట సాఫటీల ద్వారా ప్రత్యేక ... supply చేసి నట్లుంటే, చేసేత పారిశ్రామికులు కాగు ... అందిస్తాను. అందుచేత ప్రభుత్వము చేసేత వాటిని కాగు ... వాటికి, యీ యంత్రములు పునయోగపడడం నికి స్వేచ్ఛి చర్యలు తీసు ... కొంటూరనే ప్రదేశ్యంలో యీ విషయమున నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

పెరుగొండలో water supply scheme నేను చదువుకోనే ... లున్నాడు 23 సంవత్సరముల క్రితం అంటే 1930 వ సంవత్సరంలో ప్రభుత్వ ప్రారంభించడానికి ప్రయత్నం చేసింది. ఆ water supply scheme sanction అయినదని అంటారు. కాని, యీ నాటి మొగు యెప్పుడు రాయలనాటి కాలములో ప్రవ్వించిన భావులు మాత్రమే ఉన్నవి. క్రొత్తభావులులేవు. ఈవిధంగా ప్రభుత్వం ప్రజలను మోదుకు

419 GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR
THE YEAR 1954-55

Sri T. Lakshminarayana Reddi] [11th March 1954

మధ్యపెట్టజూస్తున్నాలో అర్థంకాకుండా వుంది. అందుచేత యిప్పుడైనా ప్రభుత్వము యీ water supply scheme విషయంలో తప్పకుండా కృషి చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇక వ్రహ్మధ్యాయల విషయం చూస్తే, మా అనంతపురం జిల్లాలో వారు గత మూడుమాసాలుగా జీతాలు యివ్వకపోతే, ఆవిషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురాగా, వారు జోక్యంకలుగ జేసుకొనగా, ఆ వ్రహ్మధ్యాయలకు జీతాలు యిచ్చారు. వారికి యికమీదట నెలవారీగా జీతాలు యెప్పటికప్పుడు యిచ్చేటట్లుగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

Irrigation తీసుకుంటే, రాయలసీమలో తలపెట్టిన స్కీములకు Central Government తయారైవుంటే మన ప్రభుత్వము సరియైన చర్య తీసుకోలేదు. తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు పూర్తిచేసి, దానినుండి రాయలసీమకు ఎగువకాలువను త్రవ్వించవలసినదని యెన్నో సార్లు చెప్పినా, దానిని గురించి ప్రభుత్వము యెక్కవగా interest తీసుకొని move చేయలేదు. తుంగభద్రా హైడ్రో ఎలక్ట్రిక్ పవర్ ప్రాజెక్టు (Tungabhadra Hydro Electric Power Projects) త్వరలో ముగిస్తే, ఆ electricity సహాయంతో గ్రామాలలో చాలా భావులు త్రవ్వకొని, వ్యవసాయమునకు వుపయోగించు కొనుటకు, అధికాహారోత్పత్తికి అవకాశము కలుగుతుంది. రాయలసీమ వెనుకబడ్డ ప్రాంతము కాబట్టి, వారు electricity గ్రామాలలో పెట్టించుకొని, agriculture కు యిప్పుడు వుండే యిబ్బందులను తీర్చుకోగలరు. ఈ తుంగభద్ర ఎగవ కాలువవలగూడా రెండుమూడు లక్షల ఎకరాలు సాగు ముఖ్యంగా జరుగుతుంది కనుక, దానిని త్వరితంగా పూర్తిచేయ వూనుకుంటారనుకుంటాను. అయితే, ప్రత్యేకంగా యీనాడు మాదగ్గర డబ్బు లేదని ప్రభుత్వము చెప్పవచ్చు. దానికి వారనేక కారణాలు చెప్పవచ్చు కాని శ్రీ విశ్వనాథంగారు ధైర్యంగా చేయడం వారు composite State లో opposition party లో వున్నప్పుడు చెప్పిన మాటలు, తిరిగి యీనాడు కూడా యీ డబ్బుకొరత తీరుటకు పునరుద్ధాతించవచ్చు. వారు అప్పుడు యీ విధంగా చెప్పారు. "I think Prohibition must be cancelled."

అనాడు వారు యిచ్చిన statement యీనాడు వారు

11th March 1954] [Sri T. Lakshminarayana Reddi

ధైర్యంగా నిలబడి చెప్పరంటే, ఈ Prohibition ను రద్దు చేయవచ్చు. వచ్చే ఆదాయం ప్రజలకు యెక్కువగా ప్రయోజనం చేరుతుంది. Prohibition రద్దుచేయడం వల్ల యీ ఏర్పాట్లు చేయవచ్చు. తుండని వారు గమనించడంలేదు. కాబట్టి, ప్రభుత్వం ఆలోచించినట్లయితే, యీ Prohibition ను రద్దు చేయవచ్చు. వచ్చే డిబ్బరు యీ projects కు గాని, పాకిస్థాన్ కు గాని, ఇండుకోవచ్చు కనుక, Prohibition ను రద్దు చేయవచ్చు. కొత్త రన్నులకు కేంద్రానికి విలువకుండా వారు తయారు చేసి వ్రాడవచ్చు.

ఈనాడు మనం యెక్కువలను సహజంగా వాడవచ్చు. నా వియోజకవర్గంలో బుక్కపట్నం చెబుతున్నది. అది మనం చెబుతున్నది. అది మనం చెబుతున్నది. Mysore Government నుండి వచ్చేస్తున్నది. అదేచేత, శ్రీ విశ్వనాథంగారు మనూరు ప్రభుత్వం వారి యీ చెబుతున్నది నిగు వదలేబట్లుగా సరికొత్తలు చెబుతున్నారని అభిప్రాయపడ్డారు. ఎక్స్‌క్లూజివ్ యింజనీరుగారు చర్చ చేయటంలేదు. హామీ యిస్తారని అభిప్రాయపడ్డారు.

రాయలసీమ ప్రాంతము తొలు ప్రాంతము. కాబట్టి, వారు ఈ ప్రభుత్వము వేయదలచిన పన్నులను భరించలేరు. కనుక ఈ new taxation proposals వుపసంహరించు కోమని అనిపిస్తోంది. రాయల సీమవారి కష్టములను తొలగించమంటే, అందుకు ప్రభుత్వము పూర్తిగా ఆలోచించ వలసినదని అంటున్నాను. ఈ new taxation proposals తెస్తే, ప్రతిపక్షం వాటిని తప్పకుండా oppose చేసి వీరుతుండని నేను హెచ్చరిస్తున్నాను. ఆనాడు విశ్వనాథంగారు జెబర్ మొర్రా బిల్లుయొక్క సెలట్టు కమిటీలో వున్నారు. వారు betterment levy అనవసరం అని అన్నారు. ఈ కరువు ప్రాంతంలో betterment levy కి తావు లేదు కనుక, ఈ సూతన పన్నులను విధించే అవసరము లేదనే విషయమును ఈ budget ను తయారుచేసిన శ్రీ విశ్వనాథంగారికి చెప్పతూ, ఈనాడు రాష్ట్రప్రజల అభివృద్ధికి కృషిచేస్తారని అభిప్రాయపడ్డాను. నేను యితర టీతో విరమిస్తున్నాను.

[11th March 1954

Sri G. SATYANARAYANA:—మన ఆంధ్రప్రదేశ్ మొదటి
బడ్జెట్ ను మొదటి ఆంధ్ర మంత్రి విశ్వనాథంగారు ప్రవేశపెట్టిన తరు-
వా దాని కరచేసిస్తూనే ఈ సంవత్సరం సంపూర్ణ మయ్య
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రంపై ఏదీవి వెదుతున్నట్లు కనిపిస్తున్నది.
ఈ మొదటి బడ్జెట్ లో ప్రాంగుమీద కోటిరూపాయలు అదనంగా
జూరేమాల, స్వకా 3 గట్ల రూపాయలు లోనున్నట్లు తరు ఉప
న్యాసంగా వచ్చారు. అటులే అన్నిటిపై బయటపడ్డానికి రైతాంగం
మీద పన్ను పెంపులు న్యాయాచరణలమీద. ఏటిఫర్ము, అభివృద్ధి
పన్ను పెంపు మూడు పన్నులు వేయాలని ఆలోచనలో ఉంది. ఈ
ఆలోచన విశ్వనాథంగారు సరళిగా చెప్పారు. ఈ ఎలల చేసిన
మొత్తం అంతా ఖర్చుపెట్టకపోవచ్చునని చెప్పారు. ఖర్చుపెట్టకుండా
ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఉంటే దాన్ని మనం ఎందుకు ఎలల చేయాలి
చెల్లించుకుంటా ఉంది. మనం ముందుగా ఖర్చు పెట్టవలసింది ఖర్చుపెట్టి
మిగిలినది మనం డబ్బున్నప్పుడు తీసుకోడం బాగుంటుందని తెలుస్తు
న్నది. అంతేకాకుండా ఇంజనీరింగ్ కు సబ్సిడీవారతవరకు ప్రభుత్వంలో
రెజిస్ట్రేషన్ ఎంపి నివారంగా మెగుతున్నది తెలుస్తున్నది. దాన్ని అరికట్ట
డానికి ప్రయత్నించేస్తే గవర్నమెంట్ ఇతరంపై ఎక్కువ సమర్థంగా
తగ్గువ ఖర్చుతో మనం సాగించుకోడానికి వీలవుతుంది. ఉదా
హరణకు డిప్యూటీ 1947 వ సంవత్సరంలో కాగోలు ఏలూరు తాలూ
కాకు సబ్సిడీవారతవరకు మెరుగు ఇరిగేషన్ క్రింద వేపాడు, కొక్కిర
పా మొదలైన గ్రామాల్లో స్కీము ఉంటే ఇన్ వెస్టిగేషన్ చేసిన తరు-
వాత అయ్యో తీసుకుంటూ అది ఇంకా కాగితాలలోనే ఉంది. కాని
గవర్నమెంట్ సంతకాలకొద్ది కాగితాలు తిరిగిపోతున్నాయి. జాప్యం
వెరిగిపోతోంది. నవమాసాలు నిడిన తరువాత మాతృగర్భంనుండి శిశువు
బయటపడతోంది. గాని, ఈ డిపార్టుమెంట్ లో ఎన్ని సంవత్సరాలయినా
కాగితాలు వెరిగిపోగా గర్భం వెరిగిపోతుంది. కాని శిశువు బయట పడ్డా
లేదు. అందుచేత ఇది సరిచేయడానికి కొంత ఆవశ్యకత చేరవలసిఉంది.
మఖ్యంగా గవర్నమెంట్ డిపార్టుమెంట్ లో ఒక కాగితం పడితే అది
బయటకు వచ్చేదిలేదు. వైర జిల్లాకలెక్టరు ఆఫీసు ఉంటుంది. క్రింద తహ
సీల్ డాక్ ఆఫీసు ఉంటుంది. మధ్య డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫీసువెళ్ళా
ఇది మధ్య పోస్టాఫీసులుగా అక్కడ ఎందుకో అర్థంకాకుండాఉంది. ఈ

11th March 1954]

[Sri G. Satyanarayana

రెడీమిషన్‌మీద విశ్వనాథంగారు అనేకవార్లు మాట్లాడారు. అందువల్ల కనీసం దీన్ని తుడిచిపెట్టడానికి సలహా ప్రయత్నం ప్రయత్నించాలి. మాత్రం బడ్జెట్‌లో మూడు సూచనలే ఉన్నాయి. అందులో మొదటిది ఉన్నప్పుడు విశ్వనాథంగారు ప్రాధానియోగ్యమీద ఇన్ని సూచనలు ఉన్నాయి. దానివల్లవచ్చే ఆదాయంవల్ల గుర్తించిన ధర్మాదులను నిర్వహించగలుగుతాం. అంతేకాదు డాక్టర్‌లు, ఇంజనీర్లు, ఇతర వృత్తిపతిలు కమిటీ ఇచ్చిన రిపోర్టుకు పరిమితిపన్ను అని చెప్పగలము. అందువల్ల దానిమీద తర్జుభర్జులు జరుగుతున్నాయి. విశ్వనాథంగారు ఆ కమిటీ రిపోర్టుకు అనుగుణంగా జరగడానికి ముందుకు వెళ్లాలి. రాకపోతే బ్రహ్మాండమైన అవకాశం వాడాలి. దీనిని గుర్తించి చెప్పుతున్నాను. అదేవిధంగా శ్రీ సోటిరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా ఉన్నాను. బంజరు భూములవిషయం చెప్పినందు వల్ల దీనిని గుర్తించి ప్రాంతంలో గవర్నరు మెంట్ భూముల పరిరక్షణకూడా దీనిని గుర్తించాలి. అక్కడ గ్రామాల్లో ఉన్న భూములకు అక్కడ ఉన్న వ్యవసాయకుల ఇవ్వకుండా ఎక్కడచుంచోవచ్చి బ్రాహ్మణులకు ఇవ్వడం వల్ల దీనిని గుర్తించాలి. సాగు చేసేవారికి వందలకొద్దీ ఎకరాలా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇచ్చిన temporary assignments అన్నింటాను రద్దు చేసి అక్కడ ఉన్న పేదరైతులకు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇక్కడ సాగు చేసే విషయాలు సూక్ష్మ పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో ఉంటుంది. ఇద్దరుకూడా మధ్యవర్తులుగా ఉండి, ఒకరు రైతులకు మూడులకు మధ్యవచ్చిన తగాయదాలను పరిష్కరించాలి. పూర్వం కుంటుండగా, వారు ఇచ్చిన సూచనలకు యజమానిని వ్యతిరేకిస్తే యజమానుల తరపున పనిచేయాలని మీరు ఇక్కడనుంచి సూచనలు పంపిస్తున్నారంటే జిల్లాలో ఉన్నటువంటి శాంతిభద్రతలను కాపాడే బాధ్యత జిల్లా అధికారుల మీద ఉందా? లేక ఇక్కడ ఉన్న మంత్రులమీద ఉందా? లేనిపోని ప్రతిష్టలకుపోయి అక్కడ కమ్యూనిస్టుపార్టీవాళ్ళకు అండగా ఉన్నటువంటి వాళ్ళమీద వారంటుఉచ్చి, కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫీసుల మీద దాడిచేసి, సోదాచెస్తున్నారంటే ఆరంభమిటి? పోలీస్ అధికారి ప్రేమకొన్న ఒడంబడికను వ్యతిరేకిస్తూ ఒక మీటింగ్ పెడితే దాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ మీటింగులు పెట్టడానికీ మీరు లేదనిచెప్పి, ఇతర రాజకీయపార్టీలకు ధూళి తగిలించు తనాయని 141వ

Sri G. Satyanarayana]

[11th March 1954

ఇక జాతీయతా సరసాపురుష మేజన్టీని ఒక ఉత్తరపు ఇచ్చాడు. మిస్టర్ గుల వర్గర ఆల్టిమేటేవాలను అనుపాజ్ఞలలోపెట్టే బాధ్యత ఆ మేజన్టీ కు లేదా? అలా ఇంకొక ఉదాహరణ. బెజవాడ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ ది 20 మంది సభ్యులు విశ్వాసరాహిత్య పీఠానంత్రేస్తే 22వ తేదీ మిటింగ్ పెడితే ఆ మిటింగ్ జరగడానికి మిలులేదని, ఇక్కడనుంచి మంత్రులు వాక్యం వచ్చి మునిసిపల్ ఆర్డరు పంపించారంటే అర్థం ఏమిటి? ప్రభుత్వం అలా చేస్తే సర్దుగా ఉంటుందా? ఇలాంటి పనులు జరగకుండా కాపాడుతూ ఉండాలి. మిథును విచేస్తున్నాను. అలాగే కామరూపుల విషయం. ఇది ఒకా క్రీకేట్ రెజిస్ట్రార్ కి సంబంధించిన వ్యవహారమే. 340 ఎకరాల లాకూమి కొత్తగా గోదావరికి సమీపించిన వ్యవహారమే. ఇది ఇచ్చు పెంట్ కు సంబంధించిన లాక. క్రింది ఉద్యోగుల పలుకుబడిని ఉపగించి వాళ్ళికి ప్రాముఖ్యతని ఎలమద్రు జమించారు అచటి కామిషను, పెండ్లల పెద్దరైతాంగంయొక్క కమిషన్ కొనుక్తుంటే మీరు చూస్తూ చూసుకున్నారా? (కోటి రెజిస్ట్రార్ ఉద్దేశించి:—మీరుంటే గవర్నరు బాధ్యత. మీరుకాదు.) అందుచేత అక్కడ అలో లక్ష్మణా అని ప్రజలు అనుకున్నాను వాళ్ళికి ముని చెబుతున్నారు. జనవరి 15 వ తేదీన వివాద విషయ భార్య సరసము అనే ఆమె చీరలాగి లంగానుకూడా ధరించి లాగి కొడితే ఆమె తన మానాన్ని కాపాడుకోడానికి ఎవరికి ప్లీజ్ ఇంకొకటి ఇట్లా పెడితే, ఆ ఇంకొక మునుకూడా కొట్టారంటే ప్రభుత్వం నాకుతుందా? ఇదంతా శాంతి భద్రతలకు కాపాడటానికి సాగిస్తున్నారా మీర- ఇంకో కొత్త వెకన్న అనే అతన్ను హరిజనుడనే మిషన్ కొడితే దానిమీద నేను హరిజనుడను కాదు కాపునని అంటే వెకన నువ్వు కాపునాడివా! మాలవాడవుకాదా అని చెప్పి తిరిగి కొట్టారంటే హరిజనులకు రక్షణ ఎక్కడ ఉంది?

అందుచేత విశ్వనాథం పంతులుగారికి ఒక విజ్ఞప్తి. మీరు కొత్త పన్నులు తీస్తాచ్చివేస్తే అది రైతాంగం సహించదు. 1936 వ సంవత్సరంలో మాపాయకు 3 అణాలు అదనపు పన్నులువేస్తే ప్రకాశం పంతులుగారి ఆధ్వర్యం ఎలాంటి రైతు యాత్రలు జరిగాయో, ఎంత బ్రహ్మాండమైన పోరాటం సాగిందో అదే విధంగా రైతాంగం తమమీదికి ఈ కొత్తపన్నులు రాకుండా చేయడానికి చర్యతీసుకొంటారని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

The House then adjourned for lunch.

11th March 1954]

After Lunch-2 P. M.

Sri B. RAMAKRISHNA REDDI:—ప్రభుత్వపార్టీలో వున్నాను. ఈ ప్రభుత్వంలోని అత్యవసర పరిస్థితులతో కలసి కలయికలో ప్రజల కోసం ఏమి చేయాలనే అభిప్రాయంతో వచ్చాము. కాని ఈ మానానాగా ఏమి చేయాలనుమానే కొంత నిరాశ కనపడుతోంది. ముఖ్యంగా ప్రజల మేలుచేయగలిగే విషయాలపై ప్రజల ఆదాయవ్యయాలపై యిదొక blank cheque మారినట్లుగా వుంది. ఈ బడ్జెట్ నా దృష్టిలో కెడిగారు తయారుచేసినదానివలెను, జైల్వాద్య పరిణామాల వలెను వున్నదిగాని ప్రజాప్రభుత్వం యేర్పాటుచేసిన దానికంటె ఎక్కువ వీలులేదు. మన రాష్ట్ర రాబడి 22 కోట్ల రూపాయలుగా నిర్ణయించారు. దీనికి పెండ్లిాలవట్టును పొందగల 10 శాతం రూపాయలు గాని, అంతకుపైనగాని నుం పొందడానికి అవకాశం వున్నది. నాటి మాన్యాలకు ఒకరూపాయి, 0 12 0 శిస్తువుంది. ఆ 12 ప్రదేశాల మూడవవంతు యున్నవి. అవి రెడ్యుషన్లు స్వాధీనం చేసి 5 రెట్లకు పెంపకంచేస్తే, శిస్తు 3 కోట్లమరకు రాబడిని పెంచుకొచ్చు. మైకాగరులు కొందరు ధివంతుల చేతుల్లోవున్నాయి. వీరి ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకుంటే రాబడిపెరుగుతుంది. మోరగానూరి పేటపై రాబడి దానివల్ల కొంతవస్తుంది. ఈవిధంగా రాబడిని మనకు 10 కోట్ల వరకు పెంపుదల చేసుకుంటే చిన్నచిన్న యిరిగిషన్ గల ఇళ్లలో దానిని వినియోగించవచ్చు. ప్రజలెల్లాకు 1 కోటిరూపాయలు వినియోగిస్తే 3 ఏండ్లలో 3 కోట్ల ఒక్కొక్క జిల్లాకు ఖర్చుపెట్టే వాలంటింత సహాయం చెయ్యవచ్చు. ఆ ప్రకారంగా రాబడిని పెంచుకోకుండా ఈ వున్న 22 కోట్లలోనే అన్ని పనులు జరగాలాంటి కష్టం. Land reformsను గురించి వీరుచేసింది యింతవరకు పూరగాయ రుచిగాకూడా నుంకు కన్పించడంలేదు. ముందుముందు యేమిచేస్తారోకూడా వీరుచెప్పలేదు. వెనుక స్వరాజ్యోద్ధవ్య సమయంలోను, కరాచీ కాంగ్రెసులోను, ఆ తర్వాత ఎన్నికల ప్రణాళికలలోను మేము ప్రజలకు అడిచేస్తాము, యిది చేస్తాము అని చెప్పకున్నారు. పోరంబాకులనుగురించి పెంటనే ఏర్పాటు చేయబోతున్నామన్నాడు. కాని ఈ పోరంబాకులు అన్ని యిద్దినా 100కి ఒక్కరికూడా మనం సహాయం చెయ్యలేము. కాబట్టి ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 20 యంకరాలకంటే ఎక్కువ ఉండకూడదని యేర్పాటుచేసి మిగతా

Sri B. Ramakrishna Reddi] [11th March 1954

భూమిని స్వాధీనంచేసుకొని ప్రజలకు పంచిపెడితే నూటికి 80 మందికి సహాయం చెయ్యగలుగుతాము.

కర్షకులను జాతీయంచెయ్యాలి. దేశంలో Prohibition ఎత్తి వెయ్యాలనే ఆభిప్రాయం సర్వత్రా కనపడుతోంది. దీనిని వెంటనే తొలగించమంటే తొలగించకుండా ఒక కమిటీనివేశారు. ఆ కమిటీకూడా దీనిని ఎత్తివెయ్యాలని రిపోర్టుయిచ్చినా, మీరింకా ఆలోచిస్తున్నాము అంటున్నాను. మనకు దీనికి పెట్టడంవల్ల రాబడి 3 కోట్లవరకు తగ్గిపోయింది. Prestige కోసం దీనిని నిలుపుకుందామంటే దీనికి ప్రజాపార్టీ తప్పక protest చేస్తుంది. ప్రభుత్వం పదిపోయినప్పటికీ మేము లెక్క చెయ్యము. దీనిని తొలగించాలనే మేము కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా Prohibition తొలగించాలని నిర్ణయించుకుని మాకు తెలియజెయ్యాలి.

సిబ్బందిలో corruption పెరిగిపోయింది. కలెక్టర్ దగ్గరనుంచి లంచాలు పుచ్చుకోవడం మామూలైపోయింది. దీనిని తగ్గించడానికేవిధమైన యేర్పాట్లు చెయ్యలేదు.

Sri G. SURYANARAYANA:— అధ్యక్షా, మనరాష్ట్రపు బడ్జెటును ఆర్థికశాఖామంత్రి శ్రీ కెన్నేటి విశ్వనాథం గారు 3 కోట్లు తరుగుతో ప్రతిపాదించారు. ఈ లోటును పూడ్చడానికి ప్రభుత్వం 3 పన్నులను విధించబోతోంది. ఒకటి నీటితీరువా పన్నును హెచ్చించడం, రెండవది వాణిజ్యపంటలపై పన్ను; మూడవది development tax అభివృద్ధిపన్ను; చివరకు ఈ మూడుపన్నులకూడా రైతులపైననే విధించడము జరుగుతుంది. దేశమునకు వెన్నెముకపాటి రైతువైన, ప్రపంచాన్ని పోషించుచున్న రైతులపైన ఈ పన్నును విధించుచున్నారు. 10 ఎకరములు, పది ఎకరముల లోపుగల రైతులుపైననే ఈ పన్ను ఎక్కువగా విధింపబడుతున్నది. 10 ఎకరములు, అంతకు లోపున్న రైతుల ఆర్థికపరిస్థితిని ప్రభుత్వం గుర్తించినదని అరుకొంటారు. వారి ఆర్థికపరిస్థితి చాలా అధోన్నతముగా వుంటున్నది. ఎవీ బాగుగాలేదు, ఈనాడు ప్రపంచాన్నే పోషించుచున్న, దేశమునకు వెన్నెముకపాటి రైతువైననే పన్నులు పడేపడే విధించడం చాలా శోచనీయం. ఈవిధమైన పన్నులు

11th March 1954]

[Sri G. Suryanarayana

పెంచుకుండా sales tax ను కొంచెం వృద్ధిచేస్తున్నారే బాగుగానుండేది. ఇప్పుడు ప్రజాసామాన్యముయొక్క, కైతులయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుగాలేవు వారియొక్క ఆర్థికస్థితిని గమనించుకుంటూ ఈ విధమైన అను వారిపై విధించుట చాలా విచారకరమైన విషయము. ఇక ఈ రోజున హరిజనుల పరిస్థితి మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఏమీ బాగుగాలేదు. ప్రత్యేకంగా మా విశాఖపట్నం జిల్లాలోని హరిజనుల పరిస్థితి ప్రభుత్వం గమనించక పోవడానికి నేను చాలా విచారించుచున్నాను. వారికి అప్పులు బంజరు భూములనుంచి వారికి భూవసతి కల్పించాలని కోరుతున్నాను. విజయనగరం ఎస్టేటులో దాదాపు 56 లక్షల ఎకరముల బంజరు భూములున్నవి. ఈ భూమిని వారికివ్వాలని అచ్చట హరిజనులు ప్రభుత్వమునకు అనేకసారులు విజ్ఞప్తులు, మెమోరాండంలు సమర్పించుకొనియున్నారు. కాని యితవరకు ఆభూములను హరిజనులకు యిచ్చేవిషయమై ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యలు తీసుకోనందుకు నేను చాలా విచారించుచున్నాను. అక్కడ విజయనగరం ఎస్టేటులోని బంజరుభూములకు పెద్ద భూస్వాములు, కొన్ని వందలు ఎకరములు ఉన్నవారు స్వాధీనం చేసుకొని నాగుచేసుకుంటున్నారు. ఈబంజరు భూముల విషయమై హరిజనులు ఎన్నాళ్లు విజ్ఞప్తులు పంపుకొన్నా ప్రభుత్వం గమనించకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయము. హరిజనులకు బంజరు భూములను నాగుచేసుకొనుటకు యివ్వ వలయునని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ హరిజనుల పరిస్థితి నానా కి క్షీణ దశకు వస్తున్నది. ఈ హరిజనుల కష్టములను దృష్టిచూచుకుంటుంటే, హరిజనోద్ధరణకు ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకోవలయునని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మనరాష్ట్రంలో హరిజనులు చాలామంది నిరుద్యోగులై ఉన్నారు. S. S. L. C. వరకు చదువుకున్న హరిజనులకు కూడా ఉద్యోగములు దొరుకుటలేదు. చాలా చోట్ల చాలామంది ఉద్యోగస్థులు అస్పృశ్యతను పాటించుచున్నారు. వారు ఏదీని ఆఖరికి జమాన్తు పనికిగూడా తీసుకొనుటలేదు. అధికారులు అస్పృశ్యతను పాటించడంవల్ల, వారు హరిజనులకు ఉద్యోగాలిస్తే వారు యిట్లాకెరవాని, కాఫీతెచ్చిపెట్టాలి. అందుకు పనికిరాదు అనే ఉద్దేశముతో వారికి ఉద్యోగములిచ్చుట లేదు. అలాగే హరిజనులకు ఉద్యోగములు దొరకక నిరుద్యోగులై పోతున్నారు. ఇందుకో అస్పృశ్యతను నాలామంది పాటించడమే కారణము. అందువల్ల అస్పృశ్యతను నిర్మూలించాలని నేను కోరుకున్నాను. హరి

Sri G. Suryanarayana]

[11th March 1945

జనాభివృద్ధికి ప్రభుత్వం తగు కార్యక్రమమును ఏర్పాటుచేసి తగు చర్యలను తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. వారికి తత్క్షణమే బంజరు భూములను యిప్పించి వారికి భూవసతి కల్పించాలి.

Mr. SPEAKER:— ఈ విషయమై అధమపక్షం 20 మంది సభ్యులు మంజూరం చేశారు. దానినే repeal చేస్తే ఏలాగ?

Sri G. SURYANARAYANA:— నేను ఎప్పుడు మాట్లాడినానే 2 నిమిషాలు ముందుగానే bell కొడుతున్నారు. చాలా విచారించాను. సరిజనులయొక్క అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం తగుచర్యలు తీసుకొనాలి. వారికి చైత్ర్య విద్యాసౌకర్యములను కల్పించవలయునని నుంచిస్తున్నాను. వారికి సాగుచేసుకొనుటకు, బంజరుభూములను, ఇండ్ల నిర్మాణములు ముజారుచేయాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

Sri K. MALAKONDAYYA:— అధ్యక్షా! మన ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు మన రాష్ట్రపు తొలుదొల్ల సంపూర్ణమైన బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బడ్జెట్ ను చూచినతరువాత నాకొక అనుమానం వచ్చింది. శుభం కలకరా పెళ్ళికొడకా అంటే పెళ్ళికూతురు ముండెక్కడ వచ్చింది అన్నాడట. అలాగ, ఆంధ్రరాష్ట్రం వచ్చింది. ప్రజానీకం అంతా వారికేదో మేలు కలుగుతుందిని అనుకుని ఎదురుమాస్తున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రం రావడం వారికి ఆశాజనకంగా ఉంది. ఖీరాచూస్తే ప్రప్రథమ మైన ఈ బడ్జెట్ లోలోటు. ఈ బడ్జెట్ ప్రజానీకానికే మీమేలు చేకూర్చేదిగా కనబడడంలేదు. మన ఆంధ్రరాష్ట్రం ఏవిధంగా, ఎప్పుటికీ అభివృద్ధిలోకి వస్తుందో తెలియదు. మొత్తంమీద ఈ బడ్జెట్ ను చాలా జాగ్రత్తగా చదివిచూస్తే మనదేశం తిరిగి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం పరిపాలనలో ఉన్నప్పుడు వున్నస్థితికి వచ్చింది. ఈ బడ్జెట్ లో కేటాయింపులు, అన్నీ ఆ కాలంలో ఉన్నట్లే ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత, ఆ బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ పరిపాలనకు, మగ ఆంధ్రప్రభుత్వ పరిపాలనకు తేడా నాకేమీ కనబడలేదు. ఉదాహరణకు 1935 వ సంవత్సరంలో, 1938 వ సంవత్సరము మొదలగు బడ్జెటులలో Police Demand క్రింద, మద్రాస్ రాష్ట్రం మొత్తంమీద బ్రిటిష్ వారు పరిపాలిస్తున్నప్పుడు, 4 కోట్లు రూపాయలు కేటాయించబడినది. తరువాత 6 కోట్లు

11th March 1954]

[Sri K. Madhavaya

మన పరిస్థితిని గురించి చెప్పింది. ఆర్థికంగా మన దేశం అభివృద్ధి చెందడానికి
పాట్లొని, దేశస్వాతంత్ర్యమునకై చాలా పడుతున్న ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. ఈ
ప్రయోగంపై బడ్జెట్ పోలీసు నిర్బంధాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అందుచేత
చాలా తక్కువగా పోలీసు ఖర్చు ఉండేది. అందుకే అది చాలా ఎక్కువగా
వారికొరకై ఆంధ్రప్రభుత్వం ఎక్కువ ఖర్చు పెంచినది. ఇది
మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా ఉన్నది. ఇది మన దేశం
ఈ పోలీస్ Demand క్రింద 6 శాతం ఖర్చు పెంచినది. ఇది మన దేశం
మును మనం పాలిస్తున్నా ఆ పోలీస్ Demand క్రింద 6 శాతం పెంచినది
మాత్రం తగ్గలేదు. స్వతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఆ పోలీస్ Demand క్రింద
ఉపయోగించడం జరుగుతోంది. పోలీస్ department కు ఖర్చు నానా
టికీ పెంచుతోంది. గాని తగ్గడంలేదు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
వచ్చిన తరువాత కూడా ఆ ఖర్చు తగ్గలేదు. మనకు ప్రత్యేక ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
వచ్చినా మన బడ్జెట్ లో ఏ మాత్రం మార్పులు ఉండటం లేదు. ఎవరో
కొత్త మార్పులు వస్తాయని, వారికేవేల సౌకర్యములు ఆంధ్రప్రభుత్వం
కల్పించనున్నారని ఆంధ్రప్రజానీకం ఆశతో ఎదురుచూస్తున్నారు. కాని
ఈ బడ్జెట్ లో ప్రజానీకమునకు సౌకర్యములు కల్పించి, అది అభివృద్ధికి
తోడ్పడే పథకములేమీ లేవు. బడ్జెట్ లో ఏమీ మార్పులులేవు. ఈ
బడ్జెట్ లో నున్న ప్రతి demand కూడా ఈ విధంగా ఉన్నది. ఉదా
హరణకు చేనేత పారిశ్రామికాల విషయం మాస్తే, ఈ విషయంలో కూడా
ప్రభుత్వం తగు సౌకర్యములను, సహాయమును వారికి కల్పించలేదు. మన
ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదివరలో చేనేత పారిశ్రామికాలకు తగు సహాయం
potential గా యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని చెప్పారు. వారికి
సరిగా నూలు దొరకక పని ఉండడంలేదు. ఒక వేళ వారు వస్త్రములను
తయారుచేసినా వాటికి మార్కెట్ లో అమ్మకం ఉండదు. ఇప్పుడు చేనేత
పారిశ్రామికాలు చాలా ధుస్థితిలో ఉన్నారు. వారిలో చాలామంది నిరు
ద్యోగులై ఉన్నారు. వారికి ఒక మాసంలో పనికిలగాలుంటే మొత్తం
రాష్ట్రంపైన 4 వేలో, 5 వేలో బేళ్ళు నూలు అవసరం ఉంటుంది. గుంత
కల్లులో చేనేత పారిశ్రామికాల సహకార సంఘములవారు ఒక నూలు
ములును స్థాపించారు. వారికి నూలు కొరత తీరిపోతుంది అన్నారు. ఈ
గుంతకల్లులోని నూలు మిల్లులో తయారయ్యే నూలు వెలకు 4 పేండ్ లో
3 పేండ్లు బేళ్లకన్న ఎక్కువ ఉండదు. మన రాష్ట్రం మొత్తంవ్యాపక చేనేత

Sri K. M. Lakondrayya]

[11th March 1954

పాక్షికములకు ఒక్కొక్క నెలకు 4.5 వేల బేళ్ళు అవసరం ఉంది. నాణ్యత గల తక్కువ ధరలలో కమార్తేయ్య నూలు ఎంతమాత్రం చాలక. దానికి ఇంకా అదనంగా నాలుగు ప్రభుత్వము సప్లయ చేయవలసి అవసరం ఉంది. దానికి కుర్రాక నాలుగులు అవసరమని నేను భావించుచున్నాను. నానకేసు గుర్తించి cess fund గాని సక్రమంగా వియోగబడవలెను.

Harmon uplift తీసుకుదాము. దానికి 53 లక్షల రూపాయలు మరు కేటాయించారు. ఈ 53 లక్షల లోనే బావులకుగాని ఇండ్ల స్థలాలుగాని సర్దుబాటు చేస్తామని చెబుతున్నారు. గోటూరులో రాష్ట్రం మొత్తామీద ఒకే రేటిజ్ హాస్టలు వున్నది. ఇందులో ఇప్పుడు 70, 80 మంది విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి రూ 15 లు కంటే ఇవ్వలేకపోతుంది. అదే విధంగా ఇండ్లస్థలాలుగాని, బావులుగాని ఎంతవరకు పరిష్కారం అవుతున్నాయో నాకు అర్థంకావడంలేదు. నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి లెక్కలు తీసుకుంటే ఒంగోలు తాలూకాలో 4 బావులకు మరమ్మత్తులు చేయించారు. ఇండ్లస్థలాల విషయంలో ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. కరవది అని ఒక గ్రామంవున్నది. 23 సంవత్సరాలనుంచి ఇండ్లస్థలాలు కానాలి అని అర్జీలు పెట్టుకున్నారు. అనేక విజ్ఞప్తులుచేశారు. ఇంతవరకు ఏ రూపం గావున్నదో తెలియదు. 15 సంవత్సరాలనుంచి కుప్పలు గ్రామంలో మూడుమూళ్ల దానికి హరిజనులు ప్రయత్నంచేస్తుంటే ఇంతవరకు ఇచ్చినవాపాప పోలేదు. మాటంగు కూరు గ్రామంలో 4, 5 సంవత్సరాలనుంచి డెవలప్ మెంటు శిపార్టు మెంటు వారు బావి కట్టిస్తామని చెప్పారు. పల్లెలలోని వాళ్ళు బావి త్రవ్వకున్నారు. ఇంతవరకు రాతిట్టడం ఏమీలేకుండావుంది. ఈ విధంగా హరిజనుల విషయంలోకాని బాజరు భూముల విషయంలోకాని ప్రభుత్వముచేసే ఆలస్యము చెప్పడానికి వీలులేకపోతున్నది.

Sri D. DASARADHARAMAIAH:— అధ్యక్షా, ఈ 1954-55 సంవత్సరపు బడ్జెటును నేను బలమునూ కొన్ని విషయాలు మౌనమిచ్చేస్తున్నాను. మొత్తం ఆంధ్రప్రదేశ్ లోవున్న 11 జిల్లాలలో

11th March 1954]

[Sri D. Dasaradharamaiah

1950-51 గ్రాంట్ రిపోర్ట్ చూస్తే, జిల్లాలోని పరిశ్రమలు ఆదాయం వస్తుందో లెక్కవేస్తే, శ్రీమంతుని 78, చిల్లూరు 79, 68 వచ్చింది. తెలంగాణ జిల్లాలు 100 వైట్ డిస్కంట్ వల్ల బడివున్న నెల్లూరుజిల్లా గురించి ఈ డిస్కంట్ వల్ల వచ్చే ఆదాయం విచారకరం. నెల్లూరు జిల్లాలో మెట్టలూరు, కుంభాచలం, సోమశిల ప్రాజెక్టులు యింట్లో చేర్చుకోవడానికి మార్గాలు విషయం. ఈ బడ్జెట్ లో లోని హస్తాంతరాలు. ఈ లోని విద్యకు సంబంధించిన తవరకు యూనివర్సిటీలకు ఎవరూ కేటాయింపడం అభివృద్ధి కరమైన విషయం. ప్రభుత్వ ప్రాథమిక విద్యకు ఎటువంటి సుపాదులు లేవు. ప్రభుత్వ ప్రాథమిక విద్యకు, ప్రత్యేకంగా పుస్తకాల కోసం 10 లక్షల రూపాయలను వాలంటరీగా విచారకరం. ఆ మొత్తం credit సహాయం కాకుండా ప్రజాసాహసానికి ఇచ్చి సాకార్యాల కాదు. వ్రాయపడి వారి అభివృద్ధిలోనూ పనిచేస్తే చాలా సులభం. విషయం. రాష్ట్రంలోనే ఉన్న పాత్రనుల్ని చూసి జాతీయ చేయడంలో తప్పులేదు కాని పరిశ్రమలకు జాతీయమైన అభివృద్ధి కరమైనది. ఎవరి అభివృద్ధిలోనూ పాలుపంచాలి అని విషయమైన ఆ లోని హస్తాంతరాలు. వారిమీద త్రాగుడుపన్ను వేస్తే, ఆ త్రాగుడుపన్ను అని వృద్ధి సాధించాలి అని చెప్పడం చాలా విచారకరమైనది. క్రమం జాతీయమవుతుంది. త్రాగుడుగాడా అరికట్టాలి. ఎవరో కొంతమంది దొంగతనంగా త్రాగుడున్నారంటే దానిని అరికట్టాలి. డబ్బుకావాలిస్తే foreign liquors దిగుమతిచేయించే మనస్థితిమీద వేయవచ్చు కాని కేవలం పల్లెటూళ్ళలోనూ ఉండవలసినదిగా ఈ సుంకం దుద్ది ఆ పాపు డబ్బులేనుకుని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు ఉపయోగించాలి అని చెప్పడం, దానికోసం సత్యాగ్రహాలు చేస్తామనడం న్యాయంకాదు. ప్రాంతాల ప్రజలు Prohibition అమల్లోనికి వచ్చాక ఎలాబాగు పడారనే విషయం ప్రతిసోదరుడికి తెలుసును. పల్లెటూళ్ళలో కనిసా 50% బాగుపడారని తెలుసును. ఎలాగాంటే నాతోనన్న మాటేస్తాను. వక్కాడ ఎలా బాగుపడారో తెలియచేస్తాను. బాజరు భూములకు వేద లకు మంచాలనే సోదరులు వాళ్ళమీద పన్నులు వేసి వసూలుచేసి అభివృద్ధి కరమైన పనులు చేయాలనడం దానిమీద ఉపన్యాసాలు చేయడం

Sri D. Dasaradharamaiah]

[11th March 1954

నిజంగా విచారకరమైన విషయం. తరువాత అధికమంత్రి విశ్వనాథంగారు లోటును భర్తీ చేయడానికి రైతులమీద పన్నులు వేయాలి అని అన్నారు. Betterment tax, Surcharge tax ఈ రెండు విషయాలు మద్రాసు ఎసెంబ్లీలో వచ్చినపుడు వాటిని Select Committeesకి పంపి పరిశీలించినకాని వేయకూడదని చెప్పిన విశ్వనాథంగారు ఈనాడు పన్నులు అధికంగా వేయాలి అని చెప్పడం, వాటిని గురించి దర్యాప్తు చేయకుండానే బడ్జెటులో చేర్చడం నిజంగా విచారకరమైన విషయం. రెండు సంవత్సరాల క్రితం ఈ సంవత్సరానికి ఏమైనా రైతులో తేడా వచ్చిందా? నీటితీరువ పెంపుదల విషయంలో విశ్వనాథంగారు పునరాలోచన చేస్తారని ఆశిస్తాను. Betterment tax విషయంలో ఒక ముఖ్య విషయం మనవి చేస్తారు. ఈ సంవత్సరం కొత్తగా మీరు నీరు యిచ్చినంతమాత్రాన భూమిపై Betterment tax కట్టే position లో రైతు లేడు. ఈనాడు నీరు కొత్తగా సరఫరా చేసినా 6 సంవత్సరాలవరకు భూమిలో ఏమీ పుడదు అని వ్యవసాయం తెలియని విశ్వనాథంగారికి తెలియక పోవచ్చుకాని, వ్యవసాయం తెలిసినవారందరికీ తెలుసును. Betterment tax 6 సంవత్సరాలు అనంతరం వేయవచ్చునేకాని, కాలువ త్రవ్వించి నీరు యిచ్చినంతమాత్రాన అసలే పెట్టుబడి పెట్టలేని రైతు betterment tax కట్టే స్థితిలో లేడు. ఈ విషయంలో Select committeeకి పంపికాని ఒక నిర్ణయం చేయవద్దని కోరుతున్నాను.

Sri K. V. RAMESAM:— అధ్యక్షా, నేను 2, 3 రోజుల నుంచి చర్చలు వింటూనే వున్నాను. దీనివల్ల మే దైనా తఫ్ఫలితం వున్నదా? అనేక సూచనలు చేస్తున్నారు. దానివల్ల యేదైనా గట్టి మార్పు అవుతుందా అని సంశయం వస్తున్నది. వెనుకటి సమావేశంలో కొన్ని సూచనలు చేశాను. ఏదీ అమలుకాలేదు. ఇటువంటి సందర్భములో విషయమైన ఫలితం వస్తుందా అని అనుమానంగా వున్నది. అయినప్పటికీ బడ్జెటు సమావేశంలో కొన్ని సూచనలు చేయవలసివున్నది కాబట్టి సూచిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా జిల్లా civil court లో ఒక ఆందోళన వున్నది. జిల్లా మున్సిబుకోర్టు jurisdiction 3 వేల నుంచి 5 వేల వరకు పెంచమని ప్రతిపాదన వున్నది. అది యితరవర్కు అమలుకాకపోవడం అన్యాయం. లా మినిష్టరుగా వున్న విశ్వనాథంగారు దీనిని గురించి తగిన

11th March 1954]

[Sri K. V. Ramesam

యేర్పాటులు చేయాలి. రెండోది కోర్టుజూరుకు సమీకరించి చాల ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. Litigants' expenses పెంచుకొంటున్నాయి. ఉదాహరణకు printing charges మొదలైతే ఖర్చులు అప్పుగా అవుతున్నాయి. వచ్చివున్నాయి. అప్పీల్ చేసుకోవడం వచ్చింది. అందుకే మార్పులు చేయడానికి చాల అవకాశం వచ్చింది. దానికి సంబంధించిన యేర్పాటులు చేయవలసిందని నాకు చెప్పబడింది. Land reforms కూడా ఒక సూచన చేయవలసివచ్చింది. Estates Lands Abolition Act వచ్చిన తరువాత litigation చాలా పెరిగిపోయింది. అందువల్లను అన్నింటినీ abolish చేసి యావత్తుభూమిని మార్పుచేయాలి. రెండు త్యాగీ చట్టం ప్రవేశపెట్టడము సమీక్షనము. దీనివల్ల కొంతమంది మోబిల్ సూచించినట్లు income రావడమేకాకుండా, litigation కూడా ఉంటుంది చేయవచ్చునని నా అభిప్రాయము. అందుచేత income tax abolish చేసి రైతులకు రైత్యాగీ పట్టాలకు యిప్పించాలని మునిషిచేస్తున్నాను.

తరువాత waste lands గురించి ఒక విషయం చెప్పాలి. జన సమస్యలను గ్రామాల్లో పున్నట్లునంటే బంజరుభూములను ఉపయోగించి విషయమై చాలామంది చెప్పారు. కాని జనసమస్యలేని అనేక ప్రాంతాలలో ఉన్న పులను, కొండలను అంటి పెట్టుకొని ఉన్న బంజరుభూములున్నాయి. ఈ భూములు నిరుపేదల కిచ్చినందువల్ల వారేమీ చేయలేక వ్యర్థమైపోతుంది. అందుచేత గవర్నమెంట్ capital invest చేసి బంజరుభూములు సాగులోనికి తీసుకువచ్చి పంపకమునకు ఏర్పాటుచేయాలి. నిరుపేదలకు యిస్తే కాపురం దూరంగావున్న భూములకు వెళ్ళరు. కనుక సాగుచేయలేరు. అందుచేత ప్రభుత్వమే యీ భూముల్ని లాగుచేసి పంపకం చేయడానికి ఏర్పాటు చేయించాలని సూచిస్తున్నాను.

తరువాత ప్రాహెలిషను విషయమై అనేక సభ్యులు చెప్పారు. నేను ఒకమాట చెప్పదలచుకున్నాను. డిశంబరులో ప్రాహెలిషను విషయమై ఒక కమిటీని వేసామని మంత్రులు చెప్పారు. ఇప్పుడు ఆ కమిటీ తన నివేదికను పంపించింది. అందువల్ల ఆ కమిటీ సిఫార్సులను పరిశీలించి ఆమోదిస్తారని తెలిస్తున్నాను. ఈ సిఫార్సులను ఆయనలో పెట్టకపోతే అనేకమంది సభ్యులలో ప్రభుత్వం తన నివేదికను కోల్పోతుందని నాకు

Sri K. V. Ramesam]

[11h March 1954

చాల అనుమానంగావున్నది. అందుచేత తీవ్రంగా ప్రభుత్వం ఆలోచనచేసి
యీ కమిటీ సిఫార్సులను అమలుచేయడానికి శ్రద్ధవహిస్తారని నేను ఆశిస్తు
న్నాను. Final గా minor irrigation policy విషయంలో ఒక
మాట చెప్పవలసివున్నది. ఇప్పుడు long range policy, short
range policy అనివున్నది. దానిలో ప్రభుత్వం long range policy
అనుసరించి పెద్ద ప్రాజెక్టులను పూనుకుంటున్నది. విశాఖపట్నం, శ్రీకాకుళం
జిల్లాలలో అనేక గ్రామాలకు irrigation facilities లేవు. ముఖ్యమంత్రి
ప్రకాశం పంతులుగారు, సంజీవరెడ్డిగారు యీ ప్రదేశాల్లో 'ప్యాటించి
పుడు విశాఖపట్టణజిల్లా, శ్రీకాకుళంజిల్లా పరిస్థితులు స్వయంగా తనికీ
చేశారు. అధునపక్షం ఒకకోటిరూపాయలు minor irrigation కు
శాంక్షను చేయిస్తాం అని చెప్పివున్నారు. దానివల్ల ప్రజలు ఎంతో ఆశా
భావంతో సంతోషించారు. కాని యీ బడ్జెట్ లో దానిగురించి ఎటు
వంటి సూచనలూ కానరావడంలేదు. ఏవిధంగా చేస్తారో మారు తెలి
యదు. దానిగురించి ఆందోళన తీవ్రంగావున్నది. విశ్వనాథంగారికి
యీ విషయాలు అన్నీ స్వయంగా తెలుసు. ముఖ్యంగా ప్రభుత్వం
స్వాధీనం చేసుకున్న estates లో minor irrigation విషయమై
allotment చేయాలని కోరుతున్నాను. రెండోది తాలూకా హాస్పి
టల్సును గవర్నమెంటు హెడ్ క్వార్టర్లు హాస్పిటల్సుగా మార్చేటందుకు
చర్యతీసుకోవాలి. ముఖ్యంగా చోడవరం తాలూకా హాస్పిటల్సును
గవర్నమెంటు హాస్పిటల్సుగా మార్చడానికి ఏర్పాట్లు చేయాలని ప్రార్థిస్తూ
విరమిస్తున్నాను.

Sri P. VENKATASUBBAIAH:-అధ్యక్ష మహాశయో,
సహకారసంస్థల పరిపాలన విషయమై కొన్ని సూచనలను చేయదలచు
కున్నాను. ప్రస్తుతం సహకార సంస్థల పరిపాలనలోనే audit విధిం
అయివున్నది. Audit శాఖ వేరుగా వున్నట్లయితే
auditors చేసే సూచనలు enforce చేయడానికి ఏలుం
టుంది. పరిపాలనలోనే audit వుంటే Dy. Registrar of Co-
operative Societies సక్రమంగా షరీఫీంచడానికి వ్యవధిలేకుండా
పోతుంది. ఎందుకంటే ఆగిరిచ్చ పరిశీలించి Dy. Registrar
లోపాలను చూపించే విషయంలో భయపడి లోపాలను point out

11th March 1954]

[Sri P. Venkatasubbaiah

చేయకుండా వున్నాడు అందువల్ల నేటి co-operative stores ఏ స్థితిలో వున్నాయో అందరికీ తెలుసు. అందుచేత కోఆపరేటివు పరిపాలనా వ్యవస్థనుండి ఆడిటును ప్రత్యేకించాలని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత సహార సంఘాల విషయంలో సంఘాల number పెంచడమే అభివృద్ధిగా ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది. కాని ఆర్థిక స్తోమత అభివృద్ధి చేయ వలసి వున్నది. Cooperative Commonwealth స్థాపించాలని అను కు న్నాం. Co-operative సంస్థలు పని చేస్తున్నాయి. ఈ కోఆపరేటివు సంస్థలు యేవిధంగా పనిచేయవలసింది. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ఒక బడ్జెటు సమావేశ వుపన్యాసంలో సూచించారు. దానిని ప్రభుత్వం గుర్తించినట్లు కనబడదు. Dy. Registrars లు వెల్లడం కొంత కాలం పడుతుంది. గనుక Cooperative Sub Registrars సంఖ్య పెంచి jurisdiction తగ్గించినట్లయితే defects rectify చేయించడానికి ఎక్కువ అవకాశం వుంటుంది. తరువాత central Cooperative Stores వున్నాయి. ఇవి కంట్రోలు సమయంలో బాగా పనిచేసి reserve funds చేర్చాయి. కంట్రోలు తీసివేసిన తరువాత యీ Central Cooperative Stores కు పనిలేకుండా పోయింది. వుప్పు మొదలగువాటిని యీ సెంట్రల్ కోఆపరేటివు స్టోర్సు మూలంగా సప్లయ్ కి వచ్చాటుచేస్తే యీ స్టోర్సుకు పని వుంటుంది.

అదీకాకుండా fertilizers, chemical manures వాండ్రు monopoly యిచ్చినట్లయితే పని కల్గుతుంది. యిక యీ Co-operative society debts పై moratorium యివ్వాలి. యీ co-operative marketing society లు Central Co-operative Banks కు ఇవ్వవలసిన అప్పులకు కాలవ్యవధి యివ్వాలనిపిస్తున్నాను. లేకపోతే రైతులు యీ అప్పులను చెల్లించుకోలేకపోతారు N. G. O. లు house building societies లో ఇండ్లుకట్టుకొడానికి loans వాండ్రు insurance policy 90% surrender value వుంటే sanction చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఉద్యోగులు loans తీసుకోవాలంటే కనీసము 20 సంవత్సరములైన సర్వీసువుంటేనేగాని వాండ్రు అప్పు దొరకదు. దీనినిబట్టి క్రొత్తగా ప్రవేశించిన ఉద్యోగులకు యీ loans లభించవు. కనుక ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు వాండ్రు వేతనాలకు ఆరితలు

Sri P Venkatasubbaiah]

[11th March 1954

అప్పుయిచ్చిరట్లయితే చాండ్రకు house building societies లో
యింట్లు కట్టుకోడానికి ఏలుంటుంది. ఆ అప్పురు 72 కంతులలో తీర్చ
డానికి గడువు యివ్వాలి. Projects విషయంలో రాజంపేట తాలూకా
లోని బాదచగాడు ప్రాజెక్టును తీసుకొమ్మని మనవిచేశాము. యీ
ప్రాజెక్టుక్రొంద 60 లక్షల ఖర్చుతో 80 వేల ఎకరాలు సాగులోకి వస్తుంది.
ఉమ్మడిరాష్ట్రము యీ ప్రాజెక్టును మూలపడేసింది. యీ ప్రాజెక్టు కట్టి
రట్లయితే 30 వేల ఎకరాలు సాగుకొనుతుంది. కనుక యీ ప్రాజెక్టులను
తీసుకొనాలని మనవిచేస్తున్నాను. యీ రాజంపేటకు యే ప్రాజెక్టు
కూడ ఉపయోగపడును. గండికోట ప్రాజెక్టు కడపవరకు మాత్రమే.
తుంగభద్రా హైలెవల్ చానల్ కడపవరకు మాత్రమే. K. C. canal
కూడ కడపవరకు మాత్రమే ఉపయోగపడుతుంది. గూరిజనుల విష
యంలో ప్రభుత్వం 10 లక్షలు కేటాయించింది. దానికి మా సంతో
షము వెలిబుచ్చుతూ యింతటితో వినిమిస్తున్నాను.

Sri P. RAMA RAO:— అధ్యక్షా, మనమునున్న Budget
ప్రజల budget కాదు. ఇది నిరంకుశ ప్రభుత్వముయొక్క విధానానికి
ఉపాహరణగా వున్నదని మనకు కనబడుతుంది. ఎందుకంటే యీ
budget లో ప్రభుత్వం యంత్రానికి పోలీసు సిబ్బందిని పెంచడానికి
ప్రతి సంవత్సరానికి ఖర్చు పెరుగుతుంది. ప్రజలకు కావలసిన విద్యా
సౌకర్యాలకుగాని agriculture కు గాని చూచినట్లయితే బడ్జెటులో
ఖర్చు తగ్గిపోతున్నది. ఇది ప్రజల budget కాదు. నిరంకుశ
ప్రభుత్వయొక్క చిహ్నముగావుంది అంటున్నా. ఏప్పుడుచూచిన కొత్త
పన్నులు ప్రారంభమౌతూ వుంటాయి. ఇదివరకు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వము
బడ్జెటును కొత్తపన్నులతో ప్రవేశపెట్టినట్లుగానే ఇప్పుడుకూడ కొత్తపన్ను
లతో ప్రారంభించడమైంది. ఎవరిపైన వేస్తున్నారు పన్నులు? విశ్వనాథం
గారు తమ ఉపన్యాసములో పరిస్థితులు బాగున్నాయని పంటలకు
ధరలు బాగున్నాయని ప్రజల పరిస్థితి బాగుందని అన్నారు. కాని దీనిలో
ఆఖరు పేజీలో యిచ్చిన లెక్కలను చూచినట్లయితే ధరలనుగూర్చి
index తెల్పుతుంది. పన్నుల వేయదలచిన కొన్ని పంటల ధరలు
చూచినట్లయితే మేరుకెనగ index July లో 954 వున్నది. Decem-
ber లో 572 వరకు పడిపోయింది. ప్రతియొక్క index మేలో 564

11th March 1954]

[Sri P. Rama Rao

పున్నది డిసెంబర్ 502 వరకు పడిపోయింది. ఆలాగే పొగాకు 607 జూన్ లో వుంటే 1953 August నాటికి 379 వరకు పడిపోయింది. ఈ విధంగా వ్యాపార పంటలయొక్క ఫరలు రోజురోజుకు పడిపోవడము జరుగుచున్నది. రైతులకు పంటలు వచ్చేసరికి ధరలు పడిపోవడము రైతు కొనవలసివచ్చేసరికి గింజల ధరలు పెరగడమువల్ల వాండ్లు అప్పులపాలౌతున్నారు. ఇవి గ్రామాలకు వెళ్ళితే కనపడుతుంది. ప్రభుత్వము, ప్రజలను యీ కష్టపరిస్థితులనుండి కాపాడడానికి ఎట్టిప్రయత్నము చేయడము లేదు. ధరలు ఎలకలడగాయ్యుండుటకు ఏచర్యలు తీసుకొనుటలేదు. Budget ఉపన్యాసంలో ప్రజలు నష్టపడుతున్నారని కనీసము సానుభూతికూడ తెలియబరచలేదు. ధరలు పడిపోవడమువల్ల రైతులు నష్టపడి అప్పుల పాలై దుస్థితిలోవుంటే, ప్రభుత్వము ఈ వ్యాపారపంటలపై పన్నులు వేసే సూచనలు తీసుకొచ్చింది. అసలు క్లుంగిపోతున్న రైతులమీద పన్నులు వేయడానికి కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఎప్పుడూ ఆమోదించలేదు. రాను బ్రహ్మముగారు మాట్లాడుతూ కమ్యూనిస్టులు ఎప్పుడు చూచిన పన్నులను వ్యతిరేకిస్తుంటారు అన్నారు. మేము బాధపడుతూవున్న బీదప్రజానీకము మీద పన్నులు వేయడానికి వ్యతిరేకించుతాము కాని భూస్వాములమీదను, లక్షలు సంపాదించిన కోటీశ్వరులమీద పన్నులు వేస్తే కమ్యూనిస్టులు వ్యతిరేకించడము జరుగదు. ఆవిధంగాచేసినపుడు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రభుత్వానికి support చేస్తుంది. బడ్జెటులో సూచించిన అనేక పెద్దపద్దులు ఖర్చులు అవుతున్నాయనే నమ్మకములేదు. మంత్రిగారి ఉపన్యాసముమీదనే, వారికే అటువంటి నమ్మకము ఎక్కడ కనబడదు. క్రిందటి బడ్జెటులో క్రిష్ణా రెగ్యులేటరుకు 20 లక్షలు ఖర్చుచూపెట్టారు. అది ఖర్చు అవుతుందన్న నమ్మకంలేదు. జనవరిలో పని ప్రారంభించు తామని సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పివారు. పని వెనుకపడింది. మార్చివచ్చినా పని ప్రారంభించలేదు. మే వచ్చేవరకు వర్షాలుపడి కృష్ణావస్తుంది. పని అగిపోతుంది. అందుచేత ఆ మొత్తం ఖర్చుకాదు. ఇలాగే అనేక పద్దులున్నవి. కావాలని అనేక పద్దులుచూపించి లోటు చూపించడము జరిగింది. లోటును సృష్టించడానికి ఈ మధ్యపానని పేధము ఒక కారణము. ప్రజలు వద్దన్నట్టి, ప్రభుత్వకమిటీలు వద్దన్నట్టి ఈ చట్టాన్ని ఎందుకు అమలుజరపాలి. అందుచేత లోటు బడ్జెటు కావడానికి ప్రభుత్వముదే బాధ్యత అవుతుందికాని ప్రజలు బాధ్యులుకారు.

Sri P. Rama Rao]

[11th March 1954

ప్రభుత్వ ఆదాయాన్ని నష్టపరుస్తూ, ప్రజలమీద కొత్తపన్నులు రుద్ది నిరంకుశంగా మీ విధానములు అమలుజరుపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. ప్రజలు ఏమిచెప్పుతున్నా పెడచెవినిబెట్టి మీ విధానము కొనసాగించుకోడానికి ప్రయత్నించుతున్నారు. యిటువంటివాటిని కమ్యూనిస్టువారీ సహించదు. కొత్తపన్నులు వేయటమనే మీ విధానాన్ని ఎప్పుడూ సపోర్టు చేయటం వుండదు. మీ నిరంకుశ విధానానికి ప్రజలను బలిచేయటమనేది ఎప్పుడూ జరుగదు. మీరు ప్రజల ఉపయోగముకు ఏమిచేశారు? ప్రజలవిషయం ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా? 1948 సంవత్సరములో జమీందారీ యెట్టి ఒక రద్దబిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. ఆ బిల్లువలన ప్రజలు ఆశించినది ఏమి నెరవేరలేదు. ఆ బిల్లులువలన ప్రజలకేమి లాభంజరుగలేదు. కొత్తచిక్కులుకూడా వచ్చివి. అందుచేత ప్రజలు చాలా బాధపడుచున్నారు ఈ విషయంలో చట్టంలో మార్పులు తీసుకొనిరావాలనీ క్రిందటి శాసనసభలో అనేకమందిసభ్యులు మాట్లాడారు. దీనిమీద cut motion కూడా తీసుకొనిరాబడింది.

కాని ప్రభుత్వం ఆ బిల్లుకు మార్పులు చేయుటగురించి ఆలోచిస్తున్నట్లు ఏమీకనిపించదు. ఇది చాలా ప్రధానమైన సమస్య. ఈ జమీందారీసమస్యను చూస్తూవున్నప్పుడు చాలా ప్రధానమైన భాగంగా వున్నదనే మాట అందరికీ తెలుసుకు ఈ ఎస్టేటుగ్రామాలలో వెంటనే సర్వేచేయవలసిన అవసరమున్నది. కాని ఈ పని చురుకుగా సాగుటలేదు. ఈమధ్య అసెంబ్లీలో యెంతకాలంలో సర్వేపూర్తి అగుతుంది అని ప్రశ్న వేస్తే, 10 సంవత్సరాలలో పూర్తి అవుతుందేమో చెప్పలేమన్నారు. రైతులకు పట్టాలు లేనందువల్ల చాలా బాధలు పడుచున్నారు. తక్కువవిలువలకావాలన్నా - లాండ్ మార్బుగేజీ అప్పు తెచ్చుకోవాలన్నా యితర కోట్ల అప్పులు తీసుకోవాలన్నా, సరియైనపట్టాలు లేకపోవుటచేత, రైతాంగము చాలా బాధపడుతున్నారు. కాబట్టి యీ జమీందారీ భూములను వెంటనే సర్వేచేయించవలసిన అవసరంవున్నది. ప్రభుత్వం అందుకు తగినచర్యలు తీసుకొనటంలేదు. సర్వేస్టాపును పెంచి, కనీసం రెండు సంవత్సరములలోనైనా సర్వేనెటిల్ మెంటు పూర్తి చేయించుటకు ప్రభుత్వం కృషిచేయాలి. ప్రజాఅవసరాలను గురించి పనిచేయనంతకాలం యీ ప్రభుత్వం ప్రజల సానుభూతిగాని, ప్రతిపక్షం సహాయాన్నిగాని

11th March 1954]

[Sri P. Rama Rao

పొందలేదు. యీ బడ్జెట్ ప్రజలకు ఉపయోగపడదు కావున దీనిని త్రోసివేయవలసిందిగా కోరుచున్నాను.

* Sri A. NEELADRIRAO REDDI:— అధ్యక్షా, 1954-55 బడ్జెట్ అతికిష్టపరిస్థితులలో మన ఆర్థిక మంత్రిగారు తయారు చేసినందులకు, అభినందిస్తున్నాను. కాని అవకాశాలున్నా బడ్జెటును లోటుచేసినందులకు శోచనీయముగా వున్నది. ఈ బడ్జెటులో ముఖ్యమైనది ఏమంటే, పల్లె గ్రామాలలో వున్నటువంటి ప్రజాసౌకర్యానికి కావలసిన సదుపాయాలు చాలా తక్కువగా వున్నవి. పట్టణ వాస్తవ్యులకు అవకాశాలు ఎక్కువగా యిచ్చినట్లు తోస్తున్నది ముఖ్యముగా వ్యవసాయశాఖలో అనేక ప్రాజెక్టులువున్నమాట నిజమే. మైసూర్ యిరిగేషన్ పట్ల ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం, శ్రద్ధ మాపించి కనుపించదు. మైసూర్ యిరిగేషన్ పట్ల చాలా యెక్కువ శ్రద్ధ పడవలసిన అవసరం వుంది ఎంతవరకు సదుపాయాలు యివ్వవలెనో అట్టి ఏర్పాట్లు బడ్జెటులో తక్కువగా వున్నవి. గుడ్ల విషయములో చూస్తే చేనేత పారిశ్రామికములు పశుచున్న కష్టాలు, నాగుచేయుచున్న ఆందోళనలు, ప్రతివారికి తెలిసినవే. వారికి చీరలు, దోవతలుపట్ల సదుపాయములు ఎక్కువచేస్తే ఆ ప్రజలకు చాలమట్టుకు బాధలుతగ్గుతవి. నివేళ నస్తలాల గురించి హరిజనులు పడుచున్న అవస్థలు చాలా వున్నాయి. కాబట్టి వారికి తగిన సదుపాయము వెంటనే కలుగజేస్తే మంచిది అగ్ని ప్రమాదాలకుయిస్తున్న డబ్బుచాలా తక్కువ. అది ఎక్కువ చేయాలి. టింబర్ మొదలుకొని యితర పరికరాలు చాలా ఎక్కువ ధరలుగా వున్నాయి గనుక, యిటీకీ 50-0-0 లకు తక్కువ కాకుండాగా యివ్వాలి. విద్యా విధానములో పల్లె గ్రామాలలో ప్రాథమిక విద్య యెక్కువగా వున్నది. వారికి చూతన ప్రాథమిక విద్య గొడ్డలి పెట్టుగావున్నది. దానిని సవరించవలసినదిగా సూచిస్తున్నాను. వైద్యం విషయములో ప్రతిచోట వైద్యం వున్నదికాని పల్లె గ్రామాలలో లేదు. రెండువేల జనాభా గల ప్రతి గ్రామములోను వైద్యచికిత్స సౌకర్యం చేయవలసినదని, నా కోరిక. ఈ వైద్య విషయములో ముఖ్యమైనది ప్రశ్నాతి. మాతాశిశువుల జీవితములు కాపాడటం ముఖ్యం కాబట్టి ప్రతి గ్రామంలో మిడ్ వైఫ్ (Mid-wife) సదుపాయములు తప్పక ఏర్పాటుచేయాలి. చాలాచోట్ల

Sri A. Niladrirao Reddi]

[11th March 1954

యిటువంటి సందర్భము శెంటర్ను లేవు. పల్లె లలో మం త్ర సా ను ల
సౌ క ర్యం ఏ ర్పా టు చేయటంచాలా అవుసరం. రహదారీలు,
కొన్ని చోట్ల రోడ్లువున్నాయి. పల్లెల్లో వారికి మామూలు సౌకర్యా
లకు, రవాణా సౌకర్యాలకు రోడ్లులేవు. రహదార్లను ముఖ్యంగా పల్లె
గ్రామాలలో ఎక్కువగా వేయాలని కోరుతున్నాను. లోటు Budgetను
గూర్చి కొంచెము చెప్పాలి. ఇది సులువుగా సవరణ చేయటానికి అవ
కాశంవున్నది. మద్యపాన నిషేధం పెట్టారు. అది ఎందుకు? రామమూర్తి
కమిటీలో ఏదోచెప్పారుగదా? దానిని వెంటనే అమలులో పెట్టితే,
ఈ మూడు కోట్లు లోటు పోవటానికి చాలా అవకాశమున్నది. ఇంకో
సూచన. మనకు షెడ్యూలు ఆఫ్ రేట్సులో అధిక షేల్లు అనవసరముగా
వుండుటవల్ల మనకు 100 కి 25 రూపాయలు ప్రభుత్వానికి నష్టమువస్తు
న్నదని చెప్పగలము. అది ప్రతితాలూకాలో సవరణ చేయాలి. నేను
మెనక బడిన శ్రీ కాకుళం జిల్లానుండి వచ్చాను. వంశధారా ప్రాజెక్టు
గాలిలో ఎగిరిపోయింది. బాహదా ప్రాజెక్టు ఒకటి, మహేంద్రతనయ,
వాడిగాం ప్రాజెక్టులువున్నాయి. వీటకు estimates తయారై యున్నవి.
వాటిని వెంటనే అమలులోనికి తెస్తే చాలా యకరాలు సాగు అవ
టానికి అవకాశాలున్నవి. గొణామరి గడ్డ ఉద్దానం ప్రాంతములో వుంది.
దానిని బాగుచేయించాలి. దానిని బాగు చేయిస్తే బర్మా కాందిశీకులకు
యివ్వవచ్చును. చాలాభూమి, సుమారు 5000 ఎకరములు, సాగు అవు
తుంది. నీటి వనరులు, సౌకర్యాలు బాగా కలుగచేయించాలి.

Sri S. KASI REDDI:—అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు ఆంధ్రజాతికి
ఆశాజనకంగా మాత్రం లేదని తప్పక చెప్పవలసియున్నది. ఎందువల్లనంటే
గతసారి, మేము అనేక సూచనలు ప్రభుత్వానికి చేయడం జరిగింది.
ముఖ్యముగా మద్యపాన నిషేధ చట్టాన్ని రద్దచేయాలని, జమిందార్ల
కిచ్చేటటువంటి నష్ట పరిహారాన్ని వాయిదా వేయాలని, జమిందార్లు
ఇవ్వవలసినటువంటి బకాయిలు వసూలు చేయాలని ఈవిధముగా అనేక
సూచనలు చేశాము. అంతేకాకుండా, బంజర్లు దాదాపు 35 లక్షల
ఎకరాలున్నాయి. వాటిని పేదప్రజాసీకానికి పట్టాలు ఇచ్చినట్లయిన,
ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ డబ్బువస్తుందని చెప్పడం జరిగింది, ఇంతేకాకుండా,
భూస్వాములమీద అదనపు పన్ను వేసినట్లయితే, ఎక్కువ డబ్బు రాఫ

11th March 1954]

[Sri S. Kasi Reddi

డానికి అవకాశమున్నదని కూడ చెప్పడం జరిగింది. ఈ సూచనలలో ఏ ఒక్కటిగూడ ప్రభుత్వము అనుసరించునువలెనే, ఈనా పోటీలు బడ్జెటు తయారైంది. పోనీ, ప్రభుత్వము దీనిని సమర్థించుకొన్నాడానికి ఏమైనా అభివృద్ధి ప్రణాళికలు పెట్టారా అంటే ఈ బడ్జెటులో అలాంటి సూచనలు కూడ లేవు, మన రాష్ట్రములో వెనుక బడిన ప్రాంతాలు అనేకము ఉన్నాయి. ఈ ప్రాంతాల్లో ముఖ్యంగా చేయవలసిన పనులు ఎన్నో ఉన్నాయి. సాధారణంగా చిన్న చిన్న రోడ్లు, చెరువుల repairs కు కూడ కావలసిన మొత్తం కేటాయించకుండా, కేవలము 8 లక్షలు మాత్రమే కేటాయించడం జరిగింది. ముఖ్యముగా వెనుకబడిన ప్రాంతాల్లో ఎటువంటి అభివృద్ధి ప్రణాళికలు కూడ కనిపించడంలేదు. కేవలం ఉపన్యాసంలోనే వెనుక బడిన ప్రాంతాలమీద మాకు చాలా ప్రేరుణ్ణు దని చెప్పడం జరుగుచున్నది గాని, ఆచరణ రూపములో మాత్రము ఏమి కన్నడడంలేదు. ఉదాహరణకు నెల్లూరు జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతము. అక్కడ hospitals కు గాని hostels కుగాని, లేక ఏమైనా repairs కు గాని డబ్బు కేటాయించలేదు అంటే, ఈ ప్రభుత్వానికి వెనుకబడిన ప్రాంతాల పైన ప్రేమ ఏమాత్రము ఉన్నదో తెలుసుకోవచ్చు. ఆ ప్రేమంతా వట్టిబూటకపు మాటలలో మాత్రమే.

తరువాత ముఖ్యమైన నందికొండలాంటి జాతీయ ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించడానికి ఒక స్పష్టమైనటువంటి ప్రణాళిక యీ ప్రభుత్వానికి లేదు అనేది రోజూచేస్తున్నటువంటి ఉపన్యాసాలవల్ల స్పష్టమౌతున్నది. ఈ నందికొండ ప్రాజెక్టు కొన్నిలక్షల ఎకరాలను సాగులోకి తీసుకొని రాగలిగినటువంటిది అయినపుడు, దీనికి సంబంధించిన నివేదికలు త్వరగా పంపకుండా ఈ ప్రభుత్వము ఆలస్యంచేస్తున్నది. నైజాము ప్రభుత్వము సిద్ధముగా ఉండినప్పటికీనీ, అక్కడి ఇంజనీర్లు నందికొండ ఆనకట్ట 590 అడుగులు వుండాలని చెబుతున్నాకూడా, ఈ ప్రభుత్వము దాన్ని పట్టించుకోకుండా, ప్రజలు అనుమానించేటటువంటి పద్ధతిలో వ్యవహారం జరుగుతున్నదనేది స్పష్టమగుచున్నది. ప్రజలకు కావలసినటువంటి పనులు మాత్రము చేయలేదు కాని ప్రజలదగ్గరనుండి పన్నులు వసూలుచేయడానికి మాత్రము తయారవుతుంది. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలోని ప్రజల కష్టసుఖాలు గమనించకుండా, నెల్లూరుజిల్లా మెట్టతాలూకాలైన దర్శి,

Sri S. Kasi Reddi]

[11th March 1954

పోదిలి తాలూకాలలో మంటలు లేకుండాపోయినప్పటికిని, ఒక్కొక్క తాలూకానుంచీ 1356 ఘనలీనుంచి 1363 తో సహా పన్నులు 5, 6 లక్షలు వసూలుచేయడానికి ఈ ప్రభుత్వము తయారైంది. ఒక్కొక్క తాలూకానుండి 5, 6 లక్షలు వక్కసారి వసూలుచేయడానికి పూనుకొన్నది. కాని ఆప్రాంతాల అభివృద్ధికిగాక ఏవిధంగాను ఖర్చుచేయడానికి సిద్ధంగాలేరు.

తరువాత ప్రభుత్వోద్యోగులలో లంచగొండితనము చాలా పెరుగుతున్నది. Forests కు సంబంధించిన భూమి తగాదాలలో పోలీసులు అనవసరముగా జోక్యం కలిగించుకొని లంచాలు తీసుకోవడం చూస్తున్నాము. ఉదాహరణకు ఈచుధ్య దర్శితాలూకా విరలాపురము అనే గ్రామంలో ఒక పెత్తనంధారుడు అక్కడి రైతులపై చాడిచేసి వారిని గండ్రగొడండతో కొట్టడం జరిగింది. ఆసందర్భమున పోలీసులు దెబ్బలుతెన్నపక్షం వారితోసహా కొంతమంది రైతులనే అరెస్టుచేశారు. ఇది న్యాయము కాదు అని చెప్పినటువంటివారిని కూడా అరెస్టుచేసి, అక్కడికి నాలుగు మైళ్ళ దూరములోనున్న Police Station కు చిన్న బిడ్డతల్లులతో సహా 40 మందిని తీసుకు వెళ్ళి ఎండోపుంచి వారిని నానాయిబ్బందులు పెట్టారు. విచారణ జరపలేదు. విచారణలేదని C. I. చెప్పిపంపలేదు. పోలీసు జులుము ఈరకంగా ఉంటుందని మంచిచేస్తున్నాను. తరువాత దర్శితాలూకా నాయుడుపాలెము గ్రామములో వెయ్యిఎకరాలు forest భూమివుంటే, దానిని అక్కడవున్న కురిచేడు, పొట్లపాడు, బాదాపురం హరిజనులు, బోయలు, లాబాడేలు చేసుకుంటువుండేవారు. ఆ భూమిని వాళ్ళకు యివ్వలేదు. కాని చౌటపాలెంలో 50, 60 ఎకరాలు భూమిగల వాళ్ళుమాత్రం ఉంచుకొనేటట్లు చేస్తూ వారిని ప్రభుత్వం సమర్థించింది. తరువాత ఇలాములు నిషయంలో estates స్వాధీనం చేసుకొన్నవాటికి పట్టాలుయివ్వకుండా, పోలీసులకు ఎవరు లంచాలుయిస్తే, వారు సాగు చేసుకోవచ్చుననే తీరులో వ్యవహారం జరుగుచున్నది; అగ్రహారము దారులకుమాత్రమే యిస్తున్నట్లు తెలుస్తున్నది. ఇటువంటి విధానాన్ని ప్రజల్లో ఒప్పుకోరు. మీరు వారికి సమాధానం చెప్పుకోవలసియుంటుంది. కనుక యిప్పటికై నా ప్రభుత్వము తమ దృఢభావాన్ని మార్చుకొని పేదప్రజలకు ప్రోత్సహనపలసిగదని విజ్ఞప్తిచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

11th March 1954]

Sri C. PRABHAKARA CHOUDARY:— అధ్యక్షా, చేనేత పారిశ్రామికులు, వాణిజ్యముకొని నిరుద్యోగ స్యనుస్యనుండి రక్షణ పడడానికిగాను ఉద్దేశించి రెండు సంవత్సరాలు అయింది. క్రిందట మద్రాసు రాష్ట్రంలో ఉండినపుడు ఈవిషయంలో ఒక తీర్మానం చేశారు. రంగుచీరలు, దోవతులు చేనేత పారిశ్రామికులకు ప్రత్యేకంగా కేటాయించాలి అనే తీర్మానం చేసి కేంద్రప్రభుత్వమునకు recommend చేస్తూ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేశారు. ఆంధ్రప్రభుత్వము ఏర్పడిన తరువాతగూడ అదే తీర్మానం pass చేయబడింది. కాని, ఇంతవరకు అది అమలు జరుపబడలేదు. ఇది ఇంతవరకు అమలు జరపబడనపుడు మన ప్రభుత్వము మరేమైన చర్య తీసుకొన్నదా? కనిపించు మన గాష్ట్రంలో ఆ చేనేతబట్టను ప్రోత్సహించడానికి, మిల్లుబట్టను నిరుత్సాహపరచడానికి ఏమైనా చర్యతీసుకుంటుందా అంటే ఏమిలేదు. ఆ తీర్మానంకూడ కేవలం ఏరి కల్లనీళ్లు తుడవడానికేనని చెప్పవలసి వస్తున్నది. అసలు ముఖ్యంగా చేనేత బట్టలు అమ్ముడు కావడంలేదు. మూలధనమంతా నిలువ సరుకుపైన వుండిపోయింది. అందుచేతనే ఈ క్లిబ్బపరిస్థితి ఏర్పడింది. అసలు విషయమేమిటంటే చూటికి 40 వంతులు ఎక్కవధరకు నూలు కొనుక్కోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. సాధారణంగా చేనేతపరిశ్రమ మిలుబట్టలతో పోటీచేయడం చాలా కష్టంగా ఉంటుంది. అందులోను చూలుధర మరీ ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఇది ఇంకా కష్టంగా యుంటుంది.

ఇక చేతిపరిశ్రమలు అభివృద్ధి గురించి ఆలోచించినట్లయితే, ఈ రాష్ట్రంలో తోళ్ల పరిశ్రమ చాలా నష్టపడిపోయింది. చాలాచోట్ల ఈ shops మూసివేశారు. దీని అభివృద్ధికి మన రాష్ట్రములో అవకాశాలున్నాయి. వాటికి ప్రత్యేకంగా పెట్టబట్ట లేకపోవడంవల్ల మూలపడినాయి. దానినిగురించి ప్రభుత్వము కృషిచేయవలసి ఉంటుంది. అంతే కాకుండా మన రాష్ట్రంలో, చాలా పట్టణాలలో metal industries, చాలాచోట్ల ఉంటూ యుండేవి. వీటిని గురించి ప్రభుత్వము ఏవిధమైనటువంటి జాగ్రత్త తీసుకోనడంలేదు. ఈ పరిశ్రమకు ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు పెట్టవలసి యుండుటవల్లను, మాడిసరుకుల ధరలు ఎక్కువగా పెరిగిపోయి తయారైనటువంటి సరుకు ధరలు తగ్గిపోవడం చేతను ఈపరిశ్రమకు పోటీనిచ్చినందువల్లను, ఈపరిశ్రమ పూర్తిగా వెను

Sri C. Prabhakara Choudary] [11th March 1954

కకు పడిపోయింది. దీనిని కాపాడడానికి ఏవిధమైన చర్య ప్రభుత్వము తీసుకోలేదు. కేవలం ప్రచారాతో మాత్రము, మేము చేతిపరిశ్రమలు అభివృద్ధి పరుస్తున్నాము. స్కూళ్ళలో ఖద్దరు వడికిస్తున్నాము, దీనికిగాను కొన్ని ఆశ్రమములు ఏర్పాటు చేశాము, అదిచేశాము, ఇది చేశాము అని చెప్పడం జరుగుచున్నదేగాని, నిజంగా వీటి అభివృద్ధి ఏమాత్రం కను పించడం లేదు. ఎక్కడో కొంతమంది ఖద్దరు వడకుచుండినంతమాత్రం చేత, చేతిపరిశ్రమలు వృద్ధిపొందుతున్నాయని చెప్పడం సరియైనదికాదు, వీటి అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం నిజంగా ఏమిచేయడంలేదనే చెప్పవలసి యున్నది.

అంతే కాకుండా మన దేశములో పట్టణములలో అనేక చోట్ల యీ metal పరిశ్రమ చక్కగా జరుగుచున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీ పరిశ్రమను వృద్ధిచేయటానికి తగుశ్రద్ధవహించి, కేంద్రప్రభుత్వము నుంచి కావలసిన సహాయము లభించగలదు. మనరాష్ట్రంలో రాజమండ్రి, కాళహస్తి యింకా అనేకచోట్ల metal పరిశ్రమలు పూర్తిగా వృద్ధిఅగుచున్నవి. రాజమండ్రిలో అల్యూమినియము పరిశ్రమగూడా జరుగుచున్నది. దీనికిగాను అక్కడక్కడ డిపోలుపెట్టించి యీ metal పరిశ్రమను వృద్ధికి తెచ్చుని ప్రభుత్వాన్ని కోరుచున్నాను. ఈ పరిశ్రమవల్ల ప్రజలకు కావలసిన సామగ్రి లభించగలదు. రాజమండ్రి, ఇంకాయితర కేంద్రాలవారు యీ మెటల్ జెప్పించి యివ్వమని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడిగితే, యంతవరకు ఖాతరుచేయలేదు. ఈ అల్యూమినియం పరిశ్రమ సహకార సంఘాలద్వారా నడిపించినట్లయితే, ప్రభుత్వానికి దీనిమీద పన్నులద్వారా ఎంతో ఆదాయం రావటానికి అవకాశమువున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం యీ metal తెప్పించి పెద్దపెద్ద వ్యాపారస్తులకు అమ్మివేస్తున్నారు. రాష్ట్రములో పలుచోట్ల డిపోలుపెట్టించి, యీ పరిశ్రమవృద్ధికి జేమ్మని ప్రభుత్వానికి ఒక memorandum ద్వారా తెలియజేసుకున్నాము. ఈ విషయములో ప్రభుత్వం ఏవిధమైనచర్య తీసుకోలేదు. డిపోలు పెట్టించలేదు. ఇప్పటికైనా యీ పరిశ్రమ పడిపోకుండా ప్రభుత్వం త్వరలో శ్రద్ధవహించి, ప్రజలకు సహాయపడుటకు తగు చర్యతీసుకుంటారని ఆశిస్తూ, యంతటితో విరమిస్తున్నాను.

11th March 1954]

Sri T. NAGI REDDI:— అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటున మా వేతన ప్రారంభమై యిప్పటికి మూడురోజులుయింది. ఈ రోజులలోను మాట్లాడిన సభ్యులందరు ప్రభుత్వపక్షంవారు కానియ్యండి, ప్రతిపక్షంవారు కానియ్యండి, అందరుకూడ ఒకవిధమైన నిరాశ, నిస్పృహలతో మాట్లాడారేకాని, ఇందులో ఒకరుగూడా ఆశతో మాట్లాడినవారు కనబడలేదు. ముఖ్యంగా ప్రతిపక్షసభ్యులలో ఎక్కువ గానిరాశకూపినవారుకనబడ్డారు. శ్రీ గున్నయ్యగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడైతే నేమి, Subbarayudu గారు, సందా నాకాయణప్పగారు, పెంటన్నాయుడుగారు అయితే నేమి, వీరు మాట్లాడినప్పుడు చెప్పినమాటలవల్ల అంతా స్పష్టపడుతున్నది. వీరు చెప్పినమాటలు అండరము విన్నాము. ఇప్పటి పరిస్థితులు ఏవిధంగా వున్నవో బోధపడ్డవి. ముసలివారైనా ప్రొద్దుననుంచి సాయంకాలము వరకు చాలా ఓషికతో కూర్చుని వింటున్నందులకు మన ప్రకాశంపంతులు గారిని నేను అభినందించవలసివచ్చేది. వారు జాగ్రత్తగా ఎప్పటికప్పుడు అన్ని విషయాలు వింటూనేవున్నారని అనుకుంటున్నాను. అదేవిధంగా శ్రీ విశ్వనాథంగారు ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో ప్రతిపక్షమునందు వున్నప్పుడు ఏవిధంగా ఎంతో ఓషికతో కూర్చునియుండేవారో, యిప్పుడు వారు మంత్రిగారు అయినప్పటికిని చాలా ఓషికతోనే కూర్చున్నారు. ఇక తక్కిన మంత్రులందరికీ విషయాలన్నియు వారికళ్ళకు కనబడినట్లుగానే వున్నవి. అయినను ఒకమంత్రిగూడా యీ విషయం ఎమియు పట్టించుకున్నట్లు కనపడదు. ఒకరోజున యీ కర్నూలు పట్టణములో మంత్రులుగాని, గవర్నరుగాని, ఎవ్వరూ లేకుండాపోయారని ఒకసారి నేను పత్రికలలో చదివాను. ఈ విషయం ఎంతో హాస్యాస్పదముగా కనబడ్డది. మంత్రులయొక్క శ్రవణశక్తిగూరించి. ర క ర కా లు గా విమర్శలువస్తున్నవి. సభ్యులు అన్నివిధములైన సమస్యలు తీసుకొనివచ్చి, వాటికి సంబంధించివున్న విషయాలుఅన్ని చెప్పేది ఈ బడ్జెటు సమావేశములోనే. ఈ సమావేశము గత సమావేశముకన్న అతి ముఖ్యమైన సమావేశమని సభ్యులందరికీ తెలుసు. చెప్పేది ఏమిటో తెలుసుకోవాలని ఆతురతలేని మంత్రులు రేపుప్రొద్దున మనము చెప్పేది చేస్తారు అనేటటువంటి ఆశ, నిరాశఅయిపోవచ్చుగదా! వారు ప్రజాప్రతినిధులుగావచ్చి మంత్రుల పదవులలో వున్నామనసంగతి గుర్తించు

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

కోకపోతే, వారు మున్నుండు చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులను ఎదుర్కోవలసి వస్తుందనే విషయం నేను వారిని హెచ్చరిస్తున్నాను. ఈ మూడు రోజులపై సమావేశమును చూచి ఈవిధంగా చెప్పవలసి వచ్చినందులకు నేను చాలా బాధపడుచున్నాను.

ఈ బడ్జెటును చూస్తే, నూతనంగా ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోగలిగాం అనే సంతోషంతోంది. ఈ బడ్జెటు పరిస్థితులలో రూపొందింది? ఇప్పుడున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏమిటి? ఆ పరిస్థితులను బాగుపర్చటానికి ప్రభుత్వములోవున్న మంత్రివర్గము తీసుకోవలసిన చర్యలు ఏమిటి? అనే విషయము కొంచెము ప్రత్యేకంగా ఆలోచించినట్లయితే, దురదృష్టవశాత్తు శ్రీ విశ్వనాథం గారి బడ్జెటు speech మొదటినుంచి కడపటివరకు చదివినా, అప్పుడు వున్న పరిస్థితులకన్నా, యిప్పుటి పరిస్థితులు ప్రజోపకరంగా లేవు. కాబట్టి పరిస్థితులు ఏవిధంగా చక్కబడగలవనే ఆలోచన మృగ్యమైంది. ఆ పరిస్థితులనుంచి బైటపడటానికి మార్గాలు ఏమిటి? ఇది దేశములో యీ నాడు ప్రతిబిక్కిరించి ఎదుర్కొంటున్న సమస్య. ఈ సమస్యను పరిష్కరించేముందు ఆ సమస్యయేమిటో ముందు అర్థము చేసుకోవలసిన అవసరము వున్నది. నేను యీనాడు ప్రభుత్వముచేత ప్రతిపాదించబడిన ఈ బడ్జెటును అంతా తిరగవేసి చూచాను. అసలు ఈ సమస్యను అర్థము చేసుకొనుటకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నించినదా అని నేను సందేహపడుచున్నాను. బడ్జెటును prepare చేయడమే తెలియలేదని నేను అనుకుంటున్నాను. బడ్జెటు అంటే నాలుగు అంశాలతో కూడినది కాదు. ఒక జమఖర్చులను గురించిన పట్టికకూడా కాదు. ఒక కుటుంబానికి వచ్చే ఆదాయము, దానికి అయ్యేటటువంటి ఖర్చు, ఆ కుటుంబానికి తన పరిస్థితులనుబట్టి ఏవిధంగా ఖర్చుపెట్టాలి, కుటుంబము ఎంతకాలము తగినట్లుగా అభివృద్ధి అవుతుంది; అనే దూరాలోచనలేని కుటుంబ యజమాని, తన పరిస్థితులను గమనించకుండా యిష్టమువచ్చినట్లు ఖర్చుపెడితే, వచ్చే తేడా గ్రహించగలిగినప్పుడు, అది వ్యక్తిత్వము అనివించుకుంటుంది. అట్లాగే మన ప్రభుత్వముగూడా తనకున్న పరిస్థితులతో అవలోకించటానికి తగిన మార్పులను ఈ బడ్జెటులో సూచించలేదని నా నేరారోపణ. ఇప్పుడున్న పరిస్థితి ఏమిటి? ప్రభుత్వముగూడా తగిన

11th March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi

అంటున్నారు. ఎందుకు లేదు? ప్రజల చేతులలో ఈనాడు డబ్బులేదు కాబట్టి, అంటే ప్రజల బీదత్వం ఎక్కువ అయినకొద్దీ, ప్రభుత్వము యొక్క పేదరికముగూడా ఎక్కువవుతున్నట్లుంటుంది. ప్రజలయొక్క స్థితులనుబట్టి, ప్రభుత్వంయొక్క పరిస్థితులుగూడా మారిపోయినవనే విషయం దృఢాంతంగా ఈ బడ్జెటు రుజువుచేస్తున్నది.

Sales Tax వల్ల వచ్చే ఆదాయం రాలేదు అంటే, ప్రజలు కొన గలిగినంత కొనలేకపోతున్నారు. అంటే, ప్రభుత్వానికి రాగలిగిన ఆదాయం రావడంలేదు అని అర్థం. ప్రజలు నిన్న మొన్నటివరకు చూచిన entertainments ఈనాడు చూడలేకుండా పోతున్నారు. ఈనాడు దేశములో వచ్చిన దుర్భరమైన నిరుద్యోగమువల్ల రాను రాను ఆ percentage ఎక్కువ అవుతున్నది. ప్రజలయొక్క కొనుగోలుశక్తి నాశనమయిపోతున్నది. అప్పుడు ప్రభుత్వముయొక్క కొనుగోలుశక్తి గూడా తగ్గుతువున్నది.

దీన్ని పరిష్కరించటానికి శ్రీ విశ్వనాథంగారు ఒక చిన్నసూత్రమును కనుగొన్నారు. అదేమిటంటే. ప్రజలమీద కొత్త పన్నులు వేయడం, దానిద్వారా యీ సమస్య పరిష్కారం కాదుకాని, ప్రజల కొనుగోలుశక్తి మరింత క్షీణిస్తుంది. అది మార్గంకాదు. అది ఒక vicious circle, అది అందరిగొంతు కోస్తుంది. ఇటువంటి దుర్భరమైన పరిస్థితులు యీనాడు వున్నవని, సభ్యులలో చాలామంది చెప్పి యున్నారు. ముఖ్యంగా schedule caste నుంచి వచ్చిన సభ్యులు గాని, హరిజనులు ఎన్నుకొన్న సభ్యులుగాని ప్రజలయొక్క పరిస్థితులను గురించి చెబుతూ, ప్రజల కొనుగోలుశక్తి దిగదినము దిగజారిపోతున్నదని చెప్పారు. మనము ప్రత్యేకముగా ఆలోచించవలసిన అవసరములేకుండా పోతున్నది. మరల వాటిని ఎట్లాచక్కబెట్టుకోవాలి?

మన ప్రజలు పేదప్రజలు. మన రాష్ట్రము బీదరాష్ట్రము. మనము ఈనాడు ప్రజలసొమ్ము ఎంతోపొదుపుగా వాడుకున్నప్పుడే ఘనకువచ్చే ఆదాయమునకు తగినట్లుగా మన ప్రభుత్వము నడపగలము. మనము ఎంత పొదుపుగా ఖర్చుపెట్టుకోగలమో అన్నటువంటి ఆలోచన ప్రభుత్వమునకు వుందా, లేదా అనేటటువంటిది ఈనాటి ప్రభావసమస్య దీన్ని

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

గురించి ప్రభుత్వముయొక్క అభిప్రాయ మేమిటో బాగా అర్థమవుతున్నది.. బడ్జెటులంతా వెదకిచూస్తే అందులో ఏమీ కనబడదు. బడ్జెటుపైన సభ్యులు ఈనాడు ప్రభుత్వం యేవిధంగా ప్రభులసొమ్ము దుర్వినియోగము చేస్తున్నదో, విడిచిడిగా చెప్పారు. ఒక కుటుంబముయొక్క యజమాని తన యింటికి ఖర్చు చేస్తున్నప్పుడు కుటుంబముయొక్క అభివృద్ధినిగురించి, ఖర్చునుగురించి తగిన ఏర్పాటు చేసుకోవాలిగాని, యితరత్రా ఖర్చుచేసుకునేదానికి వీలులేదు. మన ప్రభుత్వం చూద్దామంటే ఖర్చులు ఒకేసారిగా తీసుకొని, ముందువెనక అనేది లేకుండా ఖర్చుచేయటానికి తలపెట్టుచున్నది. దీనికి ఒక ఉదాహరణం చెబుతున్నాను. శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు ఒకదినం ఈ శాసనసభలో మన గవర్నరు తన జీతక్షులలో కొంతభాగము తగ్గించుకోవటానికి ఒప్పకున్నం దులకు యెంతో ఉగ్గడించిఉచ్చారు. గవర్నరుగారికి కొత్తయిల్లు కట్టడముకాదు. Official Residence of the Governor కు ఖర్చుపెట్టవలసిన సొమ్ములంతా 98,03,500 రూపాయలు. ఇంతేకాకుండా, furniture కు, repairs కు ఖర్చుచేసేది నాజీవితములో నేనెన్నడూ పూహించటానికి వీలులేనంతసొమ్ము. కొన్ని లక్షలకు ఖర్చుపెట్టిన తరువాత, యింకా ఖర్చుచేయడమనేది ఎందుకో నాకు అర్థముకావడము లేదు. ఇది ఒకచోట వేసినపద్దు. మరొకచోట చూస్తే యింకొక పద్దు కనిపిస్తున్నది. గవర్నరుగారి భవనానికి మైనరు works క్రింద కొంత కేటాయించారు. Minor repairs కు 50,000 రూపాయలు అయితే, ఇక వారి ప్రెవేట్ శెక్రటరీకి, వారి staff కు ఎంతో ఖర్చుపెట్టుతున్నారు. గవర్నరు residence కు, minor works కు యాభై వేల రూపాయలు, యింటి మరమ్మత్తు పద్దుక్రింద 93,080 రూపాయలు చిల్లర పద్దులక్రింద మరో యాభై వేలు, మతికొంచెము ముందుకుపోయి చూస్తే ఒకలక్ష పది పాడువేల రూపాయలు సివిల్ వర్కు పద్దుక్రింద కేటాయించినట్లు కనబడుతున్నది. అతిధిగృహానికి అయిదులక్షలు విడదీస్తున్నారు. ఈవిధంగా గవర్నరుఖర్చు మనశక్తికి మించినదై కూర్చుంది. మనది పేద రాష్ట్రం. మనం బీదవారం అని తెలిసికూడా పెద్దవాళ్ళకు, గవర్నరుకు యిళ్ళుకట్టించియున్నా, పేదవాళ్ళకు యిళ్ళుకట్టించటానికి ఒక లక్షరూపాయలుగూడా ఖర్చుచేయజాలమని అంటున్నారు. ఆంధ్ర రాష్ట్రము

11th March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi

లోని రాష్ట్రము. మనము ఎన్నో త్యాగాలు చేసి సంపాదించుకున్నాము. మంత్రివర్గములో కూర్చున్నవారు యిప్పుడు దీన్ని గాంధీగారు చెప్పిన రామ రాష్ట్రమని చెప్పగలరా? ప్రజలకు తిండిలేకుండా అలసటించిపోతున్నప్పుడు కూరల్ పొనే తీలు పెట్టడానికి ఒక లక్ష గూడా కేటాయింపడానికి ఏలులేని శాస్త్రాగ్ర్య సమయము లో, ఈనాడు యిక్కడ వచ్చి నివర్తురుగానికి లక్షల కొద్ది ఖర్చులు చేసినా ఈ మంత్రివర్గానికి ఏ విధంగా మంజూరు చేస్తున్నది? ఈ విధంగా విచ్ఛలించిడిగా ఖర్చు చేయడం వలన ఈ మంత్రివర్గము యిప్పుడు కొత్తగా వేస్తామనే పన్నుల వల్ల వచ్చే ఆదాయమును సద్వినియోగ పరుస్తారని నమ్మక మేమిటి? ప్రజలు ఎవిధంగా నమ్మగలరు? ఈ విధంగా ప్రజల సొమ్ము దుర్వినియోగము చేయడం వలన మనము రాష్ట్రము ఎందుకు తెచ్చుకున్నాము? ఈలాంటి ఖర్చులు పెట్టుకొనడం ఎవరు సంతోషించటానికి? ప్రజలు ఈ ఖర్చులు సహిస్తారా? ఈ మంత్రివర్గానికి ఎందుకు ఆలోచన లేకపోయింది? ఈనాడు ప్రజల సొమ్ము దుర్వినియోగమవుతున్నదని ప్రజలు గ్రహించక పోలేదు.

House Building Co-operative Societies ప్రభుత్వం పెట్టుతున్నది ఎవరికోసం? మధ్యతరగతి వాళ్ళ కొరకా, భాగ్యవంతుల కొరకా? రెండువందలు, మూడువందలు జీతాలు తెచ్చుకునే వాళ్ళకు వుపయోగపడటానికేనా, ఈ సొసైటీలు పెట్టింది?— మద్రాసు లో చేసినవి, గుంటూరులో చేసినవి, మా అనంతపురం జిల్లాలో ప్రభుత్వం చేసిన పనులు చెప్పమంటారా? మధ్యతరగతివారందరికీ Co-operative House Building Society ద్వారా యిల్లకట్టిస్తామని చెప్పి ఈ కర్నూలు పట్టణములో ధనికవర్గానికి చెందిన షరాబులకొరకు 30 లక్షలు అప్పు యివ్వటానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. మద్రాసులో ఇప్పుడు ఇక్కడ మంత్రిగారున్న పట్టాభిరామారావుగారికి, పాపము! ఆయన బీదవారని కాబోలు, ఆయన యిల్లుకట్టుకోటానికి డబ్బు అప్పు యిచ్చింది. తరువాత సంజీవరెడ్డిగారికి ఒక అప్పు, గుంటూరులో ధనికులకు అప్పు ఎందుకు యిచ్చింది. వీరంతా బీదవారనా? అసలు వీరికి అప్పు ఎందుకు యివ్వాలి? మొన్న ప్రశ్నోత్తరముల సమయంలో మంత్రి సంజీవయ్య గారిని హరిజనులకు యిండ్ల స్థలాలు యిచ్చారా అని అడిగితే, వారి

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

యిచ్చింది జాచెడు భూమి లేక పోగా ఆవిషయం యింకా investiga-
tion లో వున్నదని చెప్పారు. ఈ investigation ఎన్నాళ్లు? వానికి
భూములు, యిళ్ళసలాలు యిచ్చామని లెక్కకు చెప్పటానికి శ్రీకాకుళం
జిల్లాలో ఒక గ్రామములో ఒక్కరికే ఒక్కరికి యిచ్చామని చెప్పుకో
గలరు అనుకుంటాను. అదీగూడా ప్రభుత్వ స్వతంత్రమీద యిచ్చిందా?
సంజీవరెడ్డిగారు అక్కడ పర్యటనకు వెళ్ళినప్పుడు ఎవరో ఒక దానపరుడు
యిస్తే, అది యిచ్చాము అని జవాబుయిచ్చారు. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా
అఘోరిస్తున్న నామాన్య ప్రజానీకానికి యిళ్ళు కట్టించుకోటానికి, భూవసతి
కలిగించుకోటానికి సహాయము చేయమని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతుంటే,
సంజీవయ్యగారు యీ శ్రీకాకుళం పుదాసారణమాత్రం చెప్పగలుగు
తున్నారు.

ఈ 5 సంవత్సరములనుండి లక్షలకు లక్షలు ఖర్చుపెట్టి, యెవ్వరికి
భూవసతి, గృహవసతి కల్పించుచూ, మేలు చేకూర్చుచున్నారో ప్రజలకు
అర్థం అవుతుంది. బీదలకు నివేళెసలాలు చూపలేని ప్రభుత్వం ఈవిధంగా
అప్పులు పెట్టడం, యిదిలోటు బడ్జెటు అనా? అందులకని బీదప్రజలపై
పన్నులు వేస్తున్నది యీ ప్రభుత్వము! దానికని 30 లక్షల రూపాయలు
కేటాయించడం అన్యాయం కాదా? గృహవసతికి ఖర్చుపెట్టడానికి,
అందుకుడబ్బు కేటాయించడానికి అనిచెప్పిన తరువాత, మీరు వేసే
పన్నులను మేము తిరస్కరిస్తుంటే, పన్నులు వేయకుండా యెట్లా
ప్రభుత్వము నడుస్తుందని కొంగజపం చేస్తున్న మిత్రులకు నేను యేమి
సమాధానం చెప్పగలను? జాగ్రత్తగా ఆలోచించి చూస్తే, యీ
ప్రభుత్వము, ఆంధ్ర రాష్ట్రము యేర్పడిన తరువాత, లోటు
budget అనుకొన్న వారు, లోటు రాష్ట్రం అనుకొన్నవారు, దేశంలో
ప్రజలకు కలిగేటటువంటి ఫినిస్థితుల వల్ల, రానురాను, ప్రజలు బీదలు
వుతుంటే, ప్రజోపయోగమనకని పెట్టే ప్రభుత్వ ఖర్చులు చూస్తే ఈ
ప్రభుత్వమునకు ఖర్చులు యేలాగువ చేయాలో తెలియని, ప్రభుత్వ
దరిపాలనా నిర్వహణ యెట్లా పూడాలో తెలియని, ఈ
ప్రభుత్వమునకు ఒక దమ్మిణీ కూడా యెక్కువ ఉన్న యివ్వడం తీరిని
అన్యాయం అవుతుంది. అందువల్ల ఈ అదనపు పన్నుల ప్రతిపాదనలను
మేము స్పష్టతీయ జాలము. ఈ ప్రభుత్వము, ప్రజలకు డబ్బులు

11th March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi

దుర్వినియోగము చేయదల్చుచున్నదనే విషయమును నేను ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకు వచ్చితిరాలి. శ్రీవిశ్వనాథంగారు పాపం అదీ యిదీ చెప్పి, చెప్పి, మనకు చాలాలోటు వున్నది, ఈ లోటును మనం భర్తీ చేసుకొనుటకు నిజంగా కొత్తపన్నులు వేయకుండా యింకొక రీతిగా తీరేది లేదని చెప్పారు. మూడు కోట్లలోటును పూర్ణంగానికి కోటి రూపాయలు ఈ కొత్తపన్నుల ద్వారా వస్తుందని చెప్పారు. మిగిలిన Revenue deficit ను మరొక రూపములో భర్తీ చేస్తామని అంటున్నారు. దానిని గురించి మీరు ప్రశ్నిస్తారేమో, అది, "The revenue deficit will be covered at least in part by additional taxation and other measures. There are likely to be some lapses in the provision for capital expenditure." ఆ lapses యేమిటో అని నాకు తెలుసు. భైరవవాని తిప్ప project వారు కట్టలేరని వారికి తెలుసు. ఇంతవరకు మైసూరు ప్రభుత్వంతో యెట్టి అంగీకారమూ కుదరలేదని తెలిసికూడా, ఆ ప్రాజెక్టుకు 5 లక్షల రూపాయలు ప్రభుత్వము కేటాయించినది. అదియేది? ఇదంతా ప్రజలను కేవలమూ మభ్యపెట్టి దానికా? ఆలాగుననే కేప్ కామెరాన్ నుంచి బెనారస్ కు పోయేరహదారిపై రెండు బ్రిడ్జిలు కట్టుటకు రెండు లక్షల రూపాయలు కేటాయించినది. పామిడి దగ్గర ఒకవంతెన, కర్నూలు దగ్గర తుంగభద్రానదికి ఒక వంతెన. వాటికి యే యేర్పాట్లు కాలేదు. అవి ఈసంవత్సరం యేవిధంగాను కావని నాకు తెలుసును. ఈ సంవత్సరము ప్రారంభించలేదు. ఇక రానున్నది వర్షాకాలము కాబట్టి, ఒక వేళయిప్పుడు కట్టుటకు ప్రారంభించినా ఒకరాయికూడా లేదు ఈధనము యెందుకు కేటాయించినట్లు? యిప్పుడు ఈ విధముగా కేటాయించిన తరువాత లోటు వచ్చిందని చెప్పి, లోటు తీర్చుటకై, పన్నులను పెంచి, పన్నులు పెంచిన తరువాత, దానిని కట్టలేక పోయామని చెప్పడానికా? ఇట్లు చేయలేని కార్యక్రమము ఎప్పుడు ప్రారంభించగలము నేది అర్థము చేసుకొనుటకు అది కండ్లకు కట్టినట్లు కనబడుతోంది. ఈనాడు capital expenditure పేరుపెట్టి, తక్షణం చేయుటకు కార్యక్రమమునకు లెక్కలకు మించినటువంటి మొక్కలను డబ్బు కేటాయించి, తద్వారా లోటు బడ్జెటును తీర్చుకోవడం గృహనాశం, అదీ ప్రాంత ప్రమాదకరమైనది విషయము. అదికూడా

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

capital expenditure క్రింద సరిదిద్దు-కోవడం కోచనియమైన విషయము. తక్కువ ఖర్చుపెట్టడానికి గాను, యేగవర్నరు, మంత్రుల షర్తులను సందర్భంలోనూ అయ్యేఖర్చులను, తదితర అసవసర ఖర్చులను చేయకుండా మిగల్గు కొన్నట్లయితే, యేనాడు ప్రభుత్వమునకు పున్న షబ్బు అయిపోయిందని చెప్పనవసరములేదు. ప్రజాప్రజోపయోగ కార్యక్రమములకు కేటాయించిన మొత్తమును అవసరము లేక పోయినదని పేర్కొనినట్టి, ఆపనులు నిర్వహించకుండా, ఆడబ్బుతో లోటును భర్తీచేయుచు చాలా ఘోరము. నిజంగా యిదిసహించరాని విషయము. There are likely to be some lapses" అనే బదులు, "There are bound to be lapses" అని మారుస్తే ఆ capital expenditure పద్ధతి క్రింద, చాలా బాగుంటుంది. "ప్రజోపయోగకరమైన కార్యక్రమముల కయ్యే ఖర్చు తగ్గిస్తాము, మీకు యేమీ భయంలేదు. మిగిలిన Revenue deficit ఒక కోటిరూపాయలు పన్నుల రూపంలో భర్తీ చేస్తాం" అని చెప్పడం, మిగిలినది ప్రజలకు ఖర్చు పెడతాము అని చెప్పడం చాలా గమనార్హం. ఈ budget లోటును తగ్గించి, సాఫ్ట్‌సీదాగా Revenue and expenditure ను చేస్తామనడం (balances) చాలా ఘోరము. ఇది నిజంగా సహించరాని విషయం. ఇది ఒక అపరాధం. ఈ budget లో, ఈ విధంగా ప్రజానీకాన్ని మభ్య పెట్టినట్లయితే, ప్రభుత్వము చేసిన ప్రయత్నమునకు, మేము తప్పుకుండా నిరసన తెలియజేయడం అత్యవసరం. Capital expenditure ను అత్యధికముగా ఖర్చు చేయుటకు, అధికారము లోనికి వచ్చిన మూడు రోజులలోనే అందరు మంత్రులు Kurnool—Cuddapah canal చూచి వచ్చినవారే. ఆనాడు నిజంగా రాయల సీమవారు కళ్ళు బాగా తెరచి చూచారంటే, వారనుకొన్నట్లుగా, ఆశించినట్లుగా యేదో పదియేకరముల భూమికైనా నీరు పారుతుందేమో అని అనుకొన్నాను. కాని అది యేమైనది? దానికి గత budget లో యందులకు కొంత మొత్తమును కేటాయించారు? ఆపని జరిగుతుందని ప్రజలు వేయికళ్ళతో చూచారే! దానినిబట్టి గ్రహించవలసినది, ఈవిస్తరణగూడా చేయబావడం లేదని. అందుచే ఈభైరవవా, తిప్పప్రాజెక్టును రాయలసీమవారిని తృప్తిపరచుటకు ఈ బడ్జెటులో పెట్టారు. ఆపాతసంగతి యేమీలేదుకదా, ఈ క్రొత్తసంగతినిగూర్చి

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

ఏమీ పని జరిగదని మధ్యనిషేధంమీద కమిటీని వేసినప్పుడు గత అసెంబ్లీ సమావేశంలో ఒక విషయం చెప్పాను. ఇప్పుడు కమిటీలు లెక్కలేనన్ని వేయడం రిపోర్టులు తయారుచేయడం జరుగుతున్నది. అగ్రేరియన్ రిపోర్టుని కమిటీనాళ్ళు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. జి. సి. కుమారప్ప కమిటీ వారు ఒక రిపోర్టును ఇచ్చారు. దాన్ని ఒక షెల్ఫ్ లో వేశారు. మద్రాసు అసెంబ్లీవారు land reforms గురించికూడా రిపోర్టు తయారు చేశారు. నాటినికూడా షెల్ఫ్ లో పడేశారు. రూరల్ వెల్ ఫేర్ కమిటీ ఒకటి వేశారు. అది ఇచ్చిన రిపోర్టును మూలపడేశారు. రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ ఎంక్వైరీ కమిటీ ఒకటి వేశారు. వాళ్ళు ఇచ్చిన లెఖలు సూచనలు ఒక మూల ఉన్నాయి. ఏ సమస్య వచ్చినా తప్పించుకోవడానికి ప్రభుత్వానికి అది ఒక మార్గం. Land reforms గురించి విశ్వభంగంలో మూట్లాడారు. We are appointing an expert

గురు. ఎదుకంటే నలుగురూ కూర్చుని చేసిన విచారణ నాకు గాలేదు. మేము ఒక expert ను వేస్తాం. ఎవరి వేస్తే ఆయన రి అనుకోవాలి. ఆయనచెప్పింది ఆచరణలో పెడతారు అనుకోలేదు. Assignment of waste lands గురించి ఒక Cabinet ఉన్నది అనుకోవాలి. వాళ్ళు అలోచించిందేమిటని నా ప్రశ్న? చెప్పడం చాల గొప్ప ప్రవేశపెడితే ఎంతో చర్చించి ప్రభుత్వం వారిని చెప్పారు. బంజరుభూములను శివాయి అని చెప్పారు. అది నాటి Cabinet లో, ఈ విధానం అని చెప్పారు. సెంట్రల్ ప్రభుత్వము చేసిన పనులన్నీనీ పెనాలోటీలను చేయడం అనువనం. Capital సమర్థతతో చేయడం అని చెప్పారు. మిరుపది మిలీ గ్రామం. పేదలకు నిలుపుదల చేయడానికి అది తాత్కాలికంగా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడు అని చెప్పింది. అటువంటి సలగ తగా భూములు పంచుతాం అని చెప్పింది. అటువంటి సలగ తగా కమిటీ ఒక తీర్మానం తెచ్చి, చేప్పిన తరువాత ఆ ప్రకారం పనిచేయమని ప్రకారం అది ఆ తీర్మానంలో ఏమి ఉన్నదీ జాబ్ పురస్కారాలు ఇక్కడ అది ఆ తీర్మానంలో ఏమి ఉన్నదీ జాబ్ పురస్కారాలు ఇక్కడ అది ఆ తీర్మానంలో ఏమి ఉన్నదీ జాబ్ హిందూపురంను కొంత సెగారితో చెప్పారు. దాన్ని మహానుభావులైన వేయి ఉంచిన విషయంకూడా మనం చాలా లేనివాళ్ళకు, స్త్రీలకు సరైన కాంగ్రెస్ సభ్యుడు ఇప్పుడు లేనివాళ్ళకు, రాజకీయ చేయవద్దని చెప్పాడు. మామూలైన పాఠశాలకు, పేదవాళ్ళకు, తనకు నాకు ఇవ్వవలసిన వాళ్ళకి.

11th March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi

వాళ్ళకు ఇవ్వవలసికంటే ఇవ్వండి. ఆ తరవాత 'ప్రజలే లాకుండు'. వాళ్ళకు తెలుసు ఎలా లాక్కోవాలి. ఆ తీర్మానం ప్రభుత్వం అంగీకరించిన తరవాత కాంగ్రెస్ కమిటీచేసిన ఈ తీర్మానం ప్రభుత్వాధికారం అయిన ప్రకాశంపంతులుగారి దృష్టికి తెచ్చాము. రాజకీయ బాధితులకు assign చేసిన lands 5, 10, 20 సంవత్సరాలుగా బీదలు సాగుచేసుకొంటున్న భూములు. ఆ తీర్మానాన్ని ప్రజల కళ్ళను తుడువడానికి పస్స్ చేసి ఉంటారు. కాని లేకపోతే pass చేసిఉండరు. మరంమాస్తూనే ఉన్నాం. ఇటువంటివి ఎన్ని చూడలేదు. రాజకీయ బాధితులు అనేవారుతో భూము assign చేశారు. ఆభూములు ఎవరివి? ఏ 5, 6 సంవత్సరాలనుంచో సాగు చేస్తుకొంటున్న వాళ్ళ దగ్గర నుంచి లాక్కొని ఇచ్చారు. భూములనుంచి రైతులను వెళ్ళకొట్టడానికి ప్రయత్నించేస్తున్నారు. ఎవరైనా పేదవాడు అడిగితే నీకు చేతనైతే High Court కు పోయి దాన్ని తెచ్చుకోమని చెబుతున్నారు. అదికూడ ఈ నాడు డబ్బున్న వాళ్ళకు సాధ్యం అవుతుంది కాని, నిరుపేదలయిన వాడికి ఎలాసాధ్యం అవుతుంది? అనుచేత ఇది ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వమా లేక భూస్వాముల ప్రభుత్వమా? ఈ నాడు pass చేసిన తీర్మానం తాత్కాలికంగా ప్రజలయొక్క కళ్ళను తుడువడానికి మాత్రమే ఉపయోగ పడుతుంది. ప్రభుత్వ పక్షమీద ప్రతిపక్షం గెలుస్తుందేమో అనే భయంకొద్దీ ఆ తీర్మానం మీరు అంగీకరించారు. ఏకగ్రీవంగా ఆ మోదించారు. మీరు సమద్దేశాలను ప్రజలు తెలుసుకోవాలని మాత్రమే మేము ఒప్పుకున్నాం. Land reforms చేస్తాం అని tenants కు ఏదో లాభం కలుగుతుందని చెప్పారు. ఆనాడు విశ్వనాథంగారు మంత్రివర్గంలోకి పూనే మేము land reforms కు గాను ఒక బిల్లు తెస్తాం. దాన్ని చర్చిస్తా; అతిత్వరలోనే వస్తుందని చెప్పారు.

అప్పుడు భూస్వాముల పక్షాదు. కాని తెలియదా ఈ మంత్రివర్గం త్వరగా తీసుకురాదని? అందుచేత భూముల్లో ఉన్నటువంటి వాళ్ళను భూములనుండి తొలగించడం మొదలుపెట్టారు. ఈనాడు appointing an expert అని వచ్చింది. తిరిగి భూస్వామి reside అవకాశం దొరికింది. తిరిగి మీకు time ఇచ్చాం.

Sri T. Nagi Reddi

[11th March 1954

ఎవరెవరే తే బాములలో వున్నారో వాళ్ళదగ్గరనుంచి భూములను
లాక్కుచుని చెప్పడమే! ఏ హాస్వామి, ఏకొలుదారునుంచీ కూడా
ఘామిలాక్కుడానికి ఏలులేదని ఒక చిన్నబిల్లును ప్రభుత్వం రేపు ఇక్కడ
పెట్టి నిలువ చేస్తుందా? అలాచేస్తే ప్రతిపక్షం బలపరచడానికి సిద్ధంగా
వుంది. అది అలాచేయకు. నాకు తెలుసు, అలాచేయడానికి మేము
స్వీకరించేస్తే మేము expert committee ని appoint చేస్తాం అని
చెప్పుచున్నాడు. అసలు ఈనాడు experts అనే ఒకజాతి తయారు
చేయండి. ఈ కుర్చీ యిక్కడున్నది అక్కడవేయాలంటే దానికి ఒక
కమిటీ. Experts తయారుచేసిన మంచాలు కాబట్టే కూర్చునేటప్పటికే
విడిగిపోతున్నాయి. ఈ కాలంలో experts సంగతి తెలియదా? సామాన్యంగా
ఉన్నటువంటి బుద్ధికుశలత తెలియదా? ఈ సామాన్య
మొదటమంటి కార్యక్రమం చేయలేదు కాని, ముఖ్యమైన కార్యక్రమం
మాత్రం చేయకులుగుతుంది. సామాన్యప్రజానికానికి అందుబాటులో
వుండే Prohibition విషయంలో ఈ బడ్జెట్ ఉపన్యాసంలో ప్రభుత్వం
చెప్పుతుందను కున్నాము. కాని ఏదీ? ప్రభుత్వోద్దేశ్యాలను దాచిపెట్టి
వుంచాగా లేక వాళ్లలో వాళ్లకు గ్రుద్దలాట పూర్తి కాలేదా? ఒకవేళ
ఇంకా పూర్తి కాకపోతే చెప్పండి. దానిని పూర్తిచెయ్యడానికి ప్రతి
పక్షం మీకు తోడ్పడడానికి సిద్ధంగా వుంది. కాని ఎనాడు మీరు చెప్పిన
మాట ఏమిటి? కొంచెం ఓపిక పట్టండి. ఎంతవరకీ కమిటీ రిపోర్టు వస్తుంది
కదా అన్నాడు. ఓపిక పట్టాము. కమిటీ రిపోర్టు వచ్చింది. ప్రజలు తను
అభిప్రాయాన్ని తెలియబరిచారు. ప్రభుత్వం మాత్రం తన అభిప్రాయాన్ని
తెలియపర్చలేదు. ప్రభుత్వానికి ఒక అద్దెర్యం వుంది. దాని
నిర్ణయం ఆ సమయంలో తప్ప ముందుగా చెప్పదు. ఈ సంగతి రాజధాని
సమయంలోనే చూచాము. హైకోర్టు విషయంలో చూచాము.
ఇదంతా మాస్తే నాకొక సంగతి జ్ఞాపకం వస్తోంది. చిన్నతనంలో ఒక
మిత్రగాణ్ణి చూచాను, ఒక బుట్టమీద మరొకబుట్ట మూతవేసి ఒకసారి
చేస్తే ఒక కోడిగ్రుడ్డు వచ్చేది. దానిని మూసి మళ్ళీ తెరిస్తే దొడ్లలో
కోడిపిల్ల వుండేది. అలాగే వుంది వారి సంగతికూడా. ఇప్పుడు కమిటీ
రిపోర్టు వచ్చింది. దానిమీద మీ అభిప్రాయం ఏమిటి, ఏమిచేయాలి అని
చూస్తున్నాడు. ప్రజలమీద కున్నటువంటి నెయ్యిదానికి పోతున్నది. ఈ బడ్జెటులో
ఈ కొత్తసంగతిని గూర్చి

11th March 1954]

Sri T. Nagi Reddi]

మధ్యనిశేధ చట్టాన్ని రద్దు చెయ్యాలని, అవినీతికి లాచకొండితనానికి భూస్వాముల దౌర్జన్యానికి దేశాన్ని గురిచెయ్యవద్దని చెపుతున్నాము. దానిని గురించి మీరు చెప్పిందేమిటంటే The question of its retention or otherwise is now under the consideration of the Government. "Under the consideration of the Government" అంటే నాకు భయం. నేను ప్రభుత్వానికి జబువ్రాస్తే, "The Government is seriously considering the question అని వ్రాస్తారు. ఇటువంటి సమాధానాలు నాదగ్గర చాలాకట్టలున్నాయి. ఫలానా-వోట పోలీసుల దౌర్జన్యం సంగతేమిటి అంటే దానికి "It is under the consideration of the Government." అంటారు. పెన్నా కుముద్వతీ రిజర్వాయరు సంగతేమిటంటే "It is being enquired into" ఈ ప్రభుత్వం అలా consider చేస్తూనే వుంటుంది. కాని అది ఎప్పుడు పూర్తిచేస్తుందో వారికే తెలియదు. మేము ఇక్కడ cut motion పెట్టి తీర్మానంపెట్టి డివిజనుకు బెల్ యిస్తే ప్రభుత్వం దానిమీద తప్పనిసరిగా విధిలేక నిర్ణయానికి వస్తుంది. రాయల సేను అధివృద్ధికిగాను ఒక యూనివర్సిటీ వుండాలి అంటే, బాగానేవుంది దానిని తిరుపతిలో పెట్టండి అన్నాము. అక్కడ ఎటువంటి యూనివర్సిటీ వుండాలనే దానిని గురించి ఆలోచించడానికి రాయలసేను శాసన సభ్యులను పిలిచి వారితో సంప్రతించడంగాని, ఆంధ్రశాసన సభాభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోవడంగాని ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా చెయ్యడంగాని జరిగిందా? ఒకనాడు తటాలున ఒక నిర్ణయంవచ్చింది తిరుపతిలో యూనివర్సిటీ పెడుతున్నామనీ. అది ఎటువంటిదట. రెసడెన్షియల్ కాదు, అఫిలియేటింగ్ కూడా అట. అంతేకాదు. టీచింగ్, రీసెర్చ్ కూడా వుంటాయట. దీనికి ఒక కమిటీ వేశారట. ఆ కమిటీ ఎప్పుడువచ్చిందో, దాని రూపురేఖ తెల్లాయున్నా యో మనకు తెలియదు. అదొక నిర్ణయంచేసిందట. వారే అన్ని చేసేస్తే ఇక శాసనసభ ఎందుకూ? ఏమిటా నిర్ణయం? ఎందుచేత ఆవిధమైన నిర్ణయం చెయ్యబడింది? ఆ యూనివర్సిటీ ఎట్లావుంటుందట, కొంతమంది residential గా వుండాలంటే సరే అట్లాగే నన్నారట. మరికొంతమంది affiliating గా వుండాలంటే దానికి సరేనన్నారట. ఇంకా కొంతమంది research teaching గా కూడా వుండాలంటే దానికి వప్పుకున్నారట. So the university should be a residential, teaching, research and affiliating one.

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

అసలు రాయలసీమలో విద్యాభివృద్ధికి ఒక ప్రణాళిక తయారుచేసి ఆ ప్రణాళికను ఆచరణలో పెడితే ఎన్ని సంవత్సరాలో అభివృద్ధి అవుతుందో ఆలోచించేందుకు దానిని ప్రజలముందు, మాముందు పెట్టి మామూ అభిప్రాయాలనుకూడా తీసుకుని అందరి తెలివితేటలు ఉపయోగించి ఒక నిర్ణయమైన ప్రణాళికను ఆమోదిస్తే అది రాయలసీమ సర్కార్ల ఐక్యతకు ఆంధ్రదేశ ఐక్యతకు దారితీస్తుంది. ఇది affiliating university గా ఎదుకుండాలో నాకు తెలియదు. దీనికి నెల్లూరు జిల్లారు తోకగా యెదుకు చేర్చారని అడుగుతున్నాను. దానివల్ల రాయలసీమకుగాని, రాయలసీమ యూనివర్సిటీకిగాని వచ్చే సౌకర్యమేమిటి? ప్రభుత్వం దీని కెంత ఖర్చుపెడితే అది వారు అనుకున్నట్లుగా develop అవుతుంది? Scientific గా అభివృద్ధికావడం తాత్కాలికంగా అవుతుందా? రాయల సీమలోవుండే విద్యార్థులు scienceలో అభివృద్ధి చేదాలంటే ముందుగా యే అనంతపురంలోనో post-graduate courses పెట్టాలి. ఇప్పటికి అభివృద్ధి అయిన science department తో రాయలసీమ యూనివర్సిటీలో పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సులు తెరవడానికి ఒక సంవత్సరం కంటే ఎక్కువకాలం పడుతుంది. ఇప్పుడు తాత్కాలికంగా యూనివర్సిటీ పేరు దానిని affiliating గాను residential గాను చేసి మద్రాసు యూనివర్సిటీలోగాని, ఆంధ్రాయూనివర్సిటీలోగాని వుండే సౌకర్యాలను పొందకుండాచేసి మమ్మల్ని వేరుపర్చి అదివరకున్న అవకాశాలనులేకకుండా చేయాలని చూస్తున్నారు. వచ్చే జూన్ లోనే పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కోర్సులు పెడదామనుకుంటున్నారు. అది సాధ్యమే? ఇది మానవులతో కూడుకున్న ప్రభుత్వమా, లేక మానవాతీతమైనదా? ఆనాడు శ్రీకృష్ణ భగవానుడు బ్రహ్మాండమైన స్వరూపాన్ని మోచుచాటే. మాకు మనస్సు వర్సిటీకి ఏ కృష్ణుడు తన స్వరూపాన్ని చూపించి నిర్మూలించాడో తెలియదు. ఇది సాధ్యమైన కార్యక్రమమా? ఇది ఆచరణయోగ్యమైన పథికాదు? మన కిప్పుడు డబ్బు వున్నంతవరకు అభివృద్ధి చేసుకుంటాము, రాయలసీమ విశ్వవిద్యాలయాన్ని ముందుగా residential విశ్వవిద్యాలయంగా వుంచే అది develop అయి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వైపుకు వచ్చే అధికం పడకుండా పిలయినప్పుడు దానిని affiliating విశ్వవిద్యాలయంగా మార్చుకుంటే జానబుందికదా. అదేకాకుండా రాయలసీమలోని విశ్వవిద్యాలయాన్ని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయంలోను, నెల్లూరులోని విశ్వవిద్యాలయంలోను విద్యార్థులకు అనుకూలంగా ఉండేటట్లుగా చేయాలి.

11th March 1954]

[Sri T. Nagi Redi

ఏకముచేసి ఆంధ్రదేశాన్ని రెండు ఖండాలుగా విడదీసి రాయలసీమ విద్యాలయాల అభివృద్ధికి అడ్డుట కడుతున్నారు. మీరు జాగ్రత్తగా ఆలోచించండి. మీరు ఆలోచించక ప్రాంతీయ విద్యపాలకుల రెచ్చగొట్టి, వేసక పథకాన్ని నిలపడానికి ఈ వాతావరణాన్ని కల్పించి, రాయలసీమకు చెయబోయే మహాపరాధంవల్ల విద్యార్థులు మీరు పెట్టబోయే కడగండ్రకు ఆహుతి అయిపట్టికీ వాళ్ళకోపానికి తిరిగి మీరు ఆహుతి అవుతారని నా హెచ్చరిక. ఇది చాలా ప్రమాదకరము. మాటలు రకరకాలుగా వికలమవుతున్నాయి. ఎందుకు నెల్లూరుకు రాయలసీమ కళాశాలలో కలుపుతున్నారు? ఇక్కడవున్న రెడ్లకు ఇదులోకలిపి, సర్కార్లలో కమ్మవారి ఆదినత్యానికి, రాయలసీమలో రెడ్లఅధిపత్యానికి దోహదమిచ్చి ఆవిధంగా రాజ్యం ఏలుదామనా?

ఇక ప్రాజెక్టుల విషయానికి వస్తాను. రాయలసీమకు ఒక పెద్ద ప్రాజెక్టుకూడా లేదు. తుంగభద్రా నదిని సరిగా రాయలసీమకే మాత్రం, ఉపయోగ పడడంలేదు. ఈ తుంగభద్రానది నిరును ఇక్కడ వినియోగించడానికి అవకాశం ఉన్నాకూడా, ప్రస్తుతం అనేటిని యిక్కడ వినియోగించడానికి ఏర్పాటుచేయలేదు. తుంగభద్రానది ఇక్కడ వినియోగించబడకుండా ఇంకొక చోటికి పోతుంది. ఇక్కడ వినియోగం పడకపోతే పోయింది. కృష్ణానదిలోకి పోతుంది, అది మంచిదే. సముద్రంలో పడిపోకుండా ఇంకొక చోట సద్వినియోగం అవుతుంది.

ఈ ప్రభుత్వంలో ఒక Department కి ఇంకొక Department కి పోతుకుందరకుండా ఉంటున్నది. దీనికి కారణం మంత్రివర్గంలో మన సభ్యురణ మాత్రమే. Departments లో co-ordination ఏర్పాటు లేదు. Co-ordination లేనంతకాలం ప్రభుత్వం ఏకాగ్రక్రిమం నడిచేటట్లు నిర్వహించలేదని ఒక మాట చూడవచ్చు. P. W. D., అంటే Development Department కి, Development Department అంటే Co-operative Department కి కుదరదు. ఏదో నాకాగితం P. W. D. నుంచి వడిలే కాన్ని మానాటి పోయి, Development Department లో ఉంటుంది. అది తరువాత Co-operative Department కి వచ్చి అది ఇంకా కాన్ని మానాటి పోయి అక్కడ ఉండి ఉంటుంది. అందువల్ల ప్రతివిషయంలోనూ అక్కడ అవకాశం ఉన్నాకూడా, ప్రభుత్వం Development

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

ments లో co-ordination బాటగా లేకుండా ఉండడమే దీనికి కారణం. యథావాతా యథావత్ అన్నట్లుగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని అనుసరించే ప్రజలు ఉంటున్నారన్నారు. తుంగభద్రా నీటిని ఇక్కడ ఉన్న వారు వినియోగించడానికి ఏమాత్రం అవకాశం లేకుండా పోతోంది. అనిశ్చయ వ్యర్థంకాకుండా ఇంకొక చోట వున్నవాడు వాటితో పంటలు పండించుకుంటున్నాడు. అదీమంచిదే. తుంగభద్రా నీటిని యిక్కడ వుపయోగపడేట్లు చేయాలి అనేది ఈ ప్రభుత్వానికి తెలుసా? తెలుసుకుంటే ఎవడు ఈ విషయంలో తగుచర్యలు తీసుకోలేదు? ఈ తుంగభద్రా ప్రాజెక్టు, తుంగభద్రా నీటిపంపకం కార్యక్రమం ప్రారంభమై దాదాపు రెండు సంవత్సరములైనది. ఆ తుంగభద్రా నీటిపంపకం సమస్య యంతవరకు పరిష్కారంకాలేదు. తుంగభద్రానీటిని మంచి సక్రమంగా పంచుకొంటామని నాకు నమ్మకం లేదు. ప్రభుత్వం యీ విషయంలోనేకాదు. ప్రతీవిషయంలో కూడా చాలా అక్రమంగా నిర్లక్ష్యంగా వుంటున్నది. ప్రభుత్వం ఈవిధంగా వ్యవహరించడంవల్ల చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు యేర్పడతాయని ఒక చిన్న హెచ్చరిక చేస్తున్నారు. ఇదాకా సందా నారాయణప్ప “ప్రభుత్వంలో కేసు చెప్పినది ఎవరూ వినిపించుకోరు, నాగోడు ఎవరూ వినిపించుకోరు. నాగోడు ఎవరితో చెప్పకొనేది?” అని చెప్పారు. ఎలా వినిపించుకొంటుంది. ఎవడు వింటాడు? ఎంతో పల్కుబడిగలవాడై, సంజీవరెడ్డిగారికికాని, మంత్రివర్గంలో ఎవరికైనాగాని సన్నిహితులుంటే వారిమాటలు ఎవరైనా వింటాడుగాని, నామాటా, నారాయణప్పగోడు ఎవడు వింటాడు? నారాయణప్పగోడు ఎవడూవినడు కాని, కొంచెం ప్రభుత్వంలో వున్నవానికి సన్నిహితులైనవారిమాట, రాజకీయ చైతన్యం ఉన్నటువంటివారిమాట ఈప్రభుత్వం వింటుంది. ఇకపోతే నరసాపురంలో బస్ యజమానులమధ్య, బస్ కార్మికులమధ్య ఉన్నతగాదా తీవ్రరూపం దాల్చింది. కాని ఆ విషయంగురించి ఆలోచించడానికి, పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వం వూనుకోలేదు. ఈ విషయంలో ఎన్ని రిపోర్టులువచ్చినా, యెంత రథసజగినా ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగావుంటోంది. పైగా ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం యజమానులపక్షం వహించుతోంది. Labour Officer, జిల్లాకలెక్టరు మధ్యవర్తిత్వంవహించి చేసిన సూచనలను యజమానులు యెందుకు నిరాకరించారు? Labour Officer, జిల్లాకలెక్టరు,

11th March 1954

Mr. T. Van Rhee

[illegible]

Sri T. Nagi Reddi]

[11th March 1954

ఏమైనా గాలీసు శాఖ క్రింద ఎక్కువ ఖర్చు పెడుతున్నారు అంటే, మన కమ్యూనిటీ మెట్రల కోసమే పోలీస్ శాఖ అవసరం అని సుజీవ రెడ్డి గారు అంటారు. అంతేకాని ఏ కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెడితే, ప్రజా సేవానికి ఉపయోగంగావుండి, సాకర్ గా ఉంటుంది అనే ఆలోచన లేకుండా పనులు చేస్తోంది ఈ ప్రభుత్వం. ఈ గాడు అంధప్రభుత్వం దినదిన administration లో అనవసరమైన జోక్యం కల్పించుకుంటున్న దని చెప్పక తప్పదు. ఉదాహరణకు Bezawada Municipal Chairman కు ప్రభుత్వం మద్దతు ఇస్తున్నది. రెండవది నందికొట్కూర్ తాలూకాలో ఒక Sub-Inspector కేసు విషయంలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం కల్పించుకున్నది. సాధారణంగా యీనాడు అన్ని దినచర్యల లోను ప్రభుత్వం జోక్యం కల్పించుకుంటున్నది. ఈ S. A. P. లకు ఖర్చు పెట్టే 25 లక్షల ధనాన్ని ప్రజావసరములైన కార్యక్రమములకు వివిధంగా విడుదల చేస్తున్నామని. ఈ 25 లక్షల రూపాయలతోను, ఇళ్ళు లేనివారికి, గృహ వసతి కల్పించవచ్చుగదా? అలాచేయకుండా యీ 25 లక్షలను S.A.P కొరకై అనవసరంగా ఖర్చు చేస్తున్నారు. ఏదో Capital పెట్టాం, కర్నూలుకు అభివృద్ధి చేయాలన్నామని. ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేస్తున్నామని? డబ్బు అనవసరంగా ఖర్చువుతోంది. కర్నూలు పట్టణం ఏమీ అభివృద్ధి సరిగాకాలేదు. కనీసం యీ కర్నూలుకు అభివృద్ధి చేయటానికి కూడా యీ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యం చేస్తోంది. కొండా రెడ్డి బురుజునుంచి, Assembly Hall కు వచ్చే రోడ్ ఎంత అసహ్యంగా ఉండాలో అంత అసహ్యంగా ఉంది. దానిని ఏమాత్రం బాగుచేయలేదు. ఆ రోడ్డు సరిగాలేదు. ఆ రోడ్డు ప్రక్క sanitary condition ఏమీ బాగుగాలేదు. ఆ రోడ్డు ప్రక్కన, పొడుగునా drainage ఎంత దుర్వాసనగావుందో? అంటే కర్నూలు అంతటా ఒకరోజులోనే underground drainage system పెట్టించాలని నేననడంలేదు. కనీసం క్రమక్రమంగా అభివృద్ధి పనులు చేయడానికి పూనుకోవాలి. ఆ రోడ్డు ఎంత ప్రధానమైంది? చాలా రస్తా వున్న రోడ్డు, Hostel నుంచి Assembly Hall కు M. L. A's వస్తూ పోతూ వుండే రోడ్డు. అది ఎంతో ప్రధానమైన రోడ్డు వారివారికి అవసరమైనచోట, ఏదో అభివృద్ధి పనులు శుభ్రంగా చేసుకున్నారు. అంతేగాని, కర్నూలు పట్టణాన్ని అభివృద్ధి చేద్దామనే దృష్టి ఎవరికీ లేదు అని నేను చెబుతున్నాను.

11th March 1954]

[Sri T. Nagi Reddi

ఈ రాజధాని నగరంలో చేయవలసిన తాత్కాలిక ఏర్పాట్లు చేయడానికి చేతకాదా? మాకు హాస్టల్స్కు ఏదో ఖర్చుపెట్టినాము అంటున్నారు. కనీసం నేను కోరుతున్నాను. రాజధానినగరం అని పేరు పెట్టినారు. తాత్కాలిక రాజధాని అయినా, మట్టిరోడ్లకు బస్ లు, సిమెంటురోడ్లు లేకపోయినా, తారురోడ్లయినా వేయించలేరా? పేరుకు మాత్రం రాజధాని అని యిక్కడపెట్టి, దానిని చూసినవారందరికీ కంపు కొట్టేసి చేస్తే అది ఆంధ్రదేశానికి గౌరవమా? దీనిని తయారుచేసిన ప్రభుత్వం, తనకుతానై రాజధానిని యిక్కడపెట్టిన ప్రభుత్వం. చేయకూడదా యీపని. తాత్కాలిక మయితేమాత్రం పనిచేయకూడదా? ఒక్క విషయం చెప్పి పూర్తిచేస్తారు. ఉద్యోగుల్లోపుంజే ఒక చిన్నవిషయం చెప్పి ముగిస్తారు. ఉద్యోగాల పుష్కలతకాని, ఉద్యోగులకు పైకి ఎక్కించడంలోకాని ఏ విధమైన సంఘర్షణ జరుగుచున్నది ప్రతినాటికీ తెలుస్తూనేవున్నది. అలాంటి అడ్డంకులకాని ఈసాటికి సమాధానం లేదు. D. P. H. ఏమి అయినాడు? ఎవరికి తెలియదూ? ఈ దినం ప్రభుత్వం మీదనే నమ్మకంవుండవలసిన ఉద్యోగులలోనే ప్రభుత్వంమీద నమ్మకం పోయింది. ఉద్యోగులకు నమ్మకం పోగొట్టుకున్న తరువాత ప్రభుత్వం యేపని నిర్వహించలేదు. ప్రభుత్వం ఒక rule book, rules కు నిలబడివుంటుంది అనే నమ్మకం ఉద్యోగులలోనే ఉన్న తరువాత ప్రభుత్వం నిర్వహించేది యేమిలేదు. ఉద్యోగులు తనుధర్మం నిర్వహించలేదు. ఈ బ్రహ్మాండమైన ఆదోళనలతో నిరాశ, నిస్పృహలు పెరిగాయి. ప్రజ్వరిల్లిన తరువాత ఎంత అస్థపెట్టాలన్నా అసాధ్యం అవుతుంది. అప్పుడు కమ్యూనిస్టులకు నిందించి ప్రయోజనం లేదని, ఈ విషయాలకు గమనించి తగుచర్యలు తీసుకోవాలి అని తెలియజేస్తున్నాను.

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— నేను ఇప్పుడు మాట్లాడదలచుకోలేదు. కాని Finance Minister గారి reply అయిన తరువాత నాకు కొంత అవగాళం యిచ్చాలి. ఎందుకు అంటే నాగిరెడ్డిగారు మాట్లాడిన తరువాత కొన్ని సంగతులకు నేను జవాబు చెప్పాల్సిన అవసరం వున్నది.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— అధ్యక్షా, ఈ చర్చలో 50 మంది సభ్యులు పాల్గొన్నారు. చాలా విశేషాలు

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

మాట్లాడారు అయితే ముఖ్యంగా వారు చెప్పింది ఏమిటంటే. ఇప్పుడు మీరు పనులు చేస్తున్నా ప్రత్యేకమైన వ్యక్తులమీద వున్న అభిమానం చేతకాని ప్రజలమీద అభిమానం చేతకాదు అని; రెండవది, ఇప్పుడు మీరు పనులు చేస్తున్నారంటే అందరిమీదా పనులు చేస్తున్నట్లు అని, అది తప్పుని చెప్పారు. ఈ రెండుకూడా విషయసంగ్రహణం లేక పోవడం వల్ల వారు చెప్పారు కాని కేవలం తప్పు ఉద్దేశంతో చెప్పారు అని భావించను. సరిలేండి. చాలామంది మేము చేసిన దానిలో తప్పు వున్నది అనితోస్తే మాట్లాడడంలో తప్పులేదు. ఇంగ్లీషులో maliu అని అంటారు. దీనితోకూడా చాలా మాట్లాడారు. అదికూడా మరిచిపోతాను. నాకు కావలసింది ఇప్పుడు ప్రభుత్వపక్షాన నేను శాసనసభమును పెట్టిన ఈ బడ్జెటులో వున్న ఈ లోటుపాట్లు ఏమి? ఈ రిస్కితో ఎవరైనా ఇంతకన్న హెచ్చుగా ఏమైనా చేసే అవకాశం వున్నదా, లేదా అనే విషయంగురించి నేను మనవిచేస్తాను. ఇన్ని బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసాల్లో వ్యధికరణ, నిందారోపణ తీసివేస్తే మూడు రోజుల్లో అయిన ఉపన్యాసాలు మూడు గంటలలో అయిపోయేవి. ఎంతసేపు వ్యధికరణతోనే వుంటే రాజ్యం నడవదు. ఇతరులకు ఈ అధికారం వున్నా, వారు అధికారం పూర్తిగా వినియోగించుకొన్నా, నేను మట్టుకు ఆ అధికారం ఉపయోగించుకో దలుచుకోలేదు. అసలు మొదట్లో ఒక చిన్న పోరాటాలుగా అర్థం చేసుకున్నారు. బడ్జెటు speech చదవడంలోనే ఇది చాలామట్టుకు అంకెలయొక్క jugglery అని ఒక పత్రికవారుకూడా వ్రాసారని కృష్ణారావుగారు చెప్పారు. ఆయన మరొకమాటకూడా వాడారు. చాలా fishy గా వుంది అన్నారు. ఆయన చాలా పెద్దవాడు. వయస్సువచ్చినవాడు. అటువంటి మాటలు శాసన సభలో వాడకూడదు.

Sri K. KRISHNA RAO:—ఆమాట unparliamentary కాదు.

The Hon: T. VISWANATHAM;— మీ ముందు అన్ని పార్లమెంటరీయే. మీరు చెప్పింది ఏమీ బడ్జెటు speech లో లేదు. Revenue deficit వున్నది అన్నాము. Revenue deficit అనేది లేకుండా ఎక్కడైనా ఇండియా దేశంలో ఏమి అవుతుందా? ఇప్పుడు వున్న

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

ప్రపంచపరిస్థితుల్లో అనేక రాజ్యాలు ప్రపంచం ఎవరిది, ఎవరిదని ఎవరికి వారు ఆయుధ సేకరణకోసం ఎక్కడెక్కడా హెచ్చుగావున్న ఖర్చు పెడుతున్న సమయంలో, మామూలుగా వచ్చే ఆదాయం అంతా సాధారణంగా వుండే వ్యయాలకు పరిపోకుండా రాజ్యాలు రాజ్యాలకు మధ్య అనేకమైన barriers వున్న ఈ రోజుల్లో మనకు deficit budget తప్ప మరొకటికాదు. Deficit budget వద్దు అన్నారు. మూడు నిమిషాలపని. ఖర్చులు మానేస్తే పని అయిపోతుంది. ఏ ఖర్చులు మానేయాలి? మీరు చెప్పేటటువంటి అవసర ఖర్చులు ఏవి? అక్టోబరు, తరువాత అవసరం ఖర్చు ఈ గవర్నమెంటు ఏమి పెట్టింది? ఎందులో పెట్టిన డబ్బు అయినా కొందరికి అవసరంగా కనించిన అందరికి అలా కనిపిస్తుందా? అయినా మొత్తం ఖర్చులో దాని ప్రమాణం ఎంత? దాని ప్రమాణానికి తగిన ఉపన్యాసాలే చేసారా? గోరంతలు కొండంతలుగా చెప్పినట్లు పరిశీలిస్తే తెలుస్తుంది. Central Parliament లో బడ్జెటు ప్రవేశపెడుతూ దేశముఖ్ గారి ఉపన్యాసం మీరు చదివే వుంటారు. వారు ఎప్పుడూ party affairs తో కలిసి వ్యక్తులకోసం ఖర్చులుపెట్టి certificate తెచ్చుకున్న మహనీయుడు కాదుకదా?

Sri M. VEERABHADRAM:— అక్కడ ఇంతకన్న పెద్ద scandals వున్నాయి.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— మాటల్లో జోరుతగ్గించాలి. నేను దేశముఖ్ గారి ఉపన్యాసం సంగతి చెబుతుంటే scandals వున్నాయనడం చాలా సరసంగావుంది. ఆయన ఏమిచెప్పారంటే

“The bulk of the deficit finance this year and the coming year will be more than accounted for by the Central assistance given to the States for their development schemes. The experience of the last three years had been that, while development schemes are more or less going forward according to the plan, the States have not shown the same readiness to augment their resources to the extent envisaged in the plan

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

తీసుకొన్నామో ఆ రోజునుంచీ మనం revenues నుంచి 40 లక్షల రూపాయలు వడ్డీ యిచ్చుకోవాలి. 10 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి schemes పైన సిబ్బంది వేయవలసివస్తుంది. రెవెన్యూపద్ధతి expenditure. కూడా హెచ్చుతుంది. ఆ విధంగా Centre దగ్గరనుంచి తెచ్చిన డబ్బుకు వడ్డీ యిచ్చుకుంటూ వున్నందువల్ల వాటికి revenue expenditure లో 3 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయలు లోటువచ్చింది. ఇది development expenditure లక్షణం. అక్కడైతే గవర్నరుకు 90 వేల రూపాయలు అయిపోయిందని సూచన ప్రాయంగా చెప్పవచ్చు. గవర్నరు లేకపోతే అదివేరే సంగతి. అసలు constitution ప్రాసేటర్లు నే నందులో వుంటే యీ గవర్నరు పదవులు వుండకుండా చేసేవాడను. గవర్నరు కయిన ఖర్చు 10 లక్షలు అని కొందరన్నారు; 18 లక్షలన్నారు మరికొందరు, 11 లక్షలని యికాకొందరు అన్నారు. అసలు మాలెక్కల ప్రకారం 6 లక్షలకన్నా యెక్కువ కాలేదు. మిగిలినది buildings విషయమై, ఖర్చయినది. గవర్నరు వెళ్ళి మన తరువాత ఆ బిల్డింగులన్నీ మనకు మిగిలిపోయేవే. ఆ బిల్డింగుల్లో గవర్నరు బంధువులు యెవరాలేరు. అందులోవున్నవారు మన ప్రద్యోగస్తులే. మన unemployment solve చేసే మనుష్యులే. ఆ work కోసం మీరేమీ అడ్డుపెట్టకూడదు. చెప్పేదేదో సవ్యముగా వుండాలి. రోజురోజుకు ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. మాటవసునకు మీరు కూర్చున్న తలగడా ఒక్కొక్కటి 14 రూపాయలు అయినది. మీరు నిల్చుని మాట్లాడే మైక్రాఫోనులు మరొక 4 పెడదాం అంటే ఒక వెయ్యిరూపాయలు అవుతుంది. ఈ రకంగా ఖరీదులు పెరిగిపోతున్నాయి. రెండుయద్ధాల తరువాత cost of living బాగా హెచ్చు అయి stabilize అయిపోయింది. 400 points కు index పెరిగింది. Pre-war index 100 points తో start అయితే యిప్పుడు 400 points కు పెరిగింది. అక్కడ stabilize అయింది. అందువల్ల ప్రతి item యెక్కువ ఖర్చయిందనీ దుబారా అయిందనీ చెప్పడం న్యాయమైనది కాదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం వారు యేమిటి చెప్పారు? Tax క్రింద వసూలు చేసుకోమన్నారు.

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

ఒక ప్రక్క వడ్డీ యిచ్చుకోవాలి అన్నది గుర్తించుకోవాలి. రైతులపైన పన్నులు వేస్తున్నాం అన్నారు. అకస్మాత్తుగా betterment tax యీ రోజు ఎలా వేశారు అన్నాడు. Betterment levy's Select Committee లో అన్ని పార్టీలు యే points లో ఒప్పుకున్నాం అని అనుకున్నామో, ఆ points లోనే యీ betterment levy పెడుతున్నాం. దాని వివరాలు మీముందు రాబోయే బిల్లులో వుంటాయి. అది కాస్తా మరచిపోయినట్టుంది. మనం అంగీకరించిన land surcharge యిది. భూస్వాములమీద land surcharge వేసినట్లయితే, అంధ్రా area లో లక్ష రూపాయలకంటే హెచ్చురాదు. దానివల్ల యేమీ లాభంలేదు. వాళ్ళమీద కూడా పన్ను వెయ్యమని జనరలు అభిప్రాయం అయితే అరనిముషంపని. Water rates revision వల్ల రైతులకు అదనపుపన్ను పడింది అన్నారు. General cost of living హెచ్చయి, general maintenance కు గవర్నమెంటుకు అయ్యే ఖర్చుకూడా దీనివల్లరానేరాదు. అందుచేతనే తుంగభద్రా వాటరురేటు పెంచాలని పూర్వకాలంలోనే అన్నారు. Water rates పెంచామంటే, అది గతంలో services rendered కు మాత్రమేగాని tax యేమీకాదు. Revision of water rates గాని tax కాదు. ప్రతిది ప్రజలమీదే వేస్తారు అన్నారు. ప్రజలుకాదు దేవతలు యిస్తారు! పంజలు యివ్వకపోతే యెవరిస్తారు? మేము, మీరు అంతా పంజలమే. మమ్మల్నికూడా పంజల్లో కలుపుకోండి. వాళ్ళనే అంతా పంచుకుందాం అని మనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత యెవరిమీదా వెయ్యడంలేదు. Water rates revision bill వచ్చినపుడు వివరాలు చూస్తారు. Water scarcity హెచ్చుగావున్న కొన్ని స్థలాల్లో water rate హెచ్చుగావుంది. Water rate ను systametize, చేయాలని చూస్తున్నాం. రైతులకు మేలు చేకూర్చాలనే మా అభిప్రాయం. ఖర్చుపరిమితి హెచ్చయినపుడు తప్పుకుండా పన్ను వేయవలసిన అవసరంవుందని ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు అంటూనే వున్నారు. International monetary fund సంగతి మీకందరకు తెలుసు. వారు taxation గురించి ఏమిచెప్పారు? ఇదంతా ఎందుకు చెబుతున్నానంటే World Bank నుండి Central

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1945

యిచ్చేటపుడు మీ resources ఏమి, వాటిని మీరు ఏలా హెచ్చు చేసుకుంటారని అడుగుతారు. 3 కోట్ల resources హెచ్చుచేసుకోడానికి 3 కోట్ల పన్నులు వేయాలి. కాని మీరు చెప్పిన directive మీదనే వెళ్ళుతున్నామని చెప్పాము. లేకపోతే 3 కోట్ల పన్నులు వేయవలసియున్నది. కాని వేయలేదు. ఒక కోటి రూపాయలకు resource చూపలేకపోతే 10 కోట్ల రూపాయలు యివ్వడానికి వారు ఏలా అంగీకరించుతారు. వాండ్లు ప్రతి budget లోను మనకు యీ అప్పు యివ్వడానికి ఒప్పదలచేసేముందు వాండ్ల ఉద్యోగస్థులతో మన ఉద్యోగులు సుమారు 5 ఘంటలు చర్చచేసి దుబారాఖర్చులు లేవని, ఇదివరకున్న ఖర్చులు మాత్రమే వున్నాయని వాండ్లను సమాధానపరచిన తర్వాత యిచ్చారు. ఊరికే దుబారుగా ఖర్చుపెట్టినట్లయితే, వాండ్లు కూడ యివ్వరు. అప్పు అడిగినంతమాత్రాన Central Government అప్పు యివ్వదు. ఇవ్వకముందు అప్పు యెలాతీరుస్తారని ఆలోచించుతారు. వాండ్లు మార్వాడీలుకాదు, అడిగినప్పుడల్లా అప్పుయివ్వడానికి. దీనిని తిరిగి రాబట్టుకోడానికి వీలువున్నదా అని ఆలోచిస్తారు. మన రాష్ట్రంలో 162 minor irrigation schemes వున్నాయి. ఈస్కీములకు 14 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించబడింది. ఈస్కీముల వల్ల employment హెచ్చుబోతుంది. కొంచెము దానికి taxation చేయవలసివుంటుంది. Deficitలో 33%కు మాత్రమే పన్నులు వేస్తున్నాము. పొరపాటులేదు. ఇది ఆర్థికశాస్త్రాలు తెలిసినవారు ఆమోదించిన పద్ధతినే జరుగుతున్నది. మరొకవిధముగ చేయడములేదని విశ్వసనీయముగా మనవి చేస్తున్నాను. మరొకటి చెప్పాలి. యీ ప్రాజెక్టులకు ఎంచుకోవడములో ప్రాంతీయ అభిమానములతో చేస్తున్నారని అన్నారు. శ్రీకాకుళంలో నారాయణపురం scheme sanction చేశారన్నారు. దీనికి 350 అక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినట్లైతే చీపురుపల్లి తానాకాలోని 8 వేల యెకరాలు సాగుక్రిందకువస్తుంది. ఈస్కీముపైన 7.5% return వస్తుంది. దీనికి regulator మాత్రమే కట్టబడుతుంది. పెద్ద reservoir అక్కరలేదు. ఈ scheme వల్ల ఎక్కువ లాభముంది. కాబట్టి దానిని తీసుకోవడమైందికాని ప్రాంతీయ అభిమానమునుబట్టి తీసుకున్నదికాదు. ఏదీ మంచిది, ఏదీ చెడ్డది అని ఆలోచించి తీసుకోబడును. నిపుణులు

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 470
THE YEAR 1954-55

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

అనుభవజ్ఞులైన ఇంజనీర్ల సలహాలను అనుసరించే యీ స్కీములు చీసికోబడినవి. ఇక budget లో K. C. Canal కనిపించడము లేదన్నారు. ఈ K. C. Canal అభివృద్ధి schemes కు Central Government ఆమోదం మొన్ననే మాకు చేరింది. మెంటనే work ఆరంభమవుతుంది. వెనుకబడిన ప్రాంతాల అభివృద్ధికొరకు 5 కోట్ల రూపాయల schemes లను కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆమోదానికి పంపించాము. ఇదికాక 2 కోట్ల రూపాయల స్కీములు శ్రీకాకుళంలో నై తేనేమి మరి యితర జిల్లాలలో నై తేనేమి వున్నాయి. ఈ 5 కోట్లు సరఫావని, ఇదికాక యిక 2 కోట్లు యివ్వక తీరదని చెప్పడానికి యీ budget చర్చ కాగానే తిరిగి ఢిల్లీ వెళ్లదలచుకున్నాను.

సప్లి మెంటరీ budget వస్తుంది. ఏ స్కీములయినా final కానిదే, మేము budget లో పెట్టటానికి వీలులేదు. వివరాలన్ని పూర్తిగా యివ్వకుండా, ఆ స్కీముక్రింద 2 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని మేము వేసిపాపితే, దానిని పైచారు బప్పుకోసం పూర్తి అయిన స్కీములనే మేము తీసుకొని వచ్చాము. ఇప్పుడు పూర్తికాని స్కీములు సప్లి మెంటరీ budget లో తప్పకుండా వస్తవి. చుట్టూ పనులు జరుగు తవి. ప్రతివారు ప్రభుత్వం పూర్తి వివరాలు తెలుపుట లేదని అంటున్నారు. మేము వీల్లునుగురించి చెబుతూనే వున్నాము. శ్రీ కోటి కెడ్డిగారు, ప్రతి రోజు అన్ని పూర్తిగా చెబుతూనే వుంటారు. జరుగుచున్న విషయాలన్న అన్నింటినీ క్రోడీకరించుకున్నట్లయితే, మన రాష్ట్రము సంగతి మనకు తెలుస్తుంది. మనం ఇక్కడ శాంక్షన్ చేసినవాటినే పైచారు తీసుకు టారు. మనం శిఫార్సు చేసే పంపటమే మనమతు. దానిని వారు సామాన్యంగా కాదనరు Scar-city area లో return వున్నా, లేకపోయినా ఆ schemes నుగూడా వేస్తున్నాము. అది అంతా అప్పే అవుతుంది. మనకు రివిన్యూలో వడ్డీ పెరిగిపోతుంది. ప్రిన్సిపల్ తో బాటు వడ్డీ కూడా పెరిగి పోతుంది. అది కొంచెము చిక్కు అనేతప్ప, వారు యిచ్చే పరిమితి మన దాహానికి చాలదు. వారు ఎంతయిస్తే అంతా ఖర్చు పెట్టుతాము.

Sri C. SUBBARAYUDU:— K. C. canal కు 4 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టుతున్నాము. తుంగభద్ర నీరు వున్నది. ఈ

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

నీరుగూడా K, C, canal గుండా వెళ్ళేటట్లు improve చేయటం న్యాయంగా వుంటుంది గనుక, దానికి పర్మనెంటు డ్రాప్టు చేయటానికి నీలున్నది. అక్కడ నీళ్ళను మిగిల్చి యీ కాలువను అభివృద్ధిచేయటం చాలా మంచిదని, అభివృద్ధిగా అవుతుందని మాకు వున్నది.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:—Public Works Demand వచ్చినప్పుడు దీనినిగురించి పూర్తిగా చెప్పండి. ఈ K. C. canal యొక్క water 2000 cusecs వుండేది. ఇప్పుడు అది 1500 cusecs లోకి తగ్గింది. ఈ సంగతి మీకు తెలిసినదే. కొన్నిచోట్ల మెరకవేసినది. వెడల్పు చేయాలి. అలా చేస్తే ఇప్పుడు వస్తున్న 70 వేల యెకరాలకేగాక యింకా మూడు లక్షల యెకరాలకు నీరు సప్లయ కావటానికి అవకాశమువుంది. కనుక, దీనిని వెంటనే బాగుచేయిస్తే చాలా benefit గా వుంటుంది. ఇప్పుడు యీ కాలువను బాగుచేయటకు, యిది scarcity area క్రింద తీసుకొని immediate scheme క్రింద వెంటనే అనుమతి కొరకు ప్రభుత్వం కోరింది. ఇప్పుడే India Finance Ministry వారు దీనిని శిఫార్సు చేసినట్లు తాఖీదు వచ్చింది. మైనర్ యిరిగేషను పనులు చాలా చేయాలని అందరికీ తెలిసినదే. వీటను గురించి చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడారు. మైనర్ యిరిగేషన్ స్కీములలో, 182 స్కీములను తయారుచేసి Planning Commission వారికి పంపాము. ఇంకా అక్కడనుండి ఆవిరాలేదు. అందుచేత 12 జిల్లాలమీద 182 స్కీములు వెళ్లినప్పుడు చాలాచోట్ల మీయొక్క యిబ్బందులు తగ్గుతాయని, మీతోబాటు మేముగూడ ఆశించుచున్నాము. ఇదిగాక, electricity విషయములో అచ్చటచ్చట extensions చేయలేదని మిత్రులు చెప్పారు. ఎవరెవరు ఏ ఏ points మీద చెప్పారో, ఇక్కడ వాటి తాలూకు పూర్తి వివరములు వున్నవి. ఆ files అన్ని తీసుకొని చదవటం మొదలుపెట్టితే రెండు రోజులు అవుతుంది. కాని దీనికి సంబంధించిన శాఖను జనవరిలో తీసివేయటమువల్ల కొంత ఆలస్యమైనది. పనులు ఆలస్యమైనవి. దీనిని గురించి ఎంతడబ్బు అయినా ఖర్చుపెట్టదలచాము. స్కీములు అన్ని pass అయివున్నవి. కోటిరూపాయాలు ఆదాయం హెచ్చు

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

సేకరించి, high power కమిషన్ ముందు పెడతారు మన అందరి తరఫున మన ముఖ్యమంత్రిగారే, స్వయంగా ఆకమిషనువారికి, యీ వివరాలను ప్రజలకు చేర్చాలని నేను మీకు మనవిచేస్తున్నాను. కనుక, border areas లో ఉండేటటువంటి ప్రజలు, బ్లాక్ లో ఉండే వారు గాని, బరిస్టర్ ప్రాంతములో ఉన్నవారుగాని, హిమాలయలో ఉండే వారుగాని అందరినీ పక్కరలేదని వారికి నేను మనవిచేయుచున్నాను. మనకు ప్రత్యేక రాష్ట్రమువచ్చిన తరువాత మన తోడి ఆంధ్రులు రాజకీయ కార్యాలవల్ల ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉండిపోయినారు. వారందరిని మనతో కలుపుకోవడానికి చేయవలసిందంతా చేస్తున్నాము. మేముచేసే ప్రతి చర్య, ప్రతి విషయము పత్రికలకు ఇవ్వడం కష్టముగా యుంటుంది. అంత మాత్రాన border areas లో ఉన్న ఆంధ్రులు నిరాశచెందకూడదు. వారందరు ఉత్సాహంగా, ధైర్యంగా ఉండవలసిందనినీ, ఇక్కడ ఆంధ్రప్రభుత్వము, ఉన్నంతకాలము, వారియొక్క హక్కులకు భంగము కలగకుండా చూడగలదనినీ, ఈ శాసనసభ, సభ్యులు అందరూ కూడా వారికి సహాయ భూతముగా, వారికి అండగా ఉండగలరని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

అఫ్టికే, ఇంతేకాక, అనేకమైనటువంటి చిన్నచిన్న విషయాలు individual గా చాలా చెప్పారు. జి. రామారావుగారు ఒక విషయము గురించి చెప్పారు. ఎవరికో 5 వందల ఎకరాల భూమి అక్రమంగా ఇచ్చారని చెప్పారు. ఇది చాలా important case. చాలానుంది ఇది నిజమని చెప్పారు. అయితే ఇది ఎందుకు నా నోటీసుకు రాలేదని అనుకొంటూ యుంటిని. తరువాత దీనిని విషయం విచారిస్తే ఇది ఈ ప్రభుత్వము చేసినది కాదని తెలిసింది. ఈ సర్వాన్ని తెలుసుకోకముందు ఏమిరా ఇటువంటిది మనము చేశామా అని ఆశ్చర్యపడుచుంటిని. తరువాత ఇదెవరో పాతకథ అని తెలిసింది. ఇది 1950వ సంవత్సరములో జరిగినటువంటి విషయము. ఈ భూమి ఎ. సత్యనారాయణగారికి ఎకరానికి 15 రూపాయల చొప్పున ఇచ్చారు. ఇది ఎప్పుడో రాజుల హయాములో జరిగింది.

Sri T. NAGI REDDI.— ఆరాజులకు సంబంధించిన రాజులు ఈనాడుకూడ ఉంటున్నారు కదా?

11th March 1954]

The Hon. Sri T. VISWANATHAM: ఈ వ్యవహారం 1949 లో ప్రారంభమైంది, 1950వ సంవత్సరంలో ఇచ్చారు. కనుక ఇది ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన విషయముకాదని మంచి చెప్పున్నారు. కనుక దీని మీద ఎక్కువ వివరంగా చర్చ చేయడానికి అవకాశములేదు. ఈ విషయముగురించి నిన్న చెప్పితే కాగితాలు తెప్పించిపోయాయి. అందులో ఎకరా ఒకటికి 15-0-0 రూపాయలచొప్పున ఆభూమి విలువకట్టి ఇవ్వబడిందని చెప్పబడింది. ఇది 1950వ సంవత్సరములో జరిగిన విషయమే. ఈ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించింది కాదనిమాత్రం మనవిచేస్తున్నారు. దాన్ని సంపూర్ణమైన రికార్డు అనుకొని దీనిపైన ఎక్కువ వివరంగా చర్చచేయుటకు వీలులేదు. అప్పుడుఉన్న ఆర్డరునుబట్టి చెప్పతున్నాను. ఇది ఎందుకు ఈ విధంగా జరిగిందని, ఈభూమిని reclaim చేయడానికి కూడా ఆలోచించాము. కాని, ఈ భూమి పనికిరానిదని, తొడలోతు నిరు నిర్వీర్యులదిగా ఉండేటటువంటిదని వదలుకొన్నాము.

Sri G. RAMA RAO:—అసలు జరిగింది ఏమిటంటే, ఈభూమిని ఒక సానైటీవాళ్లు అడిగారు, వాళ్ళ కివ్వలేదు. దీనిని ఎం. సత్యనారాయణ అనే ఆయనకు ఇచ్చారని చెప్పారు, కాని ఇది ఇచ్చేటప్పుడు, ఆ వ్యక్తి చనిపోయి ఉండినాడు. కనుక ఆయన sons కు ఇచ్చారు. అది కూడా ఎవరో ఆయన sons పేరుట డబ్బుకట్టి తీసుకొన్నారని తెలిసింది. అసలు ఆ భూమి dry land గా ఉండడానికి వీలున్నది.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:—అది dry land కావచ్చును. కాని వర్షము వచ్చినప్పుడు submerge కావచ్చును. తరువాత ఈ విషయముగురించి ఇంకెవరో పిటిషను పెట్టి పేచీ చేశారని చెప్పారు. కాని ఇక్కడున్న రిపోర్టునుబట్టి ఏమీ తెలియదు. అయితే, ఈ విధంగా పెద్దపెద్ద బ్లాకులు ఇవ్వడం అనేది ఇకముందు జరగదని చెప్పవచ్చును.

Sri S. VEMIAH:— అయ్యా, misrepresent చేసి తీసుకొన్నటువంటి order ను cancel చేయవచ్చునని Board Standing Orders లో ఉన్నది. ఆ విధంగా చేయవచ్చుగదా.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:—Misrepresentation క్రింద fraudulent area అని చెప్పి కేసుపెట్టవచ్చుగాని, తెలివిగల

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

వాళ్లదగ్గర ఆ విధంగా చేయడానికి అది అంత సులభమైన వ్యవహారం కాదు.

తరువాత రామారావుగారు, N. G. Os ఎంతమంది ఉన్నారు. వాళ్ళ salaries ఏమిటి, వాళ్ళకుగాను ఎంత ఖర్చవుతుందని అడిగినారు. మొత్తముమీద ఈ non-gazetted officers అందరికీ, excluding village establishments, 417 లక్షలు ఇస్తున్నాము. రైల్వే తాటి village establishmentకు 73 లక్షలు ఇస్తున్నాము. మొత్తముమీద అందరికీ కలిపి 490 లక్షలు అవుతుంది. ఇక ఈ ఉద్యోగస్తుల సంఖ్య కొద్ది లక్షలు ఉంటుంది. పెద్దపెద్ద ఉద్యోగస్తులు చాలా తక్కువగానే ఉంటారు. వాళ్ళకు జీతాలు ఎక్కువ ఉండినప్పటికీ, వారు చాలా తక్కువమంది ఉంటారు.

తరువాత, రామారావుగారు, భద్రాచలం తాలూకాలో village officers మీద ఏవో complaints ఇస్తే, వాటిమీద ఏమి action తీసుకొనడం లేదని చెప్పారు. ఈ విషయాలలో ఎప్పటికప్పుడు report చేస్తే బాగుంటుంది. విచారించడానికి అనుకూలంగా యుంటుంది. ఏనైనా అక్రమాలు జరుగుతాయంటే, అట్టేమాస్త్రాయండి కొన్నాళ్లు ఉరుకుకొని అకస్మాత్తుగా ఒకమారి complaint చేసినట్లయితే, ఈలోపల చాలా వ్యవహారం జరిగుంటుంది. కక్షలు పెరిగిపోతాయి. ఆ తగాదాలన్నీ తీర్చడానికి కష్టమాతుంది. కనుక అప్పటికప్పుడు, ఏదైనా అక్రమంగాని తప్పుగాని జరిగినవెంటనే, report చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

తరువాత నరసాపురం విషయమై కొందరు వివరీతంగా చెప్పారు. ఇందులో serious case ఉన్నట్లు కనిపిస్తున్నది. కాని దీన్నిగురించి details కు వెళ్లడానికి వీలులేదు. ఈ సంఘటన ఆగస్టు 52 లో ప్రారంభమై డిసెంబరులో పూర్తి అయిందన్నారు. తిరిగి ఈ డిసెంబరులో ఆరంభమైన దన్నారు.

Sri T. NAGI REDDI:—కలెక్టరు రిపోర్టు, లేబరు ఆఫీసరు report వచ్చాయి. కాని యాజమానులు దాన్ని ఒప్పుకోలేదు.

11th March 1954]

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— ఒక పక్షము పూర్తి అయింది. రెండవవాళ్లు ఒప్పుకోక పోవడంవల్లనే మళ్ళీ తగాదా వచ్చింది ఇందులో details చెప్పడానికి ఇష్టంలేదు. మిగిలిన విషయాలున్న news papersలో వచ్చి ఉంటాయి.

తరువాత మెంకటేశ్వరులుగారు ఒక హరిజన స్త్రీని పోలీసులు torture చేశారని చెప్పారు. ఈ విషయం గురించి చెప్పటకు ఇంకా information రాలేదు. ఆ విషయం తెలుసుకొన్నతరువాత చెప్పగలను.

కనిగిరిలో బ్రెయినింగునూటలు వ్రేలి వేటు బిడ్డింగు లో పున్నదనిన్నీ దాన్ని బాగుచేయలేదనిన్నీ Sri G. Yellamanda Reddi గారు చెప్పారు. అది వ్రేలివేటుబిడ్డింగు కావడమువల్ల, ప్రభుత్వం యే పనులు చేయించలేదు. ఇప్పుడు ఈ new education policy ని evolve చేసినట్లయితే, గవర్నమెంటు యీ education అంతాగూడా తన చేతులతోకి తీసుకొన్నప్పుడు అటువంటి పనులు అన్నిగూడా చేయవలసిన అవకాశములు వుంటవి. Director of Public Instruction ను కూడా consult చేయడం జరిగింది. వారు కావలసినచర్య తీసుకుంటారు.

సి. పుల్లారెడ్డిగారు జక Circle Inspector ను transfer చేశారని చెప్పారు. Transfer చేసినమాట నిజమే. ఆయనమీద 7, 8 complaints రావడమువల్ల, ఆయనను అక్కడినుంచి transfer చేశారు. అంతేకాకుండా, ఆయనమీదవచ్చిన complaints విషయములో ఆయనను అక్కడినుంచి transfer చేస్తేనేగాని సులభముగా చేయటానికి వీలుండదని ఆయనను transfer చేయవలసి వచ్చింది.

Sri PILLALAMARRI VENKATESWARLU:— Transfer చేయబడిన వారెవరండి?

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— ఎవరో S. Nagappa గారట. నేను ఆరుంధం చేసినప్పటినుంచి మీరు ఏదోవిధంగా ప్రశ్నలు వేస్తూవుంటే, వాటికి యిప్పుడు జవాబుచెప్పటకు నాకు తగ్గి

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

టుగా వెళ్ళి అడిగితే అది ప్రైవేటు information మాత్రమే అవుతుంది. ఉద్యోగస్థులు వెళ్ళినట్లయితే అక్కడ ఉద్యోగస్థులు చెప్పినట్లు, నాకు చెప్పినదే నువ్వూ బోధపరచుకోవలసి వస్తుంది. అందుచేత యీ నియము నువ్వూ జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, వారు చెప్పిన agreement కు వ్యతిరేకంగా నడచుచున్నారా అనే విషయము చూడవలసివుంటుంది.

పాలార్ బేసిన్ క్రింద మనకు వున్నది 50, 60 వేల యకరాలు. అది సాగుచేయబడుతున్నది. దక్షిణాత్యులకు మూడులక్షల యకరాలు మాత్రం వున్నది. సైమూను నానికి 54 వేల యకరాల భూమి వున్నదని ప్రాశ్నాసు. అందుచేత వారు సిరుకొంచెము పెచ్చుగా వాడుకుంటున్నారని నాకు తెలుసు. ఇక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము పక్షమున వుండిన కమిటీ నిర్ణయించినప్పటికీ నునకు చాలా అనుమానాలు వున్నవని చెప్పకం చాలాకష్టం. ఈ పాలారు బేసిన్ రూల్సు relax చేయటానికి ప్రభుత్వంవారు త్వరలోనే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అప్పుడు మనకు కావలసిన ప్రకారం రూల్సు relax చేస్తామని అంటున్నాను. కాని ఒక విషయం మాత్రం చెబుతున్నాను. ఇంజనీర్ల సలహాను పాటించకుండా మనము యెప్పుడైతే వ్యతిరేకంగా exemption చేస్తామంటామో, అప్పుడు రైతులకు యిబ్బంది కలుగుతూ వుంటుంది అని యావద్దాని సభ్యులకు హెచ్చరిక చేస్తున్నాను. ఈ విషయం గూర్చి వారు జాప్యముచేసుకోవాలి. మిగిలి డెల్టా యేరియాలలో extend చేస్తే, రెండుమూడుయేండ్లు అయితే రావోత ఏవిధంగా యిబ్బంది కలుగుతున్నదో చూచి, అవిధంగానే పాలార్ బేసిన్ లో కూడా extend చేయకూడదు అని రూల్సు వ్యాసుచేయడం జరిగింది. కాని restrictions తీసుకోవాలని చెబుతున్నప్పటికీ, యికముందైనా యింజనీర్ల సలహా పాటించి రూల్సును యెంతవరకు relax చేయటానికి అవసరము టుందో, అంతవరకు చేస్తామని యిదివరకే చెప్పాను.

అంతేకాకుండా, సభ్యులలో చాలామంది చాలా చిన్నచిన్న వ్యవహారాలను గురించి మాట్లాడారు. ఇప్పుడు మైము చాలనందున అవన్నీ వివరించి చెప్పలేనందుకు తీసుకుంటాను. ఎవరైనా యేదైనా ప్రత్యేకంగా విషయము అడగవలసివుంటే, నాకు ఒక note పూర్వకముగా వ్రాస్తే, నేను ఆ విషయములో జవాబు వేటటనే చేతేయి

GENERAL DISCUSSION OF THE BUDGET FOR 480
THE YEAR 1954-55

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

చూచాను. Enquiry గూడా చేసివచ్చారు. దాన్ని Gannon Dunkerley కంపెనీకి కంట్రాక్టుకు యిచ్చారు. దానిలో కొన్ని cracks కనబడుతున్నాయి. అని అన్నారు. ఈ విషయం గూడా విచారించాను. ఇప్పుడు మెట్టారుడాము చూస్తే, అది ఒక పెద్దడాముక్రింద ఒక చిన్న సారంగముగా కనిపిస్తుంది. అందులో ఒక small hole చేసిచూస్తే అంతా గూడా ఒక marble గా కనిపిస్తుంది. దానిలో ఒక ప్రత్యేకతవుంది. అక్కడక్కడ సిమెంటుమధ్య ఖాళీలువున్నవి. ఈ ఖాళీలు పగుళ్ళక్రిందకురావు. అట్లా అనుకోవడం పొరబాటు. ఈ పగుళ్ళు మధ్యభాగము lime క్రింద convert అయి, తరువాత ఒక సువత్సరానికి, అది బిగిసిపోయి ఆ cracks గా కనబడే జాగా అంతా గూడా గట్టిపడుతోంది, అంతేకాని, దానికి defect వేరే ఏమీకాదు. కొంతకాలమునకు ఆ పగుళ్ళు కనబడకుండాపోతవి. ఇది మాచ్ ఖాండ్ దగ్గరున్నందువల్ల ఆ విధంగా కనబడడము కాదు. మనము tropical climate లో కట్టినతరువాత అది ఆవిధంగా కనబడటానికి అవకాశాలు వుంటవి. అంతేగాని contractors యొక్క తప్పు యెంతమాత్రం కాదు. అటువంటి యిబ్బందియేమైనా వచ్చి, దానివల్ల నష్టము కలిగేటట్లు అయితే, ఆ నష్టమంతయు కంపెనీ భరిస్తుంది. గనుక ఆ విషయంలో అనుమానం అక్కరలేదు. ఇప్పుడు తగాదా చేయవలసింది యేమివుండదు. లేదా నష్టంవస్తే, ఆ కంపెనీవద్దనుంచి ప్రభుత్వం ముజరా తీసుకోవచ్చు.

ఇప్పుడు యికను ఏవోకొన్ని విషయాలు మిత్రులుచెప్పారు. అవి నేను చెప్పటానికి మరచిపోయివుంటాను. హరిజనులకు, చేనేత వారికి, తరువాత బంజరుభూముల సమస్య, యీ విషయాలన్నియు వారు చెప్పారు. అవన్నియు నేను ఆలోచిస్తానంటే తప్పు. ఆలోచించకపోతే తప్పుపడుతున్నారు. ఆలోచించవద్దనేవారు యిక్కడవున్నారు. వారు మమ్ములను ఆలోచించవద్దని అన్నప్పటికిగూడా, మేము ఆలోచిస్తాము.

Sri KAVALI NARAYANA — అధ్యక్షా, ఆలోచిస్తామనేచెప్పి యిప్పటికి 8 సంవత్సరాలయింది. అటువంటిప్పుడు వారుఇచ్చిన వాగ్దానాలన్నియు విఫలమయిపోయినవని మా భయము.

[11th March 1954

The Hon. Sri T. VISWANATHAM :— ఇది కేవలమూ వాగ్దానముకాదు. మీరు ఆమోస్తరుగా అనుకోకూడదు. వాగ్దానాలు చేయడమువల్ల మాకు వచ్చే హెచ్చు యేమీలేరు. ఇక్కడ యేవో బూటకమైన వాగ్దానాలుచేసి, మేము కీరీటాలు పెట్టుకొని పోదామని యేమీరాలేను. మేము చేయగల్గినదంతా చేస్తాము. మేము చేయగల్గినది ముఖ్యంగా ముందుగా చెప్పెదము. బంజరువిషయంలో మేము ఆలస్యం చేసినది యేమీలేదు. మొట్టమొదట ప్రత్యేకంగా కొంత పని జరిగింది. మీ సలహాలు మాసలహాలు అక్కడవున్నవి. రెండు మూడు నెలలలో సమగ్రమైన పరిశీలన పూర్తి అయిపోతుంది. Caution కోసం కొంతవ్యవధి కావలసివుంటుంది. Occupation లోలేనివి, unobjectionable lands గా వున్నవి గ్రామాలలో చాలా వున్నవి. వాటికి యెవ్వరి ఆక్షేపణలేదు. కాని కొన్నిచోట్ల గ్రామాలలో కొంత సుంది బలవంతంగా occupy చేసినవి, occupy rights లేకుండా unauthorisedగా occupyచేసినవి యిటువంటిభూములుకొన్నివున్నవి. ఈ బంజరులకు పంపకము చేయడంలో యేమాత్రం ఒడుదుడుకుతో తొందరగా పరిష్కారంచేసిన, వాటి విషయంలో గ్రామాలలో వాళ్ల వాళ్లకు యెన్నో jealousies వస్తాయి. దానివల్ల యీ సమస్య పరిష్కారంలో ఆప్పడు యెంతో ఆలస్యం జరగడము, ప్రతిష్టంభన యేర్పడడము జరుగుతుంది. అందుచేత అన్ని విషయములు సమగ్రంగా, ఆలోచించి, దానిని త్వరలోపరిష్కరిస్తామని నేను హామీ యిస్తున్నాను.

Sri R. SIEDANNA GOWD:— తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయము విషయంలో దానికి అయ్యే ఖర్చుల విషయంలో financial implications లేని కొన్ని సలహాలను యిచ్చిసాను. దానిని గురించి శారవ నీయులగు ఆర్థికశాఖామంత్రిగారు వారి అభిప్రాయాలను యివ్వలేదు.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— శ్రీ సిద్ధన్న గారు గారు వారు పెద్దవారు కాబట్టి, వారికి నా తమార్పణలను చెపున్నాను. ఆ నేకమంది సభ్యులు అనేక ముఖ్యమైన విషయాలలో విమర్శనలు చేశారు. అందుచేత, శ్రీ సిద్ధన్నగారు యేమి చెప్పారోకాని నేను మరచి పోయాను. వారు బహుశః మడక శిరను మైసూరులో కలపమని

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

చెప్పారనుకుంటారు. వారు చెప్పినది నిజమే. దాని విషయంలో నిన్న ప్రశ్నితర కాలములో శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారు వారిని దానికి సంబంధించిన వివరములతో ఒక దరఖాస్తును ఫజల్ ఆలీ కమిషను వారికి నివేదించమని చెప్పారు.

Sri R. SIDDANNA GOWD:— Revenue Board office మొదలైన కొన్ని offices abolish చేసి మిగిలిన గవర్నమెంటు ఆఫీసులను జాగ్రత్తగా organise చేసికట్లయితే కొంతవరకు corruption తగ్గుతుందని చెప్తున్నాను.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— మనము యీ విధంగా వాగ్వివాదాలు చేసుకుంటే, అధ్యక్షులవారు యేమైనా objection చెప్పవచ్చు. అవసరంగా time waste చేయడం యెందుకు? మీరు చేతనైతే చేయవచ్చు. తమరు పంపించినటువంటి, తదితరులు పెట్టుకొనే అర్జీలు applications కట్టలు కట్టలుగావస్తే, వాటికి acknowledgment లేకుండా పోలేదు. నేను మనవిచేసేది వీలున్నంత వరకు acknowledgment ఇస్తారు. ఆవిధంగా వారుచేస్తే, మెంటే మీరు యీ correspondence క్రింద యెంతో postage అంతా తగలబెడుతున్నారే అని అంటారు. మంచికవర్గ వ్రాసేయోగిస్తే చేరాఫెస్ కవర్లు యెందుకు? అని అంటారు. మంచి కాగితము యెందుకు? అని అడుగుతారు. మంచి కెవరుమీద వ్రాసిపంపుతే, అది పదికాలాలపాటు నిలిచి, దానివల్ల ముచ్చుండు, అది గవర్నమెంటువారు వ్రాసినది కాబట్టి, కొంత హక్కు యేర్పడుతుంది. కాబట్టి యిందుకు వారు వ్రాసేయోగించ వలసి వస్తోందని చెప్పవలసి ఉన్నది.

Sri R. SIDDANNA GOWD:— ఆఫీసులకువెళ్ళే రైతులను గౌరవంగా చూడటం లేదు.

The Hon. Sri T. VISWANATHAM:— వీలున్నంతవరకు, తాలూకా కచ్చేరీలలోను, Magistrate Courts, Munsif Courts లోను, తదితర offices లోను, రైతులకే కాదు, మిగిలినవారు యెవ్వ రైతో ఆ పనులకు వెళ్లుతారో వారందరూ seating accommoda-

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

tion యివ్వడం కాబట్టి ఆ విధంగాచేసే యేర్పాట్లు, యీ సంవత్సరం లోపుగానే 1954-55 మార్చి లోపల సిద్ధన్న గౌడుగారు చూచివచ్చి, తప్పకుండా వారు మంచిపని చేశారని, తిరిగి యీ అసెంబ్లీలోనే వారు speech యిస్తారు. అప్పుడు మీరూ మాలోపుంటారని అనుకొంటున్నాను. మిగిలిన విషయాలను గురించి నేను యేమీ ప్రత్యేకంగా చెప్పలేదంటే, దానికి కారణము, వాటిని గురించి ప్రశ్నిస్తే కాలంలో చాల కాలంపాలు సుదీర్ఘమైన చర్చలు జరపటం జరిగింది. బంజరు భూములను గురించి, తిరుపతిలో విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనగురించి యిప్పటికే యిక్కడ మనం, ప్రభుత్వపక్షంవారు, ప్రతిపక్షంవారు, పునన్యాసములుచేసి వున్నాము. ఇంకా అవుతూనే వున్నాయి. తిరిగి వాటినిగురించి చెప్పమంటే మరొకసారి చర్చించటం తప్ప వేరొక పునయోగంలేదు. శృతికి తగినట్లుగా జవాబులనుకూడా పునన్యాసాలుగానే budget debate లో కారణం లేకుండా సాగిస్తున్నాము. ఈ విషయాల్లో దాచుకొన్నది యేమీ లేదు.

తిరుపతిలో విశ్వవిద్యాలయం యేర్పాటు చేయటంలో యే ప్రత్యేక ప్రాంతంపట్ల అభిమానంతో ప్రభుత్వము వ్యవహరించడములేదని సభవారికి గట్టిగా చెప్పాతున్నాను. ప్రజల కోర్కెలను నెరవేర్చడానికి ప్రయత్నించడము అనేది అనుమానించదగ్గ పనికాదు. రాయలసీమ కాలేజీలను తిరుపతి విశ్వవిద్యాలయములో affiliate చేసి, ఆ విశ్వవిద్యాలయమును Residential University గా చేయడమా అనే విషయం కొందరిని సంతృప్తిపర్చడం కోసము చేసేరంటే, అది సత్య దూరము. అది experts' opinion పైన వుంటుంది. అందులో యేమీ తప్పులేదు. ఆ experts ను మేము యేమీ కోరలేదు. ఈ సందర్భంలో ఆంధ్రవిశ్వకళా పరిషత్తు Vice-Chancellor యొక్క సహాయమును, రంగనాథ రామారావుగారి సలహాను కోరి వున్నాము. కాని “కాశీకి వెళ్లి నా రామా, అంటే వెళ్లేదు రామా” అన్నట్లుగా చేయడం కాదు. గాబు గభాలున తీశివేస్తే నీరు ప్రవహించినమోస్తరుగా యెవరు తొందరపడి విమర్శలుచేసినా జరిగే విషయంకాదు అందుచేత యావత్ సహాయంపడాలని కోరుతున్నాను. అందులోవుండే technical implications కూడా వారు శ్రద్ధతో ఆలోచించిన తరువాత, మేము

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

వారు చెప్పిన ప్రకారము యీ వ్యవహారం చదివినాము. ఈ Government, కావలసిన డబ్బు యెక్కడో అక్కడ ఒక-కోట ఉంచి డబ్బు ఖైచ్చి యీ రెండు విశ్వవిద్యాలయములనూ ఉధృత్యుద్ధి పరుస్తారని సుశుభాశ్చేస్తున్నాను. ఒకమిత్రుడు ప్రభుత్వం యితగా విశ్వవిద్యాలయములకు అప్పుచేస్తున్నదని పల్లెటూళ్లకు యేమీ చేయటం లేదని అంటున్నాడు. ఈ విషయంలో మాకు ప్రాంతీయాభిమానాలేమీ లేదని కేసు చెబుతున్న మాట మీరు సమూలని కోరుతున్నాను. విశ్వవిద్యాలయం ప్రారంభించడమనేది ప్రాంతీయాభిమానాలకు సంబంధించిన విషయంకాదు. ఒక కోటి రూపాయలు యెవ్వరికోసం ఖర్చు పెడుతున్నాం? అక్కడ ఉర్బులయ్యే ఒకకోటి రూపాయలు కేవలమూ బస్తీలలో వుండే ప్రజలకోసమేకాదని గుర్తించాలి.

ఇక irrigation, electricity works క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వము యిచ్చే అయిదుకోట్ల రూపాయలలో scarcity areas లో ఖర్చుచేస్తున్నా, రెండుకోట్ల రూపాయలు minor irrigation కు అనులకు చేస్తున్నా, అవిరెండూ గ్రామస్థులకొరకే ఋగుతున్నవి. అందుచేత అందరూకూడా గ్రామాలను neglect చేస్తున్నామనడం సబబు కాదు. ఈ ప్రణాళికలమీద రెండేండ్లలో పథాలుగుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేయడానికి సిద్ధంగావున్నా, అందునీమిత్రం మొత్తమీద 50, 30 లక్షల రూపాయలు ఖర్చుఅవుతోందనే తప్పు, అంతకన్న హెచ్చుగా ఖర్చువుండదని చెప్పడం యేలాగున వుందంటే, “వేల గింజను పెద్దదిగా చేయడము” కేవలం వైషమ్య భావమును తెలియజేస్తున్నదని, అందువల్ల అటువంటి అభిప్రాయమును పెట్టుకోవద్దని నేను కోరుతున్నాను.

కొంతమంది సభ్యులు షడపాతబుద్ధితో యీ projects నుమేము నిర్ణయించామని అన్నారు. ఇది ప్రాంతీయ వ్యవహారాలతో కూడుకొని వున్నదని యెవ్వరూ అనుకోనవసరములేదు. మా మనస్సులలో అటువంటి వుద్దేశ్యములు లేవు. అటువంటి బేధబుద్ధితో మేము చర్చ ప్రారంభింపలేదు. మేము యీ మాట చెప్పినప్పుడు మీరు విశ్వసించారని నేను ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పుడు యీ building ను చూచి, composition వ్రాయమంటే, 140 మంది 140 essays వ్రాయవచ్చు. ఈ

Sri T. Viswanatham]

[11th March 1954

architecture ను గురించి, 140 మందికి 140 ఉద్దేశ్యములువున్నాయి. 140 మంది కవులుగా రచించవచ్చు, వాదించవచ్చు, కట్టించవచ్చు. సత్సంకల్పంవుంటే, అసలువస్తువు మారదు. మారు వచనాలు చెప్పినా, అసలువస్తువు మారదు. ప్రాంతీయ దురభిమానముగాని, అభిమానం గాని వస్తే, దానితో యేమీలేదు. మేము మంత్రి position లో కూర్చున్నాంగాని, అందుచేత అటువంటి ఉద్దేశ్యము లేదని, యిక్కడ ప్రకటనగదని నేను మిత్రులకు సవిషయంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్రం అందరికీ స్టంపై వచ్చింది. అందుచేత యీ ఆంధ్రరాష్ట్రం యేపట్టివారి సొత్తుకాదు. ప్రభుత్వములో వున్నాము కాబట్టి ఇది మాసొత్తు అని అనుకోవడంలేదు. కొంతకాలంపాటు కొన్ని అసాకర్యాలకు మనం సర్దుకు రోవాలి. పరస్పర సహకారభావంతో మనం వ్యవహరించాలి. మన అందరి సహకారమును, సహాయమును కేంద్రీకరించి, మనం యావచ్చుంది నడచినట్లయితే, మనరాష్ట్రం, మనం పురోగమిస్తాము. కాని, మనలోమనం ఒకరినొకరు నేరారోపణలు విసుర్చులు చేసుకొన్నట్లయితే, మనకు నష్టంవస్తుంది కాబట్టి ఆ విధంగా పరస్పరారోపణలకు స్వస్తిచెప్పవలెనని కోరుతున్నాను. పత్రికలలో యిదింతా పడుతుంది. పై రాష్ట్రాలవారు యిది చదువుకొని పరిహసిస్తారు. ఎల్లప్పుడూ మనం విభేదాలనుగురించే మాట్లాడుచువుంటే, వారు కేవలం మాట్లాడుతున్నామనుకుంటారు ఎవరెవరికై మన ఆంధ్రరాష్ట్రం సిద్ధంగావున్నదో, అట్టి యావచ్చుంది యిక్కడ బేదాభిప్రాయములను మోసి, యెటువంటి వ్యవహారాన్నైనా సుహృద్భావంతో పరిష్కరించు కొని, వారిలోవారు పరస్పర సహాయము చేసుకొంటూ వుండాలి. ఎవరు యెవ్వరి సహాయంతోవున్నా, యితరులకు, దేశంఅంతటికీ, ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 140 మంది శాసనసభ్యులు ఒకటి అని వారికి కనిపించాలి. లేక 140 మంది శాసనసభ్యులు పార్టీవిభేదాలతో భాగవిభాగాలై, ఖండ ఖండాలుగా, చిన్నాభిన్నంగా కనుపించినట్లయితే, మన ఆంధ్ర రాష్ట్రం ముందుకు వెళ్ళదని నేను చెప్పనవసరంలేదు. దేశంలో రాజకీయ రంగంలో మనమందరము యెన్నోత్యాగాలు చేసినవారమే. దేశంయొక్క, ప్రజలయొక్క అభివృద్ధిని నిజంగా కోరినట్లయితే, మనయొక్క వ్యవహార ములను సహనంతో పరిష్కరించుకోవటము మంచిది.

11th March 1954]

[Sri T. Viswanatham

ఇకపై నన్నా నిశితవిమర్శనలు చేసుకోకుండా, జీవితమొక్క అన్ని శాఖలలోనూమీరం తా సహకరించవలెనని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను.

The Hon. Sri T. PRAKASAM: ఆర్థికమంత్రి విశ్వనాథంగారు అన్ని విషయాలూకూడా చెప్పారు. నేను చెప్పదలచిన అంశాలమీద కూడ సంజాయిషీలు తీర్చుకుని వాటిమీదకూడా చెప్పారు. అయినప్పటికీ నేను కొన్ని సంగతులు ఈ నాగిరెడ్డిగారి ఉపన్యాసం అయిన తరువాత చెప్పవలసి ఉంది. కాబట్టి దానికి అరుదుతి ఇవ్వవలసిందిని చెప్పాను. అనేక విధాలుగా టార్చర్లు జరుగుతున్నాయని, ఆడవారైన, మగవాళ్ళుకూడా హింస పెడుతున్నారని చెప్పితే మాట్లాడుతున్నవానికి అడ్డం వెళ్లి ఇది నిజంకాదని చెప్పితే ఈ చర్చ ఇక్కడ పూర్తికాదు. అందుచేత వాళ్లు మాట్లాడిన తరువాత నేను లేచి కొంచెం చివర చెప్పవలసిన రెండు మాటలూ చెప్పవచ్చని ఊహిస్తున్నాను. అన్ని విషయాలూకూడా విశ్వనాథంగారు చెప్పారు. నేను ఇదివరకు చేసిన అప్పీలే ఆయన కూడ చేశాడు. ఈ సభలో నరసాపురం మార్బేరు వైపుకు నేను వెళ్లి నప్పుడు నాకు ఎవో కొన్ని సంగతులు స్వయంగా చెప్పారని ఈవేళ కాకుండా ఇదివరకుకూడా ఈ నాగిరెడ్డిగారు చెప్పకూ వచ్చారు. ఎప్పుడూకూడా నేను మాట్లాడలేదు. కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రం అంతకు ఒకసారిపూచి రావాలని పోయాను. ఎక్కడాకూడా నేను public meeting పెట్టుకోలేదు. నేను చెప్పవలసిన మాటలు చెప్పడానికి అవకాశం కల్పించుకొని అప్పుడు మార్బేరు దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు వీరూ వా రూ కూడా కొన్ని సంగతులు చెప్పారు. అవన్నీ విన్నాను. తరువాత చేయవలసిన దాన్ని గురించి అక్కడ కలెక్టరు డి. ఎన్. పి ని పిలిచి కూర్చోబెట్టి మాట్లాడినమీదట వాళ్లకు ఎలా సంజాయిషీ ఇవ్వవలసి ఉందో ఇచ్చాను. నేను మీటింగ్లో ప్రత్యేకంగా మాట్లాడుతుంటే వీళ్లలో కొంతమందివచ్చి ఈ విషయం ఎంతో విపరీతంగా ఉన్నట్లు చెప్పారు. వాళ్లకు నేను జవాబు చెప్పవలసి వచ్చింది. నేను Chief Minister గా ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నప్పుడు, నాకు దిక్కులేకుండా ఉండని చెప్పి నాముందుకు వచ్చినప్పుడు నేను మామూలుగా చెప్పవలసిన మాటలు చెప్పాను. అప్పుడు చెప్పాను, ఇప్పుడు చెపుతున్నాను. ఇక ముందుకూడా చెపుతుంటాను. ఏ మనిషి

Sri T. Prakasam]

[11th March 1954

నైనా సరే ఇంకోనునిషి వచ్చి పట్టుకొని కృగంటిసి, క్రిందపడేసి. గొంతుకమీద కూర్చుంటానంటే నీశక్తి ఉందాలేదా? నీమీద దౌర్జన్యం చేసిన వాడిని ఎదుర్కోడానికి నీకు జన్మహక్కు ఉందికదా అనిచెప్పాను. మీరు అనుకునే పద్ధతిలోనే నేనూ మాట్లాడాను. ఏ పూటకు ఆపూట, ఏ గంటకు, ఆగంట వార్తలు మాకు తెలుస్తున్నాయి.

Sri T. NAGI REDDI:— కలెక్టరు చెప్పినవాన్ని కొంచెం అయినా ఆచరణలో పెట్టకుండా యజమానులు కార్మికులమీద పెట్టిన నిర్బంధాలను మానుకొని ఆ కలెక్టరు ఆర్డరును ఆచరణలో పెట్టమని మీరు చెప్పారా?

The Hon. Sri T. PRAKASAM:— నేను కాదుకదా నన్ను. పుట్టించిన దేవుడుకూడా దీనికి జవాబు చెప్పలేడు. ఈయనగారు అసలు ఇప్పుడు గవర్నమెంట్ జరగకుండా చేయడానికి ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ఇక్కడ జవాబు చెప్పడానికి ఎవరికి వీలౌతుంది? అక్కడ జరిగిన సంగతంతాకూడా చెప్తాను. మీరంతా వినండి. ప్రతినిమిషం ఏమి జరుగుతున్నది నేను చూస్తున్నాను. కొట్టక్కరలేదు, తిట్టక్కరలేదు. మాటకుమాట తీస్కొనే వాడు ఒక్కడ ఉంటే, అటువంటి పరిస్థితుల్లోకి వస్తుంది. ఇంత దూరం చెప్పవలసిన కారణం ఏమిటంటే నిన్న నాగిరెడ్డిగారు లేచి చెప్పారు.

Sri. T. NAGI REDDI:—అది ఆంధ్రప్రదేశ్ కోకూడా పడిందే.

The Hon. Sri T. PRAKASAM:—ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పడింది, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పడింది, విశాలాంధ్రలో పడలేదు. మీరు స్పీకరుగా ఉండే టైములో ఇటువంటి సంగతులు రావలసిందికాదు. పరిస్థితులు ఇప్పుడు ఎస్టికి వచ్చాయో మనవిచెస్తున్నాను. ఆఖరికి ఎవరు తప్పుచేసినా ఎవరు నేరంచేసినా అన్నీకూడా కనిపెట్టి వాటిని నివారణ చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమీద ఉందని నేను ఒప్పుకుంటాను. ఆ జవాబుదారీమీద నేను బైటకుపోయి ఇవతలకు వచ్చినప్పుడు చెప్తుంటాను. మీరు చెప్పిన చరిత్ర అంతాకూడా చూచి ఏ విధంగా ప్రజలు ఉన్నారనే సంగతిమీద నేను ఆలోచించుకుంటే ఈయనచెప్పిన కొన్ని పరిస్థితులు కొన్ని ప్రాంతా

11th March 1954]

[Sri T. Prakasam

లలో ఉన్నాయి. Bus owners కు, కార్మికులకు మధ్య తగాదాలు వస్తే, పాలకొల్లునుంచి మార్టరుకు వస్తున్న bus అనుకుంటున్నాను, ఆ బస్ తోలుతున్న ప్రైవేటు ముఖంమీద ఆఫీస్ బాటిల్ కొడితే ఆ ప్రైవేటుకు రెండు కళ్ళూ చూడ పోయాయి. ఇది ఎప్పుడు ఎవరు చేశారనేది విచారణ జరుగుతోంది. నేను ఇది వదలిపెట్టేవాడిని కాదు. ఇంజనీరింగ్ కమిషన్లు ఎవరికి వచ్చినా విడిచిపెట్టేవాళ్లం కాదు.

నేను బెజవాడ పోతూవుంటే విరుకొండలో ఒకమనిషిమీద చెప్పలు విసిరికొట్టితట్లు నాకు సమాచారం వచ్చినది. ఒక కాఫీ హోటలు దగ్గర మేము ఆగగా ఆ సంగతి తీసుకువచ్చిన వారిని ఒక కాగితం న్రాసి యివ్వమన్నాను. ఆకాగితం ఆయన ఇచ్చేలోగా మాకారు ముందుకు సాగిపోయింది. అప్పుడు నేనొక చిత్రిత్రాసి నాతోపున్న కలెక్టరుకిచ్చి ఆ రిపోర్టుమీద విచారణచేసి సంపించుని చెప్పారు. రిపోర్టు నాకు నిన్ననే వచ్చింది. నేను పూరుకునేవాణ్ణికాదు. నేను డ్యూటీలో వున్నంతవరకు మీరు, వారు అనే భేదములేకుండా చూస్తారు.

అధ్యక్షులు, నాకు సంతోషకరమైన విషయం ఏమంటే మనం బ్రహ్మాండంగా రాష్ట్రాన్ని ఏర్పాటు చేసుకుని మంత్రివర్గాన్ని అసెంబ్లీని ఏర్పాటు చేసుకుని అనేక తగవులతో, భేదాభిప్రాయాలతో దానిని నడుపుతూవుంటే మీరు చాలా చాకచక్యంతో ఈ వ్యవహారాన్ని నడుపుకుంటూ వస్తున్నారని దానికి, నా ధన్యవాదాలు ఇదివరకే సమర్పించుకున్నాను. అటువంటి సంతోష సమయంలో మేమంతా పనిచేస్తూవుంటే నిన్నటిదినం వచ్చిన వ్యవహారాన్ని మీరు చాలా జాగ్రత్తగా పూర్తి చేశారు. నాగిరెడ్డిగారుకూడా ఎట్లాగోపూర్తిచేశారు. నిన్నటికి విపరీతమైన పరిస్థితులు రాకుండా మీరు పరిష్కారం చేశారు. ఈపరిపాలనాభారంతో కూడుకున్న నావను కమ్యూనిస్టులు అందరుకూడా నడవాలి. మీరు అనవసరంగా తీవ్రంగా వాదోపవాదాలు చేసినంతమాత్రంచేత నేనేమీ తలక్రిందులయ్యేవాణ్ణికాదు, (నవ్వు). అవన్నీ తాత్కాలికంగా వస్తాయి, పోతాయి. ఏపార్టీ వాళ్లు కానివ్వండి. అందరూకూడా బహుజాగ్రత్తగా పనిచేసుకుని దానిని నడుపుకుని వచ్చారు. కాబట్టి నాకు చాలా సంతోషం అయింది. ఈ బడ్జెట్ సందర్భంలో రెండు మాటలు చెప్పాలని వచ్చాను. కళ్ళుపోయినవాడి విషయంలోగాని ఇతర కష్టాలు వచ్చినవాళ్ల

COPIES OF GOVERNMENT ORDERS TO BE
PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

[*VIDE* ANSWER TO THE STARRED QUESTION NO. 279
PUT BY SRI KOLLA VENKAYYA, AT THE
MEETING OF THE ASSEMBLY HELD ON 11-3-52]

I

GOVERNMENT OF MADRAS.

G.O. No. 615. Revenue, dated 28th February 1953.

[Land-Grant to political sufferers—Revised
instructions—Certain points—Clarified.]

Order—No. 615, Revenue, dated 28th February 1953.

With reference to paragraph 1 (i) of the Government Memorandum No. 21923-F/53-16. Revenue, dated 16th June 1952, certain parties have requested clarification of some points which are set out hereunder.

2. The Government have examined the points and pass the following orders :—

(i) Assignment in which possession of land has been given and patta issued.—These assignments will stand subject to powers of revision under B. S. O. 15—18.

(ii) Assignment in which possession has been given but patta has not been issued.—These are treated as pending cases and the provisional assignments are subject to cancellation under the present policy relating to political sufferers' applications for assignment of land.

(iii) Assignments in which patta has been given but possession has not been given.—The Government leave it to the assignee to obtain possession of the land where any other is in unauthorized possession.

These assignments are also subject to the power of revision under B. S. O. 15—18.

(iv) Temporary Assignments with possession where no permanent assignment has been made and no patta issued:—These are treated as pending cases and the provisional assignments are subject to cancellation under the present policy,

(v) Cases in which official enquiries have been completed but no orders have been passed.—These are, of course, pending cases and will be dealt with according to the revised policy.

3. The Government have decided that all valuable lands should be sold in public auction or assigned on collection of market value whichever is advantageous to the Government: The fact that some political sufferers have already obtained land without paying market value according to the old policy cannot be any ground for not enforcing the new policy. Collectors have been given powers to assign valuable lands other than those in the proximity of towns to landless poor persons by private sale on collection of market value. These orders apply to the assignment of all valuable lands, whoever the applicant may be, and no distinction has been made on the ground of what class the applicants belong to.

(By order of the Governor)

S. K. CHETTUR,
Secretary to Government.
